

Jaarstukken 2 0 2 4
gemeente W e s t e r v o o r t

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Hoofdstuk 1 Inleiding	5
1. Inleiding	5
2. Kerngegevens	10
Hoofdstuk 2 Jaarverslag	11
0 Inleiding	11
1 Programma Bestuur	11
2 Programma Maatschappij	21
3 Programma Omgeving	35
Algemene dekkingsmiddelen	46
Verplichte indicatoren	48
Hoofdstuk 3 Paragrafen	50
Paragraaf 1 Lokale heffingen	51
Paragraaf 2 Weerstandvermogen en Risicobeheersing	57
Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen	63
Paragraaf 4 Financiering	69
Paragraaf 5 Bedrijfsvoering	74
Paragraaf 6 Verbonden partijen	79
Paragraaf 7 Grondbeleid	85
Paragraaf 8 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo)	91
Paragraaf 9 Duurzaamheid	92
Hoofdstuk 4 Jaarrekening	93
4.1 Financieel beeld	93
4.2 Exploitatie	97
4.3 Balans	110
4.4 Rechtmatigheidsverantwoording	131
5. Bijlagen	133
5.1 SISA	133
5.2 Baten en lasten per taakveld	139
5.3 Geactiveerde kredieten	141
6. Controleverklaring en besluiten	143
6.1 Controleverklaring	145
6.2 Besluit tot vaststelling van de jaarrekening	153

Samenvatting

In onderstaande tabellen is het resultaat en de ontwikkeling van de algemene reserve weergegeven.

Resultaat naar saldo per programma

Programma	Rekening 2023	Begroting 2024 v.w.	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024
P1 Bestuur	27.047	27.387	28.739	29.977
P2 Maatschappij	-22.452	-22.289	-25.671	-24.541
P3 Omgeving	-3.065	-3.778	-4.238	-3.908
Saldo per programma	1.530	1.319	-1.170	1.528
Mutaties reserves	-322	-300	718	-453
Resultaat	1.207	1.019	-452	1.075

Resultaat naar totaal baten en lasten per programma.

Programma	Rekening 2023		Begroting 2024 v.w.		Begroting 2024 n.w.		Rekening 2024	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
P1 Bestuur	38.146	-11.099	38.023	-10.636	40.085	-11.346	40.719	-10.742
P2 Maatschappij	11.885	-34.337	5.714	-28.003	7.355	-33.026	10.576	-35.117
P3 Omgeving	4.565	-7.630	3.910	-7.688	4.097	-8.335	4.947	-8.854
Totaal per programma	54.596	-53.066	47.646	-46.327	51.537	-52.707	56.242	-54.714
Mutaties reserves	2.683	-3.005	200	-500	3.128	-2.410	2.608	-3.061
Totaal baten en lasten	57.279	-56.071	47.846	-46.827	54.665	-55.117	58.850	-57.775
Saldo	1.207		1.019		-452		1.075	

Verloop begrotings- en rekeningresultaat

Nr.	Ontwikkeling resultaten	Bedrag
1.	Primitieve begroting 2024	1.019
2.	Begrotingswijzigingen	327
3.	Voorjaarsnota 2024	-1.519
4.	Najaarsnota 2024	-279
	Geraamd begrotingsresultaat	-452
5.	Jaarstukken 2024	1.075
	Financieel verschil	1.527

Overzicht belangrijkste afwijkingen resultaat 2024 ten opzichte van de najaarsnota 2024

Programma/taakveld	Afwijking	Totaal programma
<i>Programma 1 Bestuur</i>		1.218
TV 0.3 Beheer overige gebouwen	-160	
TV 0.4 Automatisering	632	
TV 0.7 Gemeentefonds	976	
TV 1.2 Openbare orde en veiligheid	-136	
TV 0.10 Mutaties reserve	-94	
<i>Programma 2 Maatschappij</i>		410
TV 5.1 Sportbeleid en activering	276	
TV 5.3 Cultuur	98	
TV 5.4 Musea	-50	
TV 5.6 Media	66	
TV 5.7 Openbaar groen	-98	
TV 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	797	
TV 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-98	
TV 6.3 BBZ/Buig	116	
TV 6.4 WSW en beschut werk	185	
TV 6.5 Arbeidsparticipatie	-98	
TV 6.6 Maatwerkvoorzieningen Wmo	-87	
TV 6.5 Re-integratie	76	
TV 0.10 Mutaties reserve	-773	
<i>Programma 3 Omgeving</i>		-88
TV 2.1 Verkeer en vervoer	242	
TV 8.1 Ruimte en leefomgeving	-229	
TV 8.2 Grondexploitatie	204	
TV 0.10 Mutatie reserve	-305	
<i>Doorbelastingen over diverse programma's</i>		-1.123
Bijdrage 1Stroom	-1.091	
Afschrijvingen	-32	
Totaal belangrijkste afwijkingen	417	
Overige afwijkingen	1.110	

Verloop algemene reserve

	2024	2025	2026	2027	2028
Stand per 1 januari	2.411	4.170	5.033	6.948	8.622
<i>Toevoegingen:</i>					
Resultaat voorgaand boekjaar	1.207	863	1.915	1.674	2.260
Resultaatbepaling 2024	1.076				
Spaarprogramma					
<i>Onttrekkingen:</i>					
Storting in bestemmingsreserves	524				
Stand per 31 december	4.170	5.033	6.948	8.622	10.882

In dit overzicht is de resultaatbestemming verwerkt. De verwachte resultaten van 2025 tot en met 2028 zijn gebaseerd op de Voorjaarsnota 2025.

Hoofdstuk 1 Inleiding

1. Inleiding

1.1 Planning en controlcyclus

- De raad heeft op 3 juli 2023 de Voorjaarsnota 2023 en daarmee de kaders voor de begroting 2024 vastgesteld.
- De raad heeft op 6 november 2023 de begroting 2024 en daarmee het beleid en de bijbehorende middelen vastgesteld.
- De raad heeft op 16 december 2024 de najaarsnota 2024 vastgesteld.
- Het college legt op 29 september 2025 verantwoording af aan de raad over het begrotingsjaar 2024.

1.2 De gemeente Westervoort in het kort

Westervoort is een unieke gemeente, in vele opzichten. Qua oppervlakte de kleinste zelfstandige gemeente van Nederland en met een inwoneraantal van 15.208 als sterk verstedelijkt te beschouwen, met ruim 2.200 inwoners/km². Een gemeente met van oudsher een rijk verenigingsleven en veel gemeenschapszin. In de jaren '80 werd Westervoort aangewezen als groeikern waardoor de bevolking snel is toegenomen. Er ontstond een andere balans tussen huur en koop dan in andere kleine gemeenten. Dit vertaalt zich in een gemêleerde samenstelling van de bevolking waarbij de betrokkenheid bij het dorp groot is (gebleven). Westervoort laat zich schetsen als een gemeente met grootstedelijke problematiek op dorpse schaal.

Westervoort vormt samen met de gemeenten Zevenaar, Duiven en Doesburg de streek De Liemers, die in totaal bijna 95.000 inwoners telt.

1.3 Het bestuur van de gemeente Westervoort

1.3.1 Organisationschema

Organisationschema	Aantal
Gemeenteraad	17
Raadsgriffie	2
Commissies	2
College van burgemeester en wethouders	5

1.3.2 College van burgemeester en wethouders

In 2022 hebben de gemeenteraadsverkiezingen plaats gevonden. Naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen en formatiebesprekingen nadien, is er in de gemeente Westervoort een nieuwe coalitie gevormd. De coalitie bestaat uit CDA (5), VVD (3), D66 (2). Alle partijen leveren één wethouder voor het college van Burgemeester & Wethouders. Naast de drie wethouders bestaat het college uit de burgemeester (voorzitter van het college en voorzitter van de gemeenteraad) en de gemeentesecretaris (adviseur van het college en in hoedanigheid als lid van de driehoofdige directie van 1Stroom verantwoordelijk voor de organisatie).

Het college van B&W is het dagelijks bestuur van de gemeente. Het college voert het beleid van de gemeente uit. De gemeenteraad stelt de kaders vast, neemt de besluiten over het beleid en controleert of het college het goed uitvoert.

1.3.3 Gemeenteraad

De gemeenteraad is het hoogste orgaan in een gemeente:

- de gemeenteraad bepaalt de hoofdlijnen van het beleid en ziet toe op de uitvoering daarvan door het college van B&W rekening houdend met signalen en informatie uit de samenleving
- de gemeenteraad stelt de begroting en jaarrekening vast en benoemt en ontslaat wethouders.

De gemeenteraad van Westervoort is samengesteld uit 17 raadsleden.

1.3.4 Bericht van het college

Met deze jaarrekening en het jaarverslag leggen wij verantwoording af over het jaar 2024.

Vanuit onze visie en missie werken wij aan een duurzame gemeente. Dat wil zeggen dat de kwaliteit van de samenleving, de economie, de omgeving en de woningen elkaar versterken en een goed leven bevorderen.

In Westervoort kun je goed leven, wonen en werken De basis is: schoon, heel, veilig en gezond. De nadruk ligt op behoud en verbetering van de bestaande kwaliteit van de leefomgeving. In 2024 hebben wij de *Woonagenda 2023-2024* geëvalueerd en met de gemeenteraad gedeeld. Tegelijk is een nieuwe *Woonagenda 2025-2026* opgesteld. De openbare ruimte *Mooi Mosterdhof* is aangelegd en grotendeels opgeleverd. Ook is de *Wijkendeal Mooi Mosterdhof* gestart voor versterking van de leefbaarheid, de sociale verbondenheid en de veerkracht van de wijk.

Met de herstructurering van *centrum Westervoort* zijn we een grote stap verder. De meeste winkels zijn verhuisd naar het plein. In november presenteerden wij het schetsontwerp voor de nieuwe inrichting van de openbare ruimte. Dit ontwerp is samen met bewoners, winkeliers en marktkooplieden gemaakt. Verder is het *koersdocument tussengebied Duiven en Westervoort* in 2024 vastgesteld.

De gebiedsvisie Westervoort Noord is in 2024 vastgesteld door de gemeenteraad. De benodigde gronden voor het sportpark zijn aangekocht. In 2025 start de stedenbouwkundige uitwerking voor Westervoort Noord. Er blijven financiële uitdagingen, maar we hopen in 2027 de woningen en het sportpark te bouwen.

Het *Integrale Beleidsplan Openbare Ruimte* is door de gemeenteraad vastgesteld. Dit beleid is vertaald in beheerplannen. Naast achterstallig is ook groot onderhoud aan asfalt uitgevoerd. Klein onderhoud dat inwoners bij ons meldden of dat wij bij inspectie tegenkwamen hebben wij opgelost. In 2024 gaven wij ongeveer dertig procent minder uit aan klein onderhoud.

Samen met schoolbesturen legden wij onze lange termijnvisie en afspraken over de huisvesting van scholen vast in het *Integraal Huisvestingsplan Onderwijs*. Dit geeft inzicht in de huidige staat van schoolgebouwen, toekomstige behoeften en noodzakelijke investeringen.

Naast het creëren van een veilige, aantrekkelijke en groene leefomgeving ligt het zwaartepunt bij het groenbeheer steeds meer op de maatschappelijke opgaven die we hebben in relatie tot *vergroenen, klimaatadaptatie, ecosysteemdiensten en biodiversiteit*. Hierdoor wordt de manier waarop wij beheren anders. Kostenbeheersing is hierbij een belangrijk aandachtspunt.

In het sociaal domein is de benadering van positieve gezondheid ons uitgangspunt In 2024 versterkten we het voorliggend veld door integraal overleg tussen beleidsadviseurs, consultants en maatschappelijke partners. Dit leidt tot kortere lijnen en bredere kennis. We verbeterden voorliggende voorzieningen, stimuleerden partners beter samen te werken en zetten een sociaal werker in bij team Wmo. Dit voorkomt mogelijk zwaardere zorg en langere wachttijden. Door efficiënter te werken zijn de wachtlijsten voor jeugdhulp verminderd. De geleerde lessen passen wij nu ook toe bij de afdeling Wmo. Het toekomstbestendig maken van het sociaal domein doen wij samen met onze inwoners. Daarom houden wij Dorpsgesprekken. Hier gaan wij ook in 2025 mee door.

Als gemeente willen wij het goede voorbeeld geven op het gebied van duurzaamheid We hebben stappen gezet rondom klimaatadaptatie, het opwekken en distribueren van duurzame energie en circulariteit. De gemeente Westervoort heeft in 2024 het CO2 bewust certificaat behaald op niveau 3. We sporen inwoners en ondernemers aan om hun CO2 uitstoot in kaart te brengen en te verminderen. Natuurlijk doen wij dit zelf ook. Daarnaast ging het uitvoeringsprogramma biodiversiteit van start. Onder andere door middel van bijeenkomsten met geïnteresseerden en met een klankbordgroep inventariseren wij welke soorten planten en dieren er in Westervoort voorkomen en wat er voor nodig is om deze te beschermen.

De financiële ingrepen van het Rijk beïnvloeden de financiële situatie van Westervoort negatief Het jaar 2024 werd gekenmerkt door het op handen zijnde ravijnjaar 2026, zoals toen nog de berichten waren. Er kwamen zware jaren aan in de gemeentefinanciën. Onder meer doordat het Rijk ons te weinig betaalt voor de taken die wij als gemeente moeten uitvoeren. Daarnaast zien wij ons geconfronteerd met een forse stijging van de kosten in het sociaal domein. Het rondkrijgen van de begroting 2025 was in 2024 geen eenvoudige opgave. Inmiddels weten we dat de verwachte tekorten voor de komende jaren gedempt zijn. Maar dit laat onverlet dat er een grote uitdaging blijft. We hebben volop plannen en ideeën die wij samen tot besluitvorming en tot uitvoer willen brengen. Door meerjarige investeringen in financiën, mensen en netwerk hebben we successen behaald. Denk aan onze rol in de regionale samenwerking op het gebied van de Liemers en de Groene Metropoolregio. Maar ook aan de subsidies voor Westervoort Noord en de Wyborgh die we binnenhaalden. En tot slot de relatie met de provincie en interne versterking binnen 1Stroom en de samenwerking met de gemeente Duiven en binnen de Liemers.

De toekomst van Westervoort De afgelopen jaren heeft Westervoort zich op verschillende wijzen gebogen over haar bestuurskracht. Onder meer BMC en Partners & Pröpper deden hier onderzoek naar. De gemeenteraad heeft besloten zelf een vervolg te geven aan de ontwikkelagenda door het opstellen van een plan van aanpak om de bestuurskracht te versterken. Tevens heeft de gemeenteraad een zeer impactrijk besluit genomen door de intentie uit te spreken te komen tot een herindeling met gemeenten in de Liemers. De regio is volop in beweging en Westervoort heeft in 2024 besloten de stap naar voren te zetten in de concrete verkenning van een Liemerse gemeente. Doel is om ook in de toekomst de kwaliteit van de samenleving, de economie, de omgeving en de woningen, kortom een goed leven te kunnen bevorderen.

1.4 Financieel beeld op hoofdlijnen

1.4.1 Financiële positie

De financiële positie van de gemeente wordt mede door de positieve resultaten iets beter. Naar de toekomst toe zijn er wel aandachtspunten. Deze conclusie is de uitkomst van een analyse op de pijlers onder het financieel beleid, aangevuld met een analyse van wettelijk voorgeschreven financiële kengetallen. De structurele exploitatieruimte, de schuldquotes en het weerstandsvermogen bevinden zich allemaal in de categorie minst risicovol. Enige relativering is hierbij op zijn plaats. Het gepresenteerde beeld is een momentopname. Ook is de uitkomst van diverse kengetallen afhankelijk van de omvang van de baten. De baten zijn in 2024 hoger door de steunpakketten van het Rijk (Oekraïners opvang, duurzaamheid en diverse specifieke uitkeringen). Dit zorgt dat de kengetallen een gunstiger beeld laten zien dan verwacht. Voor de toekomst blijven we aandacht vragen voor de ontwikkeling van de structurele exploitatieruimte en de oplopende schuldpositie. Ook de grote opgaven waar onze gemeente voor staat zoals duurzaamheid en woningbouw en de omvangrijke investeringen zullen een wissel trekken op de beschikbare structurele exploitatieruimte en de schuldpositie. Het is belangrijk om daar voldoende aandacht voor te hebben en te blijven houden. Een uitgebreidere toelichting op de financiële positie is opgenomen in de jaarrekening.

1.4.2 Resultaat 2024

Het resultaat 2024 bedraagt € 1.074.991 voordelig. Het resultaat is daarmee € 1,5 miljoen hoger dan was voorzien bij de najaarsnota (budgetbeoordeling op 30 september 2024). Het resultaat 2024 heeft zich als volgt ontwikkeld:

Nr.	Ontwikkeling resultaten	Bedrag
1.	Primitieve begroting 2024	1.019
2.	Begrotingswijzigingen	327
3.	Voorjaarsnota 2024	-1.519
4.	Najaarsnota 2024	-279
	Geraamd begrotingsresultaat	-452
5.	Jaarstukken 2024	1.075
	Financieel verschil	1.527

Het college is niet gelukkig met het financiële verschil tussen het geraamd begrotingsresultaat bij de najaarsnota en het resultaat bij de jaarrekening. Het aanzienlijke verschil bij de jaarrekening vraagt in de nabije toekomst om een nog strakkere monitoring van de (risico)budgetten en een extra inspanning om het specifieke karakter van de financiële regelgeving van gemeenten goed voor het voetlicht te brengen. De projectgroep 'Versterken financiële functie' is in het leven geroepen om hier binnen de organisatie 1Stroom mee aan de slag te gaan.

1.4.3 Toelichting verschillen

Een inhoudelijke toelichting van de afwijkingen tussen het geraamd begrotingsresultaat (vastgestelde begroting) en het resultaat vindt u in hoofdstuk 2 en 4. De belangrijkste afwijkingen zijn per programma en taakveld hieronder weergegeven. Ook is de reden vermeld waarom deze verschillen niet bij de najaarsnota in beeld waren.

TV 0.1 Bestuur € 149.000 (V)

In de Najaarsnota 2024 is een budget van € 150.000 beschikbaar gesteld voor ondersteuning in het proces om te komen tot opheffing van de gemeentelijke zelfstandigheid van de gemeente Westervoort. De werkzaamheden voor dit proces vinden voornamelijk in 2025 plaats. Omdat dit budget pas bij de Najaarsnota werd toegekend is er voor gekozen het resterende budget via de resultaatbestemming naar 2025 over te hevelen. Dit voordeel was niet te voorzien.

TV 0.1 Bestuur € - 281.000 (N)

Op basis van de actuariële berekening per 31 december 2024 van de wethouders pensioenen is een aanvullende storting in de voorziening van € 281.000 noodzakelijk. Dit heeft te maken met een rentebijstelling in de berekening. Dit nadeel was niet te voorzien.

TV 0.7 Uitkering gemeentefonds € 976.000 (V)

De decembercirculaire 2024 geeft een voordeel van € 484.000 en de stelpost voor prijsstijgingen van € 406.000 is niet ingezet. Bovendien zijn er afrekeningen van oude jaren geweest. Het voordeel in de decembercirculaire is veroorzaakt door ontwikkeling uitkeringsbasis, hoeveelheidsverschillen en decentralisatie-uitkeringen. Dit voordeel was deels te voorzien.

TV 0.10 Mutaties reserve € - 1.171.000 (N)

In de reserve Wet Open Overheid is € -35.000 (N) gestort, in de reserve Doelgroepenvervoer is € -178.000 gestort en in de reserve Beschermd Thuis is € -375.000 gestort. Uit de reserve Westervoort Noord is geen onttrekking (€ -282.000) geweest. Ook voor Beschermd Thuis (€ -75.000), Peutergroepen (€ -27.000), activerend werk (€ -97.000) en Wet inburgering (€ -21.000) zijn geen onttrekkingen geweest. In de bestemmingsreserve Implementatie Omgevingset is € 55.000 gestort. Dat was niet geraamd. Per saldo op mutatie reserves een nadeel van € 1.171.000. Dit nadeel was deels te voorzien.

TV 5.1 Combinatiefunctie € 189.000 (V)

Bij het opmaken van de jaarrekening is geconstateerd dat er in zowel de begroting 1Stroom als in de begroting van Westervoort ramingen op zijn genomen voor de kosten van de combinatiefunctionarissen. Deze dubbeling levert een voordeel op van € 189.000 en was niet te voorzien.

TV 5.1 Stimulering sport € 84.000 (V)

Als gevolg van de rijksregeling voor het gelegenheid geven tot sport kan een deel van de BTW die op investeringen in sport worden gedaan toch terug worden gevraagd. Dit levert een voordeel op van € 84.000 en was niet te voorzien.

TV 6.1 Subsidies maatschappelijke ondersteuning € 61.000 (V)

Voor het verstrekken van een aantal subsidies wordt via de Specifieke Uitkering (SPUK) Brede Regeling een vergoeding ontvangen. Daar is in de ramingen geen rekening mee gehouden waardoor er een voordeel ontstaat van € 61.000 dat was te voorzien.

TV 6.1 Nood- en crisisopvang Oekraïense vluchtelingen € 670.000 (V)

De ontvangen normbedragen en transitiekosten zijn hoger dan de uitgaven. Dit voordeel was te voorzien.

TV 6.3 BBZ/BUIG € 81.000 (N)

De definitieve afrekening van het Rijk is positiever uitgevallen dan vooraf werd ingeschat. De hoogte van de rijksvergoeding hangt af van wat alle gemeenten in Nederland in totaal declareren. Doordat het totaalbedrag is meegevallen kon er meer aan Westervoort worden vergoed. Dit voordeel was niet te voorzien.

TV 6.4 WSW en beschut werk € 185.000 (V)

De eindafrekening van Scalabor over 2024 viel voordelig uit. Dat heeft te maken met de lagere uitstroom van SW-medewerkers die de MGR in haar ramingen had opgenomen. Daardoor was de bijdrage aan de MGR vooraf te hoog vastgesteld. Dit voordeel was niet te voorzien.

TV 2.1 Wegen binnen de bebouwde kom € 154.000 (V)

Vanwege capaciteitsproblemen bij 1Stroom en de leveranciers zijn we niet toegekomen aan al het geplande onderhoud van wegen. In totaal levert dit op het taakveld Wegen en vervoer een voordeel op van € 154.000. Dit voordeel was te voorzien.

TV 8.2 Westervoort Noord € 282.000 (V)

Vanwege vertraging in het proces zijn er nog geen uitgaven gedaan die op dit budget hadden moeten drukken. Dit voordeel was te voorzien.

Bijdrage 1Stroom € -415.000 (N)

De doorbelasting van de personele lasten van 1Stroom is € 415.000 hoger dan begroot. Dit nadeel was niet te voorzien.

Kapitaallasten € -29.000 (N)

Ondanks dat nog niet alle geplande investeringen zijn gerealiseerd stijgen de totale kapitaallasten. Dat komt omdat de rente is gestegen. Dit zorgt voor een nadeel op kapitaallasten van € 29.000. Dit nadeel was niet te voorzien.

1.5 Voorstel resultaatbestemming

Resultaat 2024	Bedrag
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	1.528
Reeds bestemd resultaat	-453
Gerealiseerd resultaat	1.075
Voorstel resultaatbestemming 2024	

Resultaat 2024	Bedrag
Algemene reserve	850
<i>Bestemmingsreserves:</i>	
Klimaatadaptatie	76
Onderzoek verzelfstandiging	149
Resultaatbestemming	1.075

2. Kerngegevens

Sociale structuur	1 januari 2024	1 januari 2025
<i>Inwoners:</i>		
- < 20 jaar	3.043	3.125
- van 20 - 64 jaar	8.723	8.491
- van 65 jaar en ouder	3.392	3.592
Totaal	15.158	15.208
<i>Bijstandsgerechtigden:</i>		
- IOAW	15	10
- IOAZ	1	0
- BBZ	2	0
- P-Wet	329	289
Totaal	347	299

Fysieke structuur

Oppervlakte gemeente (in ha)	784	784
Binnenwater (in ha)	81	83
Land (in ha)	703	701
Woonruimten	6.805	6.830

Financiële structuur (in €)	Jaarrekening 2023		Jaarrekening 2024	
	Totaal	per inwoner	Totaal	per inwoner
Gewone uitgaven/inkomsten (excl. mutatie reserves)	54.595.729	3.602	58.849.572	3.870
Opbrengsten belastingen/retributies:				
- OZB	3.419.388	226	3.774.985	248
- Hondenbelasting	119.024	8	115.239	8
- Afvalstoffenheffing/Reinigingsrechten	1.465.834	97	1.513.563	100
- Rioolheffing	1.705.164	112	1.801.823	118
- Marktgelden	11.582	0,8	7.792	0,5
- Lijkbezorgingsrechten	63.169	4	59.346	4
- Leges Omgevingsvergunningen	278.376	18	242.522	16
- Overige leges				
Algemene Uitkering Gemeentefonds (incl. soc. domein)	33.154.979	2.187	35.108.501	2.309

Hoofdstuk 2 Jaarverslag

Programma 1	Bestuur (incl. algemene dekkingsmiddelen)
Programma 2	Maatschappij
Programma 3	Omgeving
	Algemene dekkingsmiddelen

0 Inleiding

Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording en de paragrafen. De programma-verantwoording is onderverdeeld in drie programma's.

Programma's

De drie programma's zijn een vast onderdeel van de jaarstukken. Een programma is een samenhangende verzameling van activiteiten. Deze worden uitgevoerd om de beoogde bestuurlijke doelen binnen het programma te realiseren.

Ieder (deel)programma is als volgt opgebouwd:

1. Wat wilden we bereiken? En ontwikkelingen
2. Wat hebben we daarvoor gedaan en wat is er bereikt?
3. Wat heeft het ons gekost?
4. Wie hadden we daarbij nodig?

Nb Indicatoren zijn opgesomd aan het eind van de drie programma's op pagina 48-49

Paragrafen

De paragrafen vormen een belangrijke informatiebron en beogen een "dwarsdoorsnede" van de programma's te geven. Het doel van de paragrafen is om informatie die voorheen op meerdere plekken stond bijeen te brengen. Hierdoor is het mogelijk om beter inzicht en overzicht te krijgen in deze onderwerpen. De raad heeft hiermee een extra instrument in handen om beleidskaders vast te stellen en de uitvoering te kunnen controleren.

Leeswijzer

Bedragen

Alle bedragen in tabellen zijn in € 1.000. Bedragen in teksten in €.

Een + betekent een baat, voordeel of vermeerdering (toevoeging).

Een - betekent een last, nadeel of vermindering (onttrekking).

1 Programma Bestuur

1.1 Wat wilden we bereiken? En ontwikkelingen

Programmadoel

De gemeente is een transparante en betrouwbare overheid middenin een vitale en veilige samenleving, die inwoners faciliteert en uitdaagt tot het nemen van initiatief. Het is belangrijk dat inwoners kunnen vertrouwen op de lokale overheid. Dit vertrouwen willen we versterken door meer transparant en participatief te zijn.

Toelichting

Dit betekent dat de gemeente inwoners actief betreft bij het vormgeven van hun eigen (veilige) leefomgeving, waarmee de onderlinge verbinding tussen inwoners en de leefbaarheid in de wijk en het dorp wordt versterkt. En dat het bestuur benaderbaar is en samen met partners en de samenleving naar ideeën en constructieve oplossingen zoekt.

De gemeente zorgt voor goede en tijdige communicatie en transparantie van informatie. Dit draagt bij aan meer begrip voor elkaar en voor gemaakte keuzes. Zoveel mogelijk stukken en beraadslagingen zijn openbaar en eenvoudig opvraagbaar. Alleen als het absoluut noodzakelijk is, wordt geheimhouding opgelegd.

De Visie op dienstverlening 2022-2026 geeft richting aan de ontwikkeling van de dienstverlening van de gemeente aan individuele inwoners en ondernemers. De missie daarbij is dat elk contact met de gemeente bijdraagt aan het welzijn van inwoners, het vestigingsklimaat voor bedrijven en het (herstel van) vertrouwen in de overheid. Dit betekent dat de inwoner centraal staat in het contact met de gemeente, bij de inrichting van processen en bij het maken van (beleids)keuzes. De inwoner kan rekenen op goede service, duidelijkheid en juiste en volledige informatie. De manier waarop het contact met de inwoner verloopt en de beleving van dat contact door de inwoner is daarbij minstens zo belangrijk als het resultaat van dat contact. Dit geldt voor alle takken van sport van de gemeente. Van het sociaal domein tot de fysieke leefomgeving en het klantcontactcentrum.

Veiligheid is één van de belangrijkste basisbehoeften van de mens. Daarom is het van belang dat inwoners, ondernemers en bezoekers van de gemeente Westervoort zich veilig voelen. Op lokaal niveau voert de gemeente de regie op veiligheid. De verantwoordelijkheid voor de veiligheid delen we echter met vele partners, waarvan de inwoners de belangrijkste zijn. Als regisseur brengt de gemeente deze partners samen en stimuleren we een actieve rol van onze inwoners. We geven onze eigen rol als overheid goed en actief gestalte: we zetten waar nodig de veiligheidsinstrumenten in waarover wij beschikken, met de intensiteit die past bij de problematiek.

Hoofddoelen

De doelen binnen programma 1 zijn:

1. Het bevorderen van de samenwerking tussen gemeente en samenleving.
2. Het vasthouden van het positieve veiligheidsklimaat voor bewoners en ondernemers.
3. Het verbeteren van de kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening die aansluit op de behoeften en verwachtingen van onze inwoners.

1.2 Wat hebben we daarvoor gedaan en wat is er bereikt?

A. Het bevorderen van de samenwerking tussen gemeente en samenleving.

Dit zijn de speerpunten:

A.1	Uitvoering en borging Participatiebeleid
Doel	De implementatie van het in Q3 2023 vast te stellen beleidskader participatie uit te voeren en te borgen in de organisatie en de samenleving.

A.1	Uitvoering en borging Participatiebeleid
Toelichting	Als het beleidskader na de zomer is vastgesteld wordt een begin gemaakt met een structureel implementatie- en borgingstraject van het participatiebeleid voor de medewerkers, managers en bestuurders van 1Stroom. Het traject is gericht op het versterken van de participatie manier van denken in de organisatie. De implementatie en borging van het beleid heeft tot gevolg dat er meer tijd, capaciteit en financiële middelen nodig zijn voor het ontwikkelen van medewerkers, het begeleiden en ondersteunen van medewerkers en het opzetten en uitwerken van werkwijzen en -processen. Daarnaast is de verwachting dat de organisatie intensiever te maken gaat krijgen met initiatieven uit de samenleving (overheidsparticipatie), dat hiervoor een initiatievenloket zal moeten worden ontwikkeld en dat het inzetten van participatie ook vanuit deze insteek een investering vooraf zal vragen in tijd en geld. Uitvoering en borging van het beleidskader vraagt om aan de voorkant bij elk werkproces altijd goed na te denken in hoeverre bewoners en externe partijen betrokken zijn of moeten worden. De ontwikkeling en uitvoering van een goed participatieplan is de volgende stap. Dit impliceert dat de besluitvormings- en uitvoeringsprocessen meer tijd vragen en dat daarvoor capaciteit en middelen beschikbaar moeten zijn.
Beleidsrisico's	Participatieplannen kunnen onvoldoende worden ingericht, waardoor onduidelijkheid ontstaat tot hoever de geboden participatie reikt. De ontevredenheid van inwoners neemt daardoor toe. Invoering van het uitdaagrecht vormt een extra uitdaging en risico voor de organisatie, omdat elke uitdaging hoe dan ook begeleiding vraagt van meerdere afdelingen en daarmee de druk op de organisatie opvoert..
Bereikt/niet bereikt	In 2024 is het uitvoeringsplan participatie vastgesteld op basis van het nieuwe participatiebeleid (vastgesteld in 2023), waarbij is gekozen voor het scenario met het oprichten van een Initiatievenloket om burgerinitiatieven te kunnen begeleiden vanaf 2025. Verder is in 2024 een borgings- en implementatietraject voor de medewerkers, managers en bestuurders van 1Stroom georganiseerd. Een leer- en ontwikkeltraject maakte onderdeel uit van dit implementatietraject en is gericht op het verhogen van de kwaliteit van (burger)participatietrajecten door het in gebruik nemen van een nieuwe, gestructureerde werkwijze.

A.2	Integraal werken
Doel	Samenhang en afstemming op alle niveaus.
Toelichting	Ieder speelt in de processen zijn eigen rol. De onderlinge samenwerking tussen de gemeente en 1Stroom ligt vast en er is een duidelijke (overleg)structuur. Bestuurders en ambtenaren weten wat ze van elkaar kunnen en mogen verwachten. De duidelijke structuur biedt houvast en overzicht en bevat voldoende ruimte voor dialoog. Bestuurlijke (besluitvormings-)processen kunnen ingewikkeld zijn, waarbij meerdere afdelingen en belanghebbenden betrokken zijn. Met integrale adviezen wordt de kwaliteit en samenhang vergroot. Onderling zijn beleidsterreinen met elkaar verbonden. De verschillende onderdelen van programma 1 brengen de onderlinge verbinding aan. Processen en werkwijzen op een eenduidige manier doorvoeren vergroot de kwaliteit van de ambtelijke advisering. De bestuurlijke procesinformatie is vastgelegd, toegankelijk en overzichtelijk. Er wordt rust en stabiliteit ingebouwd in de processen. De ambtelijke organisatie is ondergebracht in de gemeenschappelijke regeling 1Stroom. 1Stroom heeft in 2021 een nieuwe organisatiestructuur gekregen en maakt een verbetertraject door.

A.2	Integraal werken
Bereikt/niet-bereikt	Integraal werken bij gemeenten houdt in dat verschillende afdelingen en disciplines samenwerken om complexe problemen aan te pakken en verkokering tegen te gaan. Dit leidt tot efficiëntere reacties op de behoeften van inwoners en meer samenhangende diensten, wat de kwaliteit van leven en welzijn verbetert en kostenbesparingen oplevert. 1Stroom heeft ervoor gekozen om het integraal werken te versterken en hierop focus te leggen. In 2024 is de integrale bedrijfsvoering o.m. versterkt door aandacht te geven aan de systematiek en inrichting van subsidieverlening en projectmatig werken. Beide onderwerpen zijn in aanzienlijke mate afdelingsoverstijgend en worden uitgevoerd op diverse beleids- en uitvoeringsniveaus. Door het opnieuw inrichten van deze processen en daarbij behorende rollen heeft dit geleid tot betere afstemming, keuzes en prioritering van activiteiten. Ook de bestuurlijke besluitvorming is onderzocht met als doel de kwaliteit van de bestuurlijke stukkenstroom te verbeteren. In november is een steekproef gehouden naar de kwaliteit van de collegevoorstellen. Daaruit bleek dat er nog veel verbetering door onderlinge afstemming mogelijk is. In 2025 wordt hiertoe een project opgezet. Door de focus op integraliteit te leggen zijn er een aantal aansprekende resultaten in 2024 behaald. Dit geeft voldoende aanleiding om hiermee door te gaan.

A.3	Implementatie Wet Open Overheid (WOO)
Doel	Een transparante organisatie en gemeente, die zijn informatiehuishouding op orde heeft.
Toelichting	De Wet open overheid is bedoeld om overheden transparanter te maken en moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. De Woo vervangt de Wob (Wet openbaarheid van bestuur). Het grote verschil tussen de Woo en de Wob betreft de actieve openbaarmaking van overheidsinformatie (11 informatiecategorieën). Een belangrijk onderdeel van de Woo is het op orde brengen van de informatiehuishouding van de gemeenten en 1Stroom. Beide zullen tot en met 2027 gefaseerd moeten gaan plaatsvinden.
Bereikt/niet-bereikt	De prestaties staan verwoord in paragraaf 8 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo)

B. Het vasthouden van het positieve veiligheidsklimaat voor bewoners en ondernemers

Dit zijn de speerpunten:

B.1	Kwetsbare / overlastgevende personen (waaronder jeugdoverlast)
Doel	Het doel is om kwetsbare personen niet af te laten glijden naar risico- of overlastgevend of crimineel gedrag.

B.1	Kwetsbare / overlastgevende personen (waaronder jeugdoverlast)
Toelichting	Het thema 'kwetsbare/overlastgevende personen' is een prioriteit in het door de gemeenteraad vastgestelde integrale veiligheidsplan. Er spelen diverse onderwerpen op dit speerpunt. Voorbeelden zijn: de aanpak van personen met verward gedrag, jeugdoverlast, personen die ernstige woonoverlast veroorzaken in hun buurt of jongeren die vanwege een instabiele thuissituatie afglijden naar criminaliteit of radicaliseren. Casussen op deze onderwerpen worden steeds complexer daar waar het gaat om zorg en hulp. Zij vragen steeds meer om veiligheidsmaatregelen voor de persoon in kwestie en zijn of haar omgeving. Dit vraagt de laatste tijd veel inzet als het gaat om een integrale aanpak en de daarbij noodzakelijke regievoering. Net als bij de jeugddynamiek, zoals wij vorig jaar al hebben aangegeven. In de loop der tijd zullen zich steeds nieuwe knelpunten en doelgroepen manifesteren. Een goede verbinding tussen zorg en veiligheid is essentieel om de genoemde onderwerpen goed aan te kunnen pakken. Die verbinding is steeds belangrijker geworden nu de gemeente sinds de decentralisatie in het sociaal domein verantwoordelijk is voor de zorg. Sinds 2021 zijn belangrijke stappen gezet om zorg en veiligheid beter op elkaar aan te laten sluiten. De opgezette werkprocessen en de sluitende ketenaanpak voor kwetsbare personen moeten goed geborgd en onderhouden blijven worden, daar waar nodig worden doorontwikkeld/versterkt en als er behoefte aan bestaat kunnen nieuwe partners worden toegevoegd. Het is belangrijk om vanuit veiligheidsoogpunt uit te dragen dat het tijdig zoeken van de verbinding met partners - intern en extern - escalatie van problemen kan voorkomen.
Beleidsrisico's	Zonder goede signalering en aanpak van kwetsbare/overlastgevende personen vallen deze inwoners uiteindelijk tussen wal en schip; er komt dan geen sluitende aanpak van hun situatie tot stand, waardoor hun kwetsbare en soms schrijnende situatie voortduurt of te weinig of te langzaam verbeterd. Dat kost de maatschappij uiteindelijk alleen maar meer geld. Overlastsituaties dreigen dan te escaleren, wat alleen maar meer problemen oplevert en meer inspanningen kost om het op te lossen. Soms kan dan alleen de politie nog optreden als deze personen strafrechtelijke overtredingen begaan. Dat willen we voorkomen.
Bereikt/niet bereikt	In 2024 is met het beschikbaar gestelde budget een procesregisseur zorg en veiligheid aangesteld. Deze is processen op het snijvlak van zorg en veiligheid aan het inventariseren en proberen te verbeteren. Er is onder andere een begin gemaakt met een signaleringsroute voor jeugd om vroegtijdig problemen te signaleren en om te voorkomen dat jeugd criminaliseert. Om meer zicht en grip te krijgen op problematische jeugdgroepen is in 2022 gestart met weegtafels. Daar zitten diverse partijen aan tafel, waaronder jongerenwerker en jeugdboa. De procesregisseur heeft de werking geëvalueerd. De uitkomst was positief. Er is geconstateerd dat de samenwerking tussen alle partners is verbeterd en dat er korte lijnen zijn. Problematische jeugdgroepen en groepsgedrag worden vroegtijdig waargenomen en besproken, wat escalatie voorkomt.

B.2	Digitale veiligheid
Doel	Inwoners en bedrijven bewust maken van de gevaren van digitale criminaliteit, zodat zij dat tijdig herkennen en weten wat ze moeten doen als ze ermee te maken krijgen en zich ertegen kunnen wapenen.

B.2	Digitale veiligheid
Toelichting	Er vindt een verschuiving plaats van traditionele criminaliteit (woning-/auto-inbraken) naar cybercriminaliteit. Cybercrime is een verzamelterm geworden van alle delicten die met een computer en op internet worden gepleegd. Mensen van alle leeftijden worden het slachtoffer van oplichting via whatsapp of phishingmails. Criminelen kunnen bedrijfssystemen 'gijzelen' en losgeld eisen of belangrijke voorzieningen overnemen. En de digitale wereld draagt ook steeds vaker bij aan radicalisering, het creëren van maatschappelijke onrust en het aanjagen van ordeverstoringen. Verder zijn mensen zich er niet van bewust dat ze onbedoeld dader kunnen worden door bijvoorbeeld een gevoelig filmpje of foto's door te sturen. Gemeenten kunnen een rol spelen om te voorkomen dat inwoners, bedrijven en voorzieningen slachtoffer worden van cyber gerelateerde zaken. Met onder andere voorlichting moet de bewustwording vergroot worden.
Beleidsrisico's	Cybercrime kan leiden tot diefstal van geld en informatie, enorme bedrijfsschade tot zelfs ontwrichting van de samenleving als bepaalde voorzieningen worden gehackt.
Bereikt/niet bereikt	Via onze sociale mediakanalen hebben we op meerdere momenten inwoners alert gemaakt op het herkennen van signalen van digitale criminaliteit. Begin 2024 was er een door de VNG georganiseerd 'peer to peer' gesprek tussen de gemeente Westervoort en de gemeente Hilvarenbeek. Nuttig om samen informatie uit te wisselen. Er is een crisisplan gemaakt voor grootschalige cybercrime tegen de gemeente.

C. Het verbeteren van de kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening, die aansluit op de behoeften en verwachtingen van onze inwoners

Dit zijn de speerpunten:

C.1	Verbeteren van de dienstverlening
Doel	Verankeren van de vier uitgangspunten uit de Visie op dienstverlening in de gemeentelijke organisatie; "inwoner centraal", 'servicegericht', 'duidelijk' en 'kennis van zaken'. Hierdoor voelen inwoners en ondernemers zich welkom en merken zij in alles dat zij centraal staan in het contact met de gemeente.
Toelichting	Het is belangrijk dat de gemeentelijke organisatie werkt vanuit gemeenschappelijke waarden en uitgangspunten. Dit geeft duidelijkheid aan inwoners over wat zij van de gemeente kunnen verwachten. Dit komt tot uitdrukking in concrete normen en prestatieafspraken die de komende periode uitgewerkt zullen worden, op basis van input vanuit de samenleving en vanuit de ambtelijke organisatie.
Beleidsrisico's	Er zijn technische, procedurele, culturele en financiële uitdagingen om in lijn met de Visie op dienstverlening te kunnen werken. De gewenste ontwikkelingen kunnen omvangrijk zijn en de nodige tijd kosten. Er zullen slimme keuzes gemaakt moeten worden.

C.1	Verbeteren van de dienstverlening
Bereikt/niet bereikt	Met het programma dienstverlening hebben we meer dan 25 resultaten geboekt. Hieronder vallen onder meer: -De informatie voor team telefonie is verbeterd door samenwerking met vak afdelingen. -We trainen medewerkers in de techniek om een goed gesprek te voeren. -Er is een opleidingsplan voor medewerkers van 1stroom -We hebben de schrijftaal van medewerkers simpeler gemaakt -Het doel is om op B1 niveau te schrijven. -We zetten 20 collega's in bij 1 stroom met als inzet de dienstverlening te verbeteren. -We rapporteren maandelijks over de bereikbaarheid, de snelheid van terugbellen en FIXI. -We helpen digitaal minder vaardige inwoners aan de hand van een informatiefolder

C.2	Cyberveiligheid eigen organisatie
Doel	Cyberveiligheid in de organisatie van de gemeente vergroten.
Toelichting	Het is voor de gemeente en de gemeentelijke organisatie van belang om een goede weerbaarheid tegen cybercriminelen te hebben. Het aantal digitale producten en diensten groeit waardoor de digitale kwetsbaarheid toeneemt. Niet alleen is onze dienstverlening afhankelijk van goed werkende ICT-systemen, ook wordt er veel met privacygevoelige informatie gewerkt. Het gijzelen c.q. stilvallen van onze systemen heeft grote consequenties. Het snel signaleren en bestrijden van incidenten is belangrijk.
Beleidsrisico's	Cybercrime kan leiden tot diefstal van geld en informatie, enorme bedrijfsschade tot zelfs ontwrichting van de samenleving als bepaalde voorzieningen worden gehackt.
Bereikt/niet bereikt	De gemeenteraden van de Duiven, Westervoort en Zevenaar hebben in april 2024 besloten de I&A-visie en –strategie 2023-2025 "Beter samen" vast te stellen. De visie richt zich op wat er de komende jaren moet gebeuren op het gebied van informatievoorziening, informatiebeveiliging, innovatie en automatisering. Het gaat dan bijvoorbeeld om een robuust ICT-fundament, harmoniseren en standaardiseren, digitale volwassenheid en verhogen van informatiebeveiliging, cybersecurity en privacy. Door deze kwaliteitsimpuls kan de RID zich verder ontwikkelen tot een moderne uitvoeringspartner op ICT-gebied. De gemeenteraad heeft gekozen voor de minimale variant, waardoor de ontwikkeling niet optimaal zal zijn en dus ook de veiligheidsrisico's aanwezig blijven.

1.3 Wat heeft het gekost?

Totaal programma Bestuur naar baten en lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Afwijking
	2023	2024 v.w.	2024 n.w.	2024	2024
Lasten	-11.099	-10.636	-11.346	-10.742	604
Baten	38.146	38.023	40.085	40.719	634
Gerealiseerde totaal saldo	27.047	27.387	28.739	29.976	1.237
Resultaatbestemming	1.710	-475	-971	-1.064	-94
Gerealiseerde resultaat	28.757	26.912	27.768	28.912	1.143

Totaal saldo programma Bestuur per taakveld/product:

Saldo per taakveld/product	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Afwijking
	2023	2024 v.w.	2024 n.w.	2024	2024
0.1 Bestuur	-2.769	-1.817	-2.083	-2.050	33

0.2 Burgerzaken	-175	-100	-100	-85	16
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-432	-134	-134	-294	-160
0.4 Overhead	-4.905	-5.399	-5.738	-5.106	632
0.5 Treasury	300	89	442	410	-32
0.61 OZB woningen	2.744	3.101	3.046	3.014	-32
0.62 OZB niet-woningen	458	474	474	473	-1
0.64 Belastingen overig	-147	-147	-160	-203	-43
0.7 Gemeentefonds	33.155	32.524	34.133	35.109	976
0.8 Overige baten en lasten	-49	-103	-42	-73	-31
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-776	-837	-837	-820	17
1.2 Openbare orde en veiligheid	-356	-264	-262	-398	-136
0.10 Mutaties reserves (resultaatbestemming)	1.710	-475	-971	-1.064	-94
Totaal	28.757	26.912	27.768	28.912	1.143

Onderstaand een opsomming van de afwijkingen groter dan € 30.000 (begroting 2024 n.w.- rekening 2024) per taakveld: Het resterende deel van de afwijkingen betreft ofwel kleine afwijkingen ofwel de doorbelasting 1Stroom op het taakveld. Die doorbelasting 1stroom wijkt per taakveld af doordat zowel de werkelijke kosten in 1stroom als de vooraf ingeschatte tijdsbesteding in 2024 anders waren.

Taakveld	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking totaal
TV 0.1 Bestuur			-98
Onderzoek onafhankelijkheid Westervoort	149		
Storting voorziening wethouderspensioen	-281		
Projectkosten Wet Open Overheid	34		
TV 0.3 Beheer overige gebouwen			-128
Schoonmaak en elektra De Nieuwhof	-41		
Onderhoud Huize Vredenburg	-32		
Onderhoud Uitterweert 2	-55		
TV 0.4 Overhead			-102
Automatisering	-49		
Huisvesting	-53		
TV 0.7 Gemeentefonds			976
Uitkering gemeentefonds	406	570	
Algemene posten			
Doorbelasting 1Stroom	739		739
Overige afwijkingen	213	64	277
Totaal exploitatie	604	634	1.237
TV 0.10 Mutaties reserves			-94
BR Wet Open Overheid	-34		
Algemene Reserve		-60	
Totaal resultaatbestemming	-34	-60	-94

1.4 Welke verbonden partijen waren betrokken?

	Samenwerking de Liemers
Doel	Het vergroten van de gemeentelijke slagkracht (met behoud van bestuurlijke zelfstandigheid) door bundeling van ambtelijke expertise op strategisch, tactisch en operationeel niveau met als resultaat verhoogde kwaliteit, continuïteit en efficiëntie.

Taak	Verrichten van beleidsvoorbereidende en uitvoerende taken met betrekking tot sociale dienst, ICT en inkoop.
Beleidsrisico's	Beleidsbepaling – daar waar mogelijk op elkaar afgestemd – blijft bij de individuele gemeenten en de uitvoering en ontwikkeling van het beleid wordt door de samenwerking opgepakt. Afstemming in deze is georganiseerd middels periodieke overleggen op verschillende niveaus waarin afstemming met elkaar wordt gezocht.
Resultaat in 2024	De SDL (Samenwerking de Liemers) is voor de gemeente Westervoort (Duiven en Zevenaar) een uitvoeringsorganisatie. Hieronder zijn een aantal onderdelen weergegeven waaraan de SDL heeft gewerkt. De gemeente Westervoort (via 1Stroom) speelt hierin voor een ondersteunende en faciliterende rol als het gaat om de ambtelijke ondersteuning. De Samenwerking de Liemers kent een eigen verantwoording in een jaarrekening. In 2024 is de implementatie van de Liemerse I&A visie voortvarend van start gegaan. De gemeenteraden hebben unaniem ingestemd met deze visie en de basis variant goedgekeurd. In de uitvoering zijn belangrijke mijlpalen bereikt: het nieuwe functiehuis is geïmplementeerd en vrijwel alle posities zijn ingevuld. Er is succesvol gestuurd op het omzetten van tijdelijke inhuur naar vaste formatie, wat naar verwachting medio 2025 volledig zal zijn afgerond. Het jaar 2024 stond in de eerste plaats in het teken van de start van de nieuwe bestuurlijke opdracht 2024-2026. De afgesproken resultaten op het gebied van (duurzame) plaatsingen, werkfit maken, plaatsingen met loonkostensubsidie, begeleiding van mensen die zorg en ondersteuning nodig hebben en jongeren zijn in 2024 allemaal volledig of grotendeels gehaald.

	1Stroom
Doel	De ambtelijke fusie moet ertoe leiden dat de organisatie: - Robuuster wordt (minder kwetsbaar). - Voldoende flexibel kan zijn om twee zelfstandige gemeenten te bedienen en om mee te bewegen met veranderende taken en rollen van de overheid (kracht). - Optimale dienstverlening biedt aan inwoners, organisaties en bedrijven alsook aan de raden en colleges (kwaliteit). - Interessante loopbaanperspectieven biedt aan medewerkers en door zijn robuustheid in staat is om strategische kansen te benutten (kansen). - Niet duurder en zo mogelijk goedkoper is dan de twee huidige organisaties gezamenlijk (kosten).
Taak	Verrichten van beleidsvoorbereidende en uitvoerende taken voor de gemeenten Duiven en Westervoort.
Beleidsrisico's	Beleidsbepaling – daar waar mogelijk op elkaar afgestemd – blijft bij de individuele gemeenten en de uitvoering en ontwikkeling van het beleid wordt door 1Stroom opgepakt. Afstemming in deze is georganiseerd middels periodieke overleggen op bestuurlijk niveau waarin afstemming met elkaar wordt gezocht.
Resultaat in 2024	In het jaar 2024 is door de medewerkers van 1Stroom, met passie voor hun vak, een bijdrage geleverd aan de uitvoering van de taken en ambities van de gemeenten Duiven en Westervoort. Dit is een breed scala van taken over de totale reikwijdte van gemeentelijk beleid en uitvoering. Daarom worden – ter illustratie – een aantal onderwerpen benoemd die in 2024 speelden: het Koersdocument tussengebied Duiven-Westervoort, de voorbereiding voor de overstap naar Circulus voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval in de gemeenten Duiven en Westervoort, de start van het project herijking subsidiebeleid, stappen in de transformatie van het sociaal domein, woningbouwprojecten in Duiven en Westervoort en het project Financieel Gezond 2026.

	Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM)
Doel	Behartigen van de belangen van de deelnemende gemeenten op de terreinen van brandweezorg, ambulancezorg, publieke gezondheid, geneeskundige hulpverlening, crisisbeheersing en gemeenschappelijke meldkamer.
Taak	• In stand houden van een brandweer, • in stand houden van een geneeskundige hulpverleningsorganisatie bij rampen (GHOR), • voorzien in de meldkamerfunctie, • aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel, • het inventariseren van en adviseren over risico's, • voorbereiden op de bestrijding van branden, • het organiseren van de crisisbeheersing, • het bevorderen van medisch milieukundige zorg en van technische hygiënezorg, • het bevorderen van psychosociale hulp bij rampen, • het geven van prenatale voorlichting aan aanstaande ouders, • taken op het gebied van jeugdgezondheidszorg en ouderengezondheidszorg en • algemene infectieziekten bestrijding.
Beleidsrisico's	Om de financiële en beleidsrisico's in beeld te hebben en te beperken is er een regionaal controllersoverleg actief dat regelmatig overlegt met VGGM over de financiële positie. Dat heeft de afgelopen jaren tot forse besparingen geleid en tot beleidsarme begrotingen.
Resultaat in 2024	Samen met de VGGM zorgen we ervoor dat de brandweer- en gezondheidstaken goed worden uitgevoerd in onze gemeente en dat we voorbereid zijn op mogelijke crisissituaties. In 2024 is er voor het eerst een algemeen beleidsplan voor de gehele organisatie van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) opgesteld. Het beleidsplan is om een zienswijze voorgelegd aan de gemeenteraden. Het beleidsplan van de VGGM beschrijft de speerpunten per organisatieonderdeel. De speerpunten worden verder uitgewerkt in afzonderlijke beleidsplannen per organisatieonderdeel. Voor de onderdelen brandweer, crisisbeheersing en het dekkingsplan van de brandweer is het beleidsplan ook in 2024 vastgesteld. Het versterken van de interne bedrijfsvoering bij de VGGM is in 2024 doorgegaan. Bij de GGD is gestart met het toekomstbestendig maken van de Jeugdgezondheidszorg en de Algemene Gezondheidszorg. In 2024 was dit gericht op het op orde brengen van de basis, waardoor het wettelijke basispakket weer kan worden aangeboden. Hiervoor zijn middelen beschikbaar gesteld. Ondanks de benodigde versterkingen is de VGGM in 2024 op uitdrukkelijk verzoek van de gemeenten ook gestart met een besparingsoperatie. In de loop van 2025 moet dat resultaat opleveren dat in de begroting van 2026 wordt verwerkt. In de begroting van 2025 en 2026 is incidenteel al een besparing gerealiseerd van 2% via financieel technische maatregelen.

	Streekarchief
Doel	Behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemers ten aanzien van het beheer van hun archiefbescheiden conform de Archiefwet.
Taak	Beheren en toezicht houden op de overgedragen en niet overgedragen archiefbescheiden van de deelnemers. Adviseren over de archiefbewaarplaatsen en het verstrekken van informatie uit de archiefbescheiden.
Beleidsrisico's	Niet van toepassing.

Resultaat in 2024	Om in te spelen op de toekomstige digitale overbrengingen van archiefbescheiden is in het voorjaar van 2024 het project e-Depot van start gegaan met als doel de deelnemende gemeenten en het SALD aan te sluiten op het e-Depot. Tijdens de uitvoering van het project e-Depot is door de projectleider aangegeven dat het alleen richten op een e-Depotvoorziening niet volstaat maar dat er ook een collectiebeheersysteem nodig is. In de loop van 2024 is er ook een behoefte uitgesproken vanuit het bestuur van het SALD om een toekomstvisie op te stellen. Deze wordt op moment van schrijven gemaakt en kan leiden tot een andere koers rondom het e-depot, namelijk een volledig pakket van een andere leverancier afnemen. Het doel is om een definitieve koers vast te stellen in 2025.
--------------------------	--

2 Programma Maatschappij

2.1 Wat wilden we bereiken? En ontwikkelingen

Programmadoel

De gemeente levert een bijdrage aan een vitale samenleving en een leefbare omgeving waardoor inwoners zo zelfstandig mogelijk kunnen leven. Dit vanuit de overtuiging dat inwoners van de gemeente Westervoort een betekenisvol en veerkrachtig leven kunnen leiden. Waar nodig worden handvatten aangereikt gericht op zelfredzaamheid, elkaar ondersteunen en participatie. De leefwereld en omgeving van inwoners staan hierbij centraal, zodat de gemeente – waar nodig – de juiste en passende ondersteuning biedt.

Toelichting

Inwoners van Westervoort kunnen een gezond, betekenisvol en veerkrachtig leven leiden. Er wordt genoeg ruimte geboden om een bijdrage te leveren aan de maatschappij. Om dit te bereiken stelt de gemeente zich open en aandachtig op richting haar inwoners. We willen middels dialoog én inspelend op de veranderingen in de maatschappij, komen tot beleid waarin de kansen en mogelijkheden van de burgers altijd het uitgangspunt vormen. Participatie, buurtbetrokkenheid en een positieve leefwereld, staan hierin centraal.

De benaderingswijze vanuit positieve gezondheid is daarbij leidend. Het is een integrale benadering die alle facetten (en partners) van gezondheid verbindt. Denk aan gezond en fit voelen, mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven en meedoen. En de benadering gaat uit van de mogelijkheden die inwoners en samenleving hebben om hun leven vorm te geven in plaats van uit te gaan van de beperkingen die er zijn.

We gaan werken met een doorlopende agenda om deze transformatie verder in gang te zetten. Dat gaan we doen op basis van de volgende 5 lijnen :

- 1) *Vitaal deelnemen*
- 2) *Gezond en veilig opgroeien*
- 3) *Beschermd thuis wonen*
- 4) *Integratie en vluchtelingen*
- 5) *De dagelijkse basis op orde*

Externe ontwikkelingen

-Arbeidsmarktproblematiek

Door natuurlijk verloop, de bewegingen binnen, en de krapte op de arbeidsmarkt, is het lastig een adequate bezetting te creëren binnen het sociaal domein. Dit geldt zowel voor aanbieders als voor de gemeente. Dit heeft een negatief effect op de aanwezige kennis, continuïteit, de hoeveelheid

inzet en ruimte voor visievorming om getransformeerd te werken. Het gevolg hiervan is dat er wachtlijsten ontstaan bij gemeenten én aanbieders.

-Prijsstijgingen door inflatie

Hoewel de inflatie minder sterk was dan in 2023, zijn prijsstijgingen ook in het sociaal domein nog verder doorzet. Dit heeft te maken met de loonontwikkeling van personeel in de zorg en het welzijnswerk.

-Woonzorgvisie

Woningnood, vergrijzing en de trend 'langer thuiswonen' vraagt om gerichte en op elkaar afgestemde acties op het gebied van wonen, zorg én welzijn. Het Sociaal Domein en Ruimte, Samenleving en Ontwikkeling hebben samen gewerkt aan de woonzorgvisie. Deze is begin januari 2025 vastgesteld door de gemeenteraad. Met de woonzorgvisie kan de gemeente anticiperen op de groeiende specifieke woonvraag, veranderende demografische ontwikkelingen en andere toekomstige uitdagingen op het gebied van wonen en zorg. Dit helpt bij het creëren van een duurzaam en toekomstbestendig (woon)beleid. In 2025 wordt het uitvoeringsprogramma geschreven. Totdat het uitvoeringsprogramma gereed is, wordt de woonzorgvisie gebruikt als onderlegger bij nieuwe projecten of initiatieven vanuit de samenleving.

-Huisvesting statushouders en Wet inburgering

Omdat de uitwerking bewerkelijker is geworden en de taakstelling is verhoogd, is extra formatie ingezet. Hiermee wordt kennis en inzet toegevoegd aan het team en wordt het mogelijk de werkprocessen op orde te krijgen. Deze inzet loopt het eerste half jaar van 2025 door.

We hebben voldaan aan de taakstelling. Door toename in het aantal leerlingen op de Liemerse Taalschool heeft de gemeente in 2024 een extra financiële bijdrage geleverd. Hierdoor heeft de Taalschool een instroomgroep kunnen openen waardoor alle nieuwkomerskinderen een plek op school hebben gekregen.

Door onvrede over de resultaten en de samenwerking, is het contract met Vluchtelingenwerk voor de maatschappelijke begeleiding opgezegd. Hiervoor is tijdelijk een opdracht bij een andere partner belegd en in 2025 wordt een definitieve aanbieder aangesteld.

-Decentralisatie en extramuralisering zorg

De decentralisatie van de jeugdzorg en de extramuralisering van de Geestelijke Gezondheids Zorg (GGZ) en de ouderenzorg wordt verder doorgevoerd. Dit heeft tot gevolg dat jeugdigen en volwassenen met een zorgvraag steeds langer zelfstandig thuis wonen. Vanuit inwoners en partners krijgen we signalen dat de problematiek van de zelfstandig wonende jeugdige en volwassene met zorg- en ondersteuningsvraag, steeds verder toeneemt in aantal, maar ook complexer wordt.

-Decentralisatie beschermd wonen naar beschermd thuis

De decentralisatie van beschermd wonen is uitgesteld naar 1 januari 2026. Doel van de decentralisatie is om inwoners met een psychische kwetsbaarheid zoveel mogelijk in de eigen omgeving op te vangen en te ondersteunen. Vanaf 2026 worden alle gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering en financiering van beschermd wonen. In 10 jaar tijd wordt het budget dat nu toegekend wordt aan centrumgemeente Arnhem op basis van een objectief verdeelmodel overgeheveld naar alle gemeenten. De toegang tot beschermd wonen wordt lokaal georganiseerd, en er worden verbindingen gelegd met voorliggende veld en de maatwerkvoorzieningen beschermd wonen.

Door het uitstel heeft er geen ontwikkeling plaatsgevonden op het vlak van de invoering van de hybride toegang. Er was voor de invoering van de hybride toegang middelen opgenomen in de begroting 2024. Omdat deze gelden niet zijn ingezet vloeien deze gelden terug naar de bestemmingsreserve beschermd wonen.

-Breed offensief

Het breed offensief is een brede agenda van het Rijk en bevat maatregelen om de arbeidsmarktkansen voor mensen met een arbeidsbeperking te vergroten. Met het breed offensief worden maatregelen voorgesteld om mensen met een beperking aan een baan te helpen en aan het werk te houden. Concreet bevat het breed offensief maatregelen om:

- De loonkostensubsidie voor werkgevers makkelijker te krijgen;
- Hulp op maat aan te vragen voor de werknemer;
- Meer duidelijkheid over welke re-integratiemiddelen een werkgever kan krijgen en gebruiken;
- Het voor jongeren met een arbeidsbeperking mogelijk maken dat een aanvraag voor er bijstandsuitkering meteen wordt behandeld en dat zij arbeidsondersteuning krijgen;
- Mogelijk maken dat het inkomen uit deeltijdwerk niet meer volledig af gaat van de bijstandsuitkering van de werknemer die werkt met loonkostensubsidie;
- De kostendelersnorm is gewijzigd zodat jongeren tot 27 jaar niet meetellen als kostendeler voor hun huisgenoten (al ingevoerd per 1 januari 2023).

Om deze wijzigingen door te voeren wordt de participatiewet gewijzigd. Aangezien de genoemde wijzigingen van invloed zijn op het lokaal beleid, is de re-integratieverordening aangepast en ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad. Het daarbij horende beleid is tevens aangepast. In 2024 is er door de RSD een verdubbeling in de uitgaven aan loonkostensubsidie ten opzichte van 2023. Binnen de Arbeidsmarktregio Midden Gelderland is hard gewerkt om verder koers te zetten op de ontwikkelingen binnen de arbeidsmarkt. Vanuit het Regionaal Werkbedrijf is een ambitie vastgesteld: Meer mensen werkzaam vanuit de banenafspraken dan wettelijk vereist.

Hoofddoelen

Wij hebben ingezet op:

- A. De basis op orde
- B. Meedoen naar vermogen
- C. Zelfredzaamheid naar vermogen

2.2 Wat hebben we daarvoor gedaan en wat is bereikt?**Opvang Oekraïners**

In 2024 hebben wij uw raad twee keer geïnformeerd over de stand van zaken huisvestingsdossiers vluchtelingen en statushouders. Zoals bekend voldeden wij aan onze taakstelling bestaande uit een resultaatsverplichting van 70 opvangplekken en cumulatieve inspanningsverplichting van 55 opvangplekken per 1 januari 2025. De inspanningsverplichting per 1 juli 2025 is met 11 opvangplekken verlaagd.

De opvang staat budgettair neutraal in de begroting. We hebben het afgelopen jaar weer meer rijksinkomsten gehad dan uitgaven. Het eindsaldo per 31 december 2024 bedraagt circa € 670.000. Per 1 januari 2025 is het normbedrag vanuit het Rijk voor de bekostiging van de opvang overigens met bijna 30% verlaagd. Bij de volgende jaarrekening verwachten wij bij gelijkblijvende kosten een positief eindsaldo over te houden van maximaal 40% van het eindsaldo 2024.

Dit waren de speerpunten:

2..3.1.A	Uitvoeringsagenda Samen Sterk
Doel	Versterken en afstemmen van de verschillende toegangen, Poort voor de Poort

2..3.1.A	Uitvoeringsagenda Samen Sterk
Toelichting	In 2024 verbinden we de verschillende toegangen binnen het welzijnswerk, de zorg en de gemeente. We kijken integraal naar de vraag van de inwoner en vinden slimme oplossingen doordat we door verschillende (financiële) schotten van welzijn en zorg heen gaan. De inwoner komt meteen op de juiste plek voor de hulpvraag, en komt niet onnodig op een wachtlijst te staan. Dit voorkomt dat de hulpvraag groter wordt waardoor zwaardere en duurdere zorg ingezet moet worden. We zoeken slimme oplossingen als overbruggingszorg vanwege wachtlijsten met als doel de wachtlijsten te verminderen. Denk bij verschillende toegangen aan sociaal loket en huisartsen. Om ervoor te zorgen dat de voorliggende voorzieningen als een goede toegangspoort functioneren en goed verbonden zijn met het sociaal loket, is er versterking nodig voor deze functies. Zij zullen functioneren als eerste toegang voor mensen met een ondersteuningsvraag, Denk aan inzet welzijnsfuncties van Mikado/Sante, zoals algemeen maatschappelijk werk, GGZ in de wijk en MEE.

2..3.1.A	Uitvoeringsagenda Samen Sterk
Bereikt/niet bereikt	<i>-Lijn Vitaal deelnemen</i> Partners en aanbieders hebben met de gemeente samengewerkt om in de kwetsbare wijken/straten vroegtijdig contact te leggen met inwoners die mogelijk ondersteuning nodig hebben. Hierdoor zijn zwaardere problemen voorkomen en is er minder beroep gedaan op maatwerkvoorzieningen. Er is onderzocht op welke manier het voorliggend veld versterkt kan worden. Dit krijgt opvolging in 2025, maar resulteerde in 2024 al tot een integraal overleg tussen beleidsadviseurs van verschillende afdelingen, consultants en het voorliggend veld. Dit overleg heeft gezorgd voor kortere lijntjes en verbreding van kennis en de sociale kaart. Zo konden consultants bijvoorbeeld inwoners op de wachtlijst attenderen op culturele en sportieve activiteiten die de verbinding helpt bevorderen en eenzaamheid helpt voorkomen. Het ondernemerscentrum is inmiddels drie maatschappelijke initiatieven rijker. Door het combineren van de activiteiten van Stichting Voedselbank VIVV, Cadans Dagbeleving en Biljartclub De Treffers zijn 3 maatschappelijke partners bereid gevonden om samen één ruimte multifunctioneel te benutten en elkaar te versterken. Cadans Dagbeleving heeft zich als pilot bewezen en bedient 45 kwetsbare inwoners. In 2024 is de dagbesteding zonder indicatie via tijdelijke middelen gecontinueerd; vanaf 2025 zal deze structureel begroot moeten worden, zodat een uitbreiding van cliënten plaats kan vinden en er minder beroep op maatwerkvoorzieningen wordt gedaan. 65-plussers hebben via het Gezond & Actief Leven Akkoord (GALA) meegedaan aan cursus valpreventie. Hiermee is mogelijk zwaardere zorg voorkomen en deelnemers zijn doorgelid naar structureel beweegaanbod. Ook is verkend hoe de aansluiting kan worden versterkt tussen sociaal loket en het voorliggend veld, zie hieronder de lijn beschermd thuis. <i>-Lijn Beschermd thuis</i> Naast een jongerenwerker bij consultants jeugd, is eind 2024 ook een sociaal werker aangesloten bij het team Wmo. Deze professionals werken als verbinder en bekijken of en op welke manier hulpvragen voorliggend kunnen worden opgepakt. Hiermee wordt mogelijk zwaardere zorg en langere wachttijden voorkomen. <i>-Evaluatie maatschappelijk werk op school (MOS) is uitgevoerd</i> In het voorjaar van 2024 is een evaluatie naar de raad gestuurd. Uit deze evaluatie bleek dat het maatschappelijk werker op school een goede en efficiënte interventie is. Partners, inwoners en maatschappelijk werkers zijn optimistisch over de aanpak. Uit de evaluatie blijkt onder andere dat veel ouders (hoewel ze nog in een traject zitten) al positieve verbetering zien en geeft 76,5 % aan zelfstandig verder te kunnen na het traject. Met zo'n 216 casussen per jaar, veel preventieve ondersteuning aan ouders en kinderen, vangen ze veel potentiële problemen af waardoor opschaling van zorg minder nodig is. Het maatschappelijk werk op school is daardoor in 2024 bestendigd vanuit gemeentelijke financiering. <i>-Jongerencoach verbonden aan consultants als verbinder sociale basis</i> Door een jongerenwerker van Santé te verbinden aan de gemeente hebben we het voorliggend veld gekoppeld aan de gemeentelijke toegang. Hiermee koppelen we inwoners laagdrempelig aan activiteiten en interventies zodat we zorg passend en dichtbij bieden.

2..3.1.A	Uitvoeringsagenda Samen Sterk
	<i>-Budget gezond - en veilig opgroeien</i> In de VJN van 2023 is er budget vrijgemaakt voor gezond - en veilig opgroeien. Daarvan is een groot deel ingezet voor het project op mentaal welbevinden van de jeugd middels Maatschappelijke Diensttijd (MDT). Hiermee is het project van start gegaan en kan dit uitgevoerd worden vanaf februari 2025. Daarnaast is er meer ingezet op collectieve hulp en begeleiding. Bijeenkomsten 'grip op ouderschap' worden aan ouders aangeboden. Hiermee voorkomen we vragen voor opvoedondersteuning. Er zijn terugkombijeenkomsten georganiseerd waar ook eerdere deelnemers naar toe komen. Het resterende deel van het toegekende budget is in de VJN 2024 als bezuiniging ingeleverd

2..3.1.A	Uitvoeringsagenda Samen Sterk

-Invoeren preventieve gesprekken Candea college

Leerplichtambtenaren voeren preventieve gesprekken op het Candea College om dreigend schoolverzuim aan te pakken. Hierbij wordt ervaren dat effecten op schoolaanwezigheid groter zijn omdat verzuim in een vroeg stadium wordt aangepakt. Deze positieve effecten zijn in de verzuimcijfers (nog) niet terug te zien. De reden hiervoor kan liggen in de landelijk ervaren toename in (complexiteit van) problemen van jongeren, waarbij de positieve effecten van preventieve gesprekken worden ondergesneeuwd door de algehele toename in meldingen.

-Uitbreiding formatie leerplichtambtenaren

Het aantal leerplichtambtenaren in de regio is uitgebreid. Hiermee is bereikt dat dat het toenemende aantal verzuimmeldingen snel en adequaat wordt opgepakt.

-Verbinding Veilig thuis en consulenten (voor de lijn vitaal deelnemen, gezond en veilig opgroeien en beschermd wonen beschermd thuis)

Een medewerker van Veilig Thuis (aankpak huiselijk geweld en kindermishandeling) is één dagdeel per week aanwezig en beschikbaar voor de consulenten. Door de fysieke aanwezigheid is overleg snel mogelijk, kan de Veilig Thuis medewerker actief meedenken en eventueel samen optrekken in zaken waar Veilig Thuis ook actief betrokken is. Hiermee bereiken we dat zorg en ondersteuning passend, snel en dichtbij geleverd wordt.

-Leerlingenvervoer

Door keukentafelgesprekken wordt sneller en passender aangesloten bij inwoners. Hierdoor kunnen we leerlingenvervoer steeds laten aansluiten bij de zelfstandigheid van de jeugdigen. In gevallen dat 'de reiskoffer' ingezet kon worden is dat gedaan. Daarnaast heeft het invoeren van opstapplaatsen in Duiven geleid tot efficiëntie in de routes Westervoort-Duiven-Zevenaar. Het stimuleren van fietsen en gebruik van het openbaar vervoer heeft positief bijgedragen in de kosten.

-Meewerken aan Liemerse pilot toegankelijke GGZ in de Liemers

We hebben gewerkt aan de verkennende gesprekken met inwoners met een GGZ kwetsbaarheid. Dit in het kader van de Liemerse pilot toegankelijk GGZ in de Liemers. In deze pilot werken GGnet, Sante, de praktijkondersteuner GGZ van de huisartsen, consulenten van de gemeente en ervaringsdeskundigen samen, om met inwoners naar passende oplossingen te zoeken voor de hulpvraag. De verwachting is dat een aantal hulpvragen afgevangen wordt en niet bij de GGZ terecht komt. De pilot wordt in 2025 afgesloten, deze manier van werken wordt structureel voortgezet.

Wat hebben we niet bereikt

-Inzet jongerenwerk vertraagd

Er is voor heel 2024 extra jongerenwerk toegezegd. Door arbeidsmarktproblematiek is het Santé rond juni 2024 gelukt te starten met een ambulant jongerenwerker, maar niet voor de volledige inzet. Wel is de zichtbaarheid en bekendheid van het jongerenwerk toegenomen door meer de aansluiting bij de jongeren te zoeken.

-Geen hybride toegang in het kader van Beschermd wonen, beschermd thuis

De decentralisatie is wederom uitgesteld naar 2026. Daarom heeft er geen ontwikkeling plaatsgevonden op het vlak van de invoering van de hybride toegang. In 2024 waren voor de invoering van de hybride toegang middelen opgenomen in de begroting 2024. Omdat deze gelden niet zijn ingezet vloeien deze gelden terug naar de bestemmingsreserve beschermd wonen.

2..3.1.B	Uitvoeringsagenda Samen Sterk
Doel	
Toelichting	De hoofdpoging voor het sociaal domein is verder transformeren (Samen Sterk). Transformeren is een proces dat wij als gemeente niet alleen vorm willen geven. Omdat we willen inzetten op normaliseren, bevorderen van de eigen kracht en zelfredzaamheid en omdat we inzetten op voorliggende en algemene voorzieningen (de sociale basis), hebben we onze inwoners en partners nodig. Daarom gaan we met inwoners en partners in gesprek over de toekomst van het sociaal domein. Dit noemen we 'het dorpsgesprek'. Het resultaat van strategische keuzes en de uitkomsten van de dorpsgesprekken worden vertaald in een uitvoeringsprogramma. Doel van dit uitvoeringsprogramma is om strategische keuzes te maken waar we als gemeente op in zetten. Hiermee geven we vorm en inhoud aan de transformatie van het sociaal domein.
Bereikt/niet bereikt	In 2024 is een vervolg gegeven aan de dorpsgesprekken die eind 2023 zijn gehouden. Er zijn 4 bijeenkomsten geweest met inwoners die hebben aangegeven blijvend te willen meedenken. Het is een mix van inwoners uit Duiven en Westervoort en zij hebben aangegeven dat prettig te vinden en dat het niet nodig is dit per gemeente apart te organiseren. Deze zogenaamde klankbordgroep is betrokken bij de totstandkoming van nieuw beleid en samen met hen wordt gekeken naar het vervolg op de jaarlijkse dorpsgesprekken. Ze geven aan energie te krijgen van de bijeenkomsten en te waarderen dat teruggekoppeld wordt wat er met de input wordt gedaan. Voor beide gemeentes samen is door het netwerk eenzaamheid een lezing georganiseerd. Hieraan konden zowel professionals als vrijwilligers deelnemen en dat gebeurde ook; De Stek zat nagenoeg vol. De kennis is door de lezing vergroot en verschillende mensen gaven na afloop aan betrokken te willen worden bij het netwerk. Er is een sociaal werker opgeleid tot specialist eenzaamheid om de kennis in de gemeentes te borgen. Na de zomer is gestart met jongerenparticipatie om prettige ontmoetingsplekken vorm te gaan geven. Jongeren hebben actief mee gedacht aan potentiële locaties, potentiële inrichting etc. Het realiseren van prettige ontmoetingsplekken krijgt in 2025 vervolg. <i>-Kinderopvang en onderwijs</i> Er heeft een dorpsgesprek plaatsgevonden met kinderopvang en onderwijs. Dankzij constructieve input wordt in 2025 een pilot opgezet om jeugdhulpexpertise preventief beschikbaar te stellen voor de kinderopvang. Dankzij deze pilot kunnen peuters met een complexe ondersteuningsbehoefte op de reguliere kinderopvang beter worden begeleid.

2..3.1.C	Uitvoering op orde
Doel	

2..3.1.C	Uitvoering op orde
Toelichting	Maatschappelijke organisaties, buurten en verenigingen vormen met elkaar de Sociale Basis in de gemeente. Ze richten zich breed op de positieve gezondheid van alle inwoners. Wij richten de gemeentelijke uitvoering in het sociaal domein op de meest kwetsbare inwoners die een specifiek vangnet nodig hebben om zelfstandig deel te kunnen nemen aan de maatschappij. Denk hierbij aan jeugdhulp, leerlingenvervoer, doelgroepenvervoer, woningaanpassingen, maatwerkvoorzieningen vanuit de Wmo, schulphulpverlening of een uitkering. Om deze kwetsbare inwoners goed te kunnen ondersteunen en het gesprek goed te kunnen voeren, hebben wij als gemeente de uitvoering op orde. Dit is een vervolg op de uitkomst van het BMC verdiepingsrapport uit 2021/ 2022 (onderdeel van het bestuurskracht onderzoek Westervoort). In 2023 starten we met de visie updaten: hoe willen we de regierol pakken, wat betekent dat voor de uitvoering en werkprocessen en voor onze rol. We verbeteren werkprocessen en we starten met het versterken van de taakvolwassenheid van medewerkers. We leggen de link met de AVE methode (Aanpak Voorkoming Escalatie bij huishoudens).
Bereikt/niet bereikt	<i>-Extra Wmo-consulenten</i> Om de omzetting naar de maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning mogelijk te maken, zijn extra Wmo-consulenten aangetrokken. Dit heeft ervoor gezorgd dat de wachtlijsten minder hard zijn opgelopen als gevolg van de omzetting algemene voorziening huishoudelijke ondersteuning naar de maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning. <i>-Woonzorgvisie</i> Het Sociaal Domein en Ruimte, Samenleving en Ontwikkeling hebben samengewerkt aan de woonzorgvisie. Deze is begin januari 2025 vastgesteld door de gemeenteraad. Met de woonzorgvisie kan de gemeente anticiperen op de groeiende specifieke woonvraag, veranderende demografische ontwikkelingen en andere toekomstige uitdagingen op het gebied van wonen en zorg. Dit helpt bij het creëren van een duurzaam en toekomstbestendig (woon)beleid. In 2025 wordt het uitvoeringsprogramma geschreven. Totdat het uitvoeringsprogramma gereed is, wordt de woonzorgvisie gebruikt als onderlegger bij nieuwe projecten of initiatieven vanuit de samenleving. <i>-Aanpak wachtlijst</i> Continuïteit van het team jeugdconsulenten is op orde. De efficiëntie is in 2024 sterk verbeterd door verschillende maatregelen. O.a. door inwoners beter en gericht te verwijzen staan ze niet onnodig op de wachtlijst. Ook het beter aanleveren van gegevens voor verlenging van een beschikking is een voorbeeld van efficiëntie. Mede daardoor zijn de wachtlijsten verminderd. De geleerde lessen hieruit worden meegenomen voor de afdeling Wmo.

2..3.1.C	Uitvoering op orde
	<i>-Inkoop van essentiële functies jeugdhulp</i> Op bovenregionaal niveau (samenwerking met 56 Gelderse gemeenten) zijn de essentiële functies ingekocht, waardoor het aanbod voor gespecialiseerde behandeling en verblijf regionaal verzekerd is en onze jeugdigen daar gebruik van kunnen maken. In 2025 worden op basis van opgedane ervaring de werkprocessen bij gesteld en zal de discussie worden opgestart of de financiering van deze voorzieningen op basis van het solidariteitsbeginsel mogelijk is. <i>-Voorbereiden invoeren verklarende analyse</i> Regionaal zijn de voorbereidingen getroffen voor het invoeren van de verklarende analyse. Hierdoor gaan alle gemeentelijke toegangen van de regio bij complexe casussen dezelfde methode toepassen voor de vraagverheldering. De verklarende analyse verheldert hoe het komt dat de situatie van ouders en kind is ontstaan en dat deze niet vanzelf over is gegaan. Een verklarende analyse laat zien welke factoren hierop van invloed zijn en hoe die met elkaar samenhangen. Het leidt tot een verklaring van de problematiek, en waardoor deze is ontstaan, voortduurt, versterkt of vermindert. Hierdoor kan er gerichte hulp worden ingezet. In 2025 gaan de trainingen van start voor onze consultants. <i>-Activerend werk</i> Activerend Werk biedt inwoners een laagdrempelige en op maat gemaakte kans om actief deel te nemen aan de samenleving. Dit kan via de Wmo, Jeugdwet of Participatiewet. Een traject binnen Activerend Werk helpt inwoners om zelfredzamer te worden, minder ondersteuning nodig te hebben, werkervaring op te doen en uiteindelijk mogelijk een betaalde baan te vinden. Om Activerend Werk beter te positioneren, hebben we in 2024 ingezet op uitbreiding en verdieping van het aanbod. Dit doen we onder andere met een informatiecampagne en een vernieuwde website. Op de website vinden inwoners en aanbieders een helder overzicht van alle trajecten, evenals inspirerende filmpjes met succesverhalen van deelnemers. Door deze verbeteringen wordt Activerend Werk beter zichtbaar voor zowel inwoners als potentiële aanbieders. We verwachten hierdoor een groei van het aanbod én een toename van het aantal deelnemers in onze gemeente. Daarnaast is de samenwerking tussen consultants van RSD de Liemers, Wmo en Jeugd verder versterkt om inwoners nog beter te ondersteunen.

2.3 Wat heeft het gekost?

Totaal programma Maatschappij naar baten en lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Afwijking
	2023	2024 v.w.	2024 n.w.	2024	2024
Lasten	-34.337	-28.003	-33.026	-35.117	-2.091
Baten	11.885	5.714	7.355	10.576	3.221
Gerealiseerd totaalsaldo	-22.452	-22.289	-25.671	-24.541	1.130
Resultaatbestemming	-1.590	102	1.408	635	-773
Gerealiseerd resultaat	-24.043	-22.187	-24.263	-23.906	357

Totaal saldo programma Maatschappij per taakveld/product:

Afwijking per taakveld/product	Rekening 2023.	Begroting 2024 v.w.	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Afwijking
4.1 Openbaar basisonderwijs	-187	-145	-185	-208	-23
4.2 Onderwijshuisvesting	-423	-353	-375	-380	-5
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-529	-569	-530	-506	25
5.1 Sportbeleid en activering	-214	-433	-433	-156	276
5.2 Sportaccommodaties	-262	-321	-344	-337	7
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -presentatie	-70	-158	-164	-66	98
5.4 Musea	-97	-109	-69	-119	-50
5.5 Cultureel erfgoed	0	-3	-3	-2	0
5.6 Media	-262	-270	-337	-271	66
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-1.265	-1.270	-1.380	-1.479	-98
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-695	-2.006	-1.961	-1.164	797
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-1.484	-1.418	-1.505	-1.601	-97
6.3 Inkomensregelingen	-2.435	-1.382	-1.440	-1.323	116
6.4 WSW en beschut werk	-2.852	-2.657	-3.228	-3.053	175
6.5 Arbeidsparticipatie	-1.262	-1.275	-1.690	-1.788	-98
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-672	-742	-605	-692	-88
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-3	-2.881	66	143	76
6.71A Hulp bij het huishouden	-1.887	-17	-20	-21	-1
6.71B Begeleiding	-1.221	0	-1.458	-1.506	-48
6.71C Dagbesteding	-91	-34	-135	-101	33
6.71D Overige maatwerkarrangementen	-19	-17	-17	-21	-4
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	-4.819	-10	0	10
6.72A Jeugdhulp begeleiding	-975	-3	-3.295	-3.236	60
6.72B Jeugdhulp behandeling	-1.496	-3	-1.510	-1.682	-171
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	-171	-2	-186	-237	-40
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf	-3	-2	-2	-8	-6
6.73A Pleegzorg	-260	-2	-264	-251	13
6.73B Gezinsgericht	-440	-2	-390	-390	0
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	-1.115	-2	-1.167	-1.198	-30
6.74A Jeugdhulp behandeling GGZ	-1.481	-2	-1.574	-1.314	260
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ	-76	-2	-86	-54	32
6.74C Gesloten plaatsing	-92	-2	-61	-207	-146
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0
6.81A Beschermd wonen	-19	-17	-17	-21	-4
6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang	464	-58	-58	-74	-16
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	-468	0	0	0
6.82A Jeugdbescherming	-299	-13	-341	-330	11
6.82B Jeugdreclassering	-62	-12	-59	-89	-30
7.1 Volksgezondheid	-500	-820	-839	-806	33
0.10 Mutaties reserves (resultaatbestemming)	-1.590	102	1.408	635	-773
Totaal	-24.043	-22.187	-24.263	-23.905	358

Onderstaand een opsomming van de afwijkingen groter dan € 30.000 (begroting 2024 n.w.- rekening 2024) per taakveld: Het resterende deel van de afwijkingen betreft ofwel kleine

afwijkingen ofwel de doorbelasting 1Stroom op het taakveld. Die doorbelasting 1stroom wijkt per taakveld af doordat zowel de werkelijke kosten in 1stroom als de vooraf ingeschatte tijdsbesteding in 2024 anders waren.

Taakveld	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking totaal
TV 4.2 Onderwijshuisvesting			-37
Waterschade De Brug	-37		
TV 5.1 Sportbeleid en activering			273
Combinatiefuncties	189		
SPUK stimulering sport		84	
TV 5.6 Media			67
Bibliotheek	67		
TV 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie			-57
Onderhoud groen	-57		
TV 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie			675
Jeugd- en jongerenwerk	-52		
Nood- en crisisopvang Oekraïense vluchtelingen	-2.664	3.334	
Subsidies maatschappelijke ondersteuning	57		
TV 6.3 Inkomensregelingen			113
BBZ Buig	133	-52	
Bijzondere bijstand	32		
TV 6.4 6.4 WSW en beschut werk			185
Eindafrekening Scalabor 2024	185		
TV 6.5 Arbeidsparticipatie			-76
Re-integratie	-76		
TV 6.6 Maatwerkvoorzieningen Wmo			-73
Rolstoelen	-73		
TV 6.7 Wmo			68
Zorg Licht Verstandelijk Gehandicapten	75		
Begeleiding	-48		
Dagbesteding	41		
TV 6.7 Jeugdzorg			-40
Begeleiding	52		
Behandeling	-170		
Dagbesteding	-40		
Verblijf	-30		
Zonder verblijf	261		
Crisis	33		
Gesloten plaatsing	-146		
Algemene posten			32
Doorbelasting 1Stroom	-273		
Overige afwijkingen	450	-145	
Totaal exploitatie	-2.091	3.221	1.130
TV 0.10 Mutaties reserves			-773
BR Doelgroepenvervoer	-178		
BR Beschermd Thuis	-375	-75	
BR Onderwijsachterstandbeleid		-27	

Taakveld	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking totaal
Algemene Reserve		-21	
BR Corona re-integratie		-97	
Totaal resultaatbestemming	-553	-220	-773

2.4 Welke verbonden partijen waren betrokken?

	Bedrijfsvoeringsorganisatie doelgroepenvervoer regio Arnhem-Nijmegen
Doel	De DRAN heeft tot doel de gezamenlijke sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer voor de deelnemers.
Taak	De sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer.
Beleidsrisico's	Het risico is van financiële aard, als de beoogde efficiencyvoordelen niet worden behaald of als meerdere gemeenten uit deze regio vervoersstromen gaan onttrekken aan deze regeling.
Resultaat in 2024	Als gevolg van gestegen brandstofprijzen en hogere cao-lonen is de bijdrage aan vervoersorganisatie BVO-DRAN (beter bekend onder de naam Avan) gestegen. Het aantal gereden kilometers en ritten is in zijn totaliteit gedaald. In het leerlingenvervoer is gekeken naar meer efficiënte routes door opstapplaatsen in meerdere gemeenten in te voeren. Vanuit de transformatieagenda Samen Sterk is ingezet op het versterken van het aanbod van vervoer in de sociale basis zodat minder vervoer vanuit het sociale vangnet (Avan) nodig is. Met name Graag Gedaan en de Plusbus zijn belangrijke vormen van vervoer in de sociale basis. Het aanbod van de Plusbus is verruimd door het inzetten van een extra bus. We zien een daling in het aantal ritten die worden afgenomen bij AVAN.

	Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Regio Centraal Gelderland
Doel	Het vormgeven van regionale samenwerking in het sociale domein in de vorm van drie samenwerkingsmodules: 1. Inkoop: op de gebieden Jeugd en Wmo zodat gemeenten effectief, efficiënt en in samenhang de taken waarin zij willen samenwerken kunnen uitvoeren. 2. Onderwijszaken: Het vormgeven van een intergemeentelijke samenwerking op de gebieden volwasseneneducatie, leerplicht en RMC (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie). 3. Werkgeversservicepunt: werkgevers te ondersteunen bij hun personeelsvoorziening, in het bijzonder door vacatures te vervullen met kandidaten uit omschreven doelgroepen. 4. Het werkgeverschap Sw: Doel is om het (formeel) werkgeverschap zoals dat is gedefinieerd in de regeling vorm te geven voor de ruim 2.000 SW medewerkers die sinds 1 januari 2019 een aanstelling hebben bij de MGR.

	Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Regio Centraal Gelderland
Taak	• Het inrichten en uitvoeren van de aanbesteding van regionale zorg. De inkoop en contractering van bovenregionale jeugdzorg. • Het zorgdragen voor een adequate uitvoering van de Leerplichtwet en coördinatie volwasseneneducatie. • Het plaatsen bij werkgevers van werkzoekenden uit omschreven doelgroepen • Vorm en inhoud geven aan het werkgeverschap voor SW medewerkers.
Beleidsrisico's	• Doordat de organisatie een eigen begroting heeft en eigen besluiten kan nemen, kunnen wij achteraf met de gevolgen van deze besluiten worden geconfronteerd. • Er is een vaste verdeling van kosten op basis van het inwoneraantal per gemeente • Er is een verschil in de verdeelsleutel van de module Werkgeverschap SW, door verschil in uitstroom van SW medewerkers . Dit kan gevolgen hebben voor de bijdrage aan deze module.
Resultaat in 2024	• Bij de module Inkoop Zorg wordt de operationele aansturing en strategische positie van het inkoopbeleid verbeterd. • Nieuw in 2024 was de module Regionale Facilitering Zorg. Op verzoek van het RPO Zorg voerde de MGR het regiosecretariaat Zorg uit evenals het regionaal advies en regionale projecten Jeugd. • Als gevolg van de aangepaste formatierichtlijn werd in 2024 de tweede stap in de formatie voor leerplicht uitgevoerd, en werd het organisatieonderzoek geïmplementeerd. • In 2024 werden verschillende regionale opdrachten uitgevoerd, waaronder de Harrie-trainingen en de inzet voor het Regionaal Mobiliteits Team (RMT). Doel van HARRIE-trainingen is om werkgevers op te leiden zodat zij de juiste begeleiding kunnen geven aan werknemers die langdurig uit het arbeidsproces zijn geweest of die door een arbeidsbeperking extra begeleiding nodig hebben. Het RMT maakte het mogelijk om dienstverlening aan te bieden aanvullend op de reguliere dienstverlening; in eerste instantie voor mensen die door de coronacrisis werkloos werden of dreigden te worden, later voor een bredere doelgroep die met werkloosheid werd bedreigd. De afgelopen jaren zijn hiermee honderden inwoners geholpen. • De MGR heeft ook in 2024 op diverse manieren een bijdrage geleverd aan het leven van de Oekraïense vluchteling in onze regio. Het Werk Service Punt (WSP) heeft zich ingezet voor het vinden van werk via het organiseren van banenmarkten en andere manieren om vraag en aanbod bij elkaar te brengen. • Het Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL) kreeg te maken met een passende plek en leerplicht voor Oekraïense leerlingen in het regulier onderwijs

2.5 Onzekerheden

Sociaal domein / decentralisaties

Voor een juiste en volledige verantwoording van de lasten inzake Jeugdzorg en Wmo is de gemeente afhankelijk van informatie van derden te weten productieverantwoordingen met controleverklaringen van de accountant van de betreffende zorgverlener en de controleverklaring over de besteding van de PGB-budgetten van de auditdienst van de Sociale Verzekeringsbank (SVB).

De lasten en baten zoals verantwoord in de jaarrekening zijn als volgt:

- Zorg in natura (ZIN), Wmo begeleiding en Jeugdzorg € 8.306.460
- Persoonsgebonden Budgetten (PGB) € 93.581

Tot een bedrag van € 8.001.102 hebben wij van de zorgaanbieders goedkeurende controleverklaringen ontvangen. Voor het gedeelte waarvoor we geen (goedkeurende) verklaring of productieverantwoording € 368.893 hebben ontvangen, hebben we zelf onderzoek gedaan. Dat heeft samen met de goedkeurende verklaringen geleid tot het feit dat er geen sprake meer is van onzekerheid.

3 Programma Omgeving

3.1 Wat wilden we bereiken?

Programmadoel

In Westervoort is het goed leven, wonen en werken. De gemeente werkt aan een aantrekkelijke werk-, woon- en leefomgeving die toekomstgericht en duurzaam is. Er is ruimte voor gerichte ontwikkeling, initiatief en innovatie.

Toelichting

De gemeente wil de bestaande economische structuur behouden en versterken op zowel de bedrijventerreinen als in de winkelgebieden. Het behoud en uitbreiding van de lokale en regionale werkgelegenheid en het voorzieningenniveau is belangrijk. Voor een goed ondernemings- en vestigingsklimaat zijn duurzaamheid en bereikbaarheid van Westervoort belangrijke randvoorwaarden.

Een aantrekkelijke en duurzame leefomgeving in onze gemeente is belangrijk. Hierbij gaat het in de basis om schoon, heel, veilig en gezond. De nadruk ligt op behoud en verbetering van de bestaande kwaliteit van de leefomgeving en het daarbij passende voorzieningenniveau, het benutten van bestaande (natuur-)waarden en een (aanvullend) woonaanbod dat is gericht op maatschappelijke ontwikkelingen en behoefte.

De gemeente stimuleert en faciliteert en is hiervoor uitnodigend naar bewoners, ondernemers en bedrijven, bezoekers en andere partners in vele samenwerkingsverbanden binnen en buiten Westervoort. Daarbij heeft de gemeente een verbindende rol en is zich bewust van bestaande waarden, kwaliteiten en potenties van Westervoort.

Hoofddoelen

Daarom zetten we in op:

1. Het waarborgen van een aantrekkelijke en duurzame fysieke leefomgeving.
2. Het versterken van goed ondernemers- en vestigingsklimaat voor bedrijven.
3. Het implementeren van nieuwe wetgeving die op ons afkomt.

3.2 Wat hebben we daarvoor gedaan en wat is bereikt?

A. Het versterken van een goed ondernemers- en vestigingsklimaat voor bedrijven.

Dit zijn de speerpunten:

A.1	Uitvoeren woonvisie/Versnellen woningbouw
Doel	De omvang en kwaliteit van de woningvoorraad in Westervoort sluiten aan bij de hedendaagse behoefte en initiatieven en ontwikkelingen vanuit de samenleving. Dit draagt bij aan het behouden van een aantrekkelijke en duurzame leef- en woonomgeving.

A.1	Uitvoeren woonvisie/Versnellen woningbouw
Toelichting	Een actievere en proactieve houding vanuit het gemeentelijke woonbeleid heeft met het opstellen van de Woonvisie 2021 vorm gekregen. De noodzaak hiertoe is inmiddels via de Nationale Woon en Bouwagenda, het programma een duurzaam thuis en de nieuwe Woondeals ook op rijks-, provinciaal- en regioniveau vorm gekregen voor het langer zelfstandig thuis wonen, de grote (betaalbare) woningbouwopgave, de grote druk op de woningmarkt, de verduurzaming van de bestaande woningvoorraad, de toenemende regionale samenwerking en taken, een actievere rol richting woningbouwcorporaties en een aantal urgente vragen binnen het taakveld wonen. De voor woningbouw ingezette versnelling moet dus worden doorgezet om aan de behoefte te voldoen. Daarvoor zijn zowel de al bekende inbreidingslocaties als Westervoort Noord nodig. De gemeente wil de juiste woningen realiseren rekening houdend met de geconstateerde woningbehoefte en met doorstroming uit de bestaande voorraad. De gemeente stelt eisen op het gebied van betaalbaarheid, energie, duurzaamheid, klimaatadaptatie en levensloopbestendigheid. Met de Woondeal 2023 is geconstateerd dat er voor de regio nog een grotere woningbehoefte is dan tot nu toe berekend. Dit betekent dat er dus met blijvende prioriteit uitvoering gegeven moet worden aan woningbouw op de nu bekende locaties en dat er nog ruimte is om de komende jaren te zoeken naar aanvullende locaties
Bereikt/niet bereikt	In 2024 is de Woonagenda 2023-2024 geëvalueerd en met de gemeenteraad gedeeld. Tegelijkertijd is een nieuwe Woonagenda 2025-2026 opgesteld. In november 2024 is tijdens een informele avond wonen uitgebreid stil gestaan bij de landelijke ontwikkelingen en lokale ontwikkelingen waaronder de voortgang van de Woonagenda 2023-2024 en de voortgang woningbouw. In 2024 is onder meer een regionaal afsprakenkader huisvesting aandachtsgroepen vastgesteld en is de Woonzorgvisie afgerond en ter vaststelling naar uw raad gestuurd. Er zijn met de woningcorporaties prestatieafspraken en uitvoeringsafspraken gemaakt. In 2024 zijn er woningen opgeleverd in het project Werenfriduskerk. De laatste informatie over de woningbouwprojecten is te vinden https://www.westervoort.nl/projecten-in-westervoort.

A.2	Mee-uitvoeren Wijkontwikkelingsplan Mooi Mosterdhof 2019-2030
Doel	Het waarborgen van een aantrekkelijke en duurzame fysieke leefomgeving. Het realiseren van een toekomstbestendige woonwijk. Hierbij gaat het in de basis om schoon, heel, veilig en gezond.
Toelichting	In 2023 is de openbare ruimte Mooi Mosterdhof (grotendeels) opgeleverd. In 2024 speelt er naar verwachting met name de nazorg op de aanleg. Ook is nog inzet nodig om meekoppelkansen uit het Kookboek Mooi Mosterdhof, wijk aan de dijk in bovenlokale projecten veranderd te krijgen. Concreet gaat het om de dijkversterking door het Waterschap Rijn en IJssel en het Rivierklimaatpark IJsselpoort door een consortium aan partijen.

A.2	Mee-uitvoeren Wijkontwikkelingsplan Mooi Mosterdhof 2019-2030
Bereikt/niet bereikt	In het Wijkontwikkelingsplan Mooi Mosterdhof (2019) zijn fysieke en sociale doelstellingen opgenomen. De fysieke doelstelling komen met name terug in het Uitvoeringsprogramma Mooi Mosterdhof (april 2021). De revitalisatie van de openbare ruimte in 2024 nagenoeg afgerond. Begin 2025 liep er nog wat nazorg vanuit de aannemers. In 2024 is de Wijkendeal Mooi Mosterdhof (september 2023) opgestart. De wijkendeal borduurt voort op het uitvoeringsprogramma en heeft een meer sociale doelstelling, namelijk versterking van de leefbaarheid, de sociale verbondenheid en de veerkracht van en in de Mosterdhof. De wijkendeal eindigt september 2026 en wordt middels cofinanciering vanuit het programma Leefbaarheid van de provincie gefinancierd. Begin 2025 was de wijkendeal voor circa 60% gerealiseerd. Verdere vergroening en het tegengaan van hittestress maakt ook onderdeel uit van de wijkendeal. Hiervoor ontvangen we ook cofinanciering vanuit de Groene Metropoolregio (GMR) voor onze deelname in de Regiodeal Arnhem-Nijmegen, programmaliijn Toekomstbestendig wonen, project Life Port Cool Lab. De meekoppelkansen in de dijkversterking en het rivierklimaatpark zijn nog onderwerp van gesprek met onze samenwerkingspartners. Het mee-uitvoeren van het wijkontwikkelingsplan is inmiddels geen expliciet speerpunt meer voor ons college. Onze inzet tot september 2026 kan binnen de beschikbare (incidentele) budgetten worden afgerond.

A.3	Ontwikkeling Westervoort Noord/Verplaatsing sportclubs
Doel	Verplaatsing sportclubs en ontwikkeling woningbouw in Westervoort Noord
Toelichting	Na besluitvorming over het plan van aanpak Westervoort Noord in de raad van 6 maart 2023 is de planvorming voor Westervoort Noord gestart. Na de definitieve locatiekeuze voor het nieuwe sportcomplex kan ook daarvoor de planvorming starten. Voor Westervoort Noord wordt gestart met het opstellen van een gebiedsvisie, deze wordt na de zomer 2023 ter vaststelling aan de raad aangeboden. Onderweg wordt de raad geïnformeerd over de voortgang zodat zij mee kan sturen op het eindresultaat. Aansluitend wordt een stedenbouwkundig plan opgesteld dat eind 2023/begin 2024 ter vaststelling wordt aangeboden aan de gemeenteraad. Na besluitvorming over de locatiekeuze wordt ook het planproces voor het sportpark opgestart.
Bereikt/niet bereikt	<i>Bereikt:</i> In 2024 zijn volgens planning het Kaderdocument en Gebiedsvisie Westervoort Noord in de gemeenteraad vastgesteld. Daarnaast is in 2024 overeenstemming bereikt over de aankoop van gronden ten behoeve van het nieuwe sportcomplex op grond van de gemeente Duiven. <i>Niet bereikt:</i> Omdat eerst met de ontwikkelaars overeenstemming moest worden bereikt over de uitwerking van het woningbouwprogramma én een grondwatermodel moest worden opgesteld is het Stedenbouwkundig plan nog niet afgerond. Dit wordt naar verwachting medio 2025 aan het college aangeboden.

A.4	Natuurinclusieve gebiedsontwikkeling
Doel	Een natuurinclusieve gebiedsontwikkeling op gang helpen waarbij een 'groenblauw raamwerk' tot stand komt in combinatie met ontwikkelmogelijkheden voor landbouw, geclusterde sport- en recreatieve functies eventueel aangevuld met kleinschalige woonfuncties. Eén en ander in gezamenlijk opdrachtgeverschap met de gemeente Duiven.
Toelichting	De raad heeft op 6 maart 2023 ingestemd met het gaan opstellen van een zogenaamd koersdocument. Dat behelst een ruimtelijk kwaliteitskader dat richting geeft aan de gewenste ontwikkeling voor het gehele gebied in het licht van de opgaven. Het biedt ook een ontwikkelperspectief voor concrete en kansrijke uitwerkingen.

A.4	Natuurinclusieve gebiedsontwikkeling
Bereikt/niet bereikt	Na uitgebreide participatie met grondeigenaren, sportverenigingen, een gezamenlijke raadsavond, een inloopavond en een goede samenwerking met een actieve klankbordgroep is gekomen tot een koersdocument. Een richtinggevend kwaliteitskader voor het tussengebied. Deze is in januari 2025 door beide gemeenteraden vastgesteld. Daarnaast is er een uitvoeringsagenda opgesteld waarin twee focusgebieden benoemd staan. Focusgebied 'Sportpark Westervoort' en focusgebied 'Rivierweg'. Gestart wordt met focusgebied 'Sportpark Westervoort'.

B. Het versterken van een goed ondernemers- en vestigingsklimaat voor bedrijven.

Dit zijn de speerpunten:

B.1	Herstructurering centrum Westervoort
Doel	Westervoort wil een aantrekkelijke gemeente zijn voor ondernemers en de economische ontwikkeling in het winkelgebied stimuleren. Dit zorgt voor (het behoud van) werkgelegenheid en houdt het voorzieningenniveau voor inwoners in stand.

B.1	Herstructurering centrum Westervoort
Toelichting	In 2021 is de Centrumvisie Westervoort opgesteld samen met stakeholders uit het centrum. In 2022 is deze visie uitgewerkt tot een schetsontwerp voor het winkelcentrum dat gesteund wordt door de eigenaar, de winkeliers en de gemeente. De gemeenteraad is hierover geïnformeerd in juni 2022. Met dit plan krijgt Westervoort weer een centrum met minder leegstand, waar bewoners zich thuis voelen, bezoekers welkom zijn en ondernemers een goede boterham kunnen (blijven) verdienen. Winkels worden meer gegroepeerd en beter gesitueerd, het winkeloppervlak neemt af en er komen woningen bij. In 2022 is er begonnen met de uitwerking van het schetsontwerp. Met verschillende winkeliers zijn de globale plannen voor het centrum vertaald naar meer concrete plannen per winkel. Gemeente en ontwikkelaar hebben de afstemming gestart over onder andere de woningbouw, ontsluiting, parkeren en de benodigde planologische procedure. Medio 2023 wordt voor het winkelcentrum het voorlopig ontwerp afgerond met daarbij inzicht in de locaties en inrichting van de winkels, woningen, fasering, ontsluiting, parkeren en de benodigde aanpassingen aan de openbare ruimte. Realisatie van het plan gaat stapsgewijs plaatsvinden. De precieze planning van de realisatie wordt de komende maanden verder duidelijk. In 2023 kan een enkele eerste winkelier al verhuizen waar dit binnen het huidige planologische regime mogelijk is en wordt een begin gemaakt met benodigde planologische procedures. Meer uitgebreide bouwwerkzaamheden worden verwacht in 2024 en 2025. Naast de transformatie van het winkelcentrum wil de gemeente ook de openbare ruimte in het centrum opknappen en onderzoeken wat de transformatie-mogelijkheden zijn van het oudere deel van het gemeentehuis. Ook wil het college onderzoeken of de ambities voor de spoorzone uit de Verstedelijkingsstrategie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen nog meer kansen bieden voor het centrum. Uitgangspunt daarbij is dat de zoektocht naar aanvullende kansen niet ten koste gaat van de planning van het winkelcentrum. Medio 2023 komt het college daarom met een programmaplan voor de bredere opgaven van het centrum van Westervoort dat wordt voorgelegd aan de gemeenteraad. Het programmaplan zal voorzien in het uitvoeren van onderzoeken naar onder meer de openbare ruimte. Voordat er keuzes worden gemaakt over investeringen in de openbare ruimte worden hiervoor financiering en subsidies gezocht en indien nodig een voorstel aan de gemeenteraad voorgelegd om een krediet beschikbaar te stellen. De gemeente is in gesprek met de provincie over mogelijke subsidie voor de planfase. Ook wordt gezocht naar subsidies voor de uitvoeringsfase.

B.1	Herstructurering centrum Westervoort
Bereikt/niet bereikt	De verschuiving van winkels naar het plein is grotendeels afgerond. De meeste winkels zijn verhuisd naar het plein. Aan de verbouwing van de Lidl wordt gewerkt. De omgevingsvergunning afwijken bestemmingsplan voor de woningbouw is onherroepelijk. Start bouw woningen wordt verwacht in 2026. De gesprekken met de Albert Heijn lopen over de nieuwe winkel. Daarmee kunnen de laatste winkels ook verhuizen. Met de toegekende subsidie Impulsaanpak Winkelgebieden is het ontwerp gestart voor de transformatie van de openbare ruimte. Het schetsontwerp is kaderstellend vastgesteld door de gemeenteraad. Inzet is vaststellen van het definitief ontwerp medio dit jaar om eind 2025 te kunnen starten met realisatie. Eind 2024 zijn de resultaten gepresenteerd van een haalbaarheidsstudie naar de transformatiemogelijkheden van het gemeentehuis. Deze worden verwerkt in een rapportage en dan wordt er een doorkijk gegeven naar een verdere uitwerking van het gemeentehuis en de ruimere stationsomgeving.

B.2	Duurzaamheid
Doel	Doelstellingen per programmalijn zijn: • Energietransitie: 95% CO2 reductie in 2050 ten opzichte van 1990 en een CO2 neutrale elektriciteitsvoorziening in 2050. • Klimaatadaptatie: Klimaatbestendig en waterrobuust in 2050 • Circulariteit: 100% circulair in 2050
Toelichting	Het programma circulaire economie bestaat uit drie samenhangende programmalijnen: Energietransitie, Klimaatadaptatie en Circulariteit (grondstoffentransitie). Dwars door deze programmalijnen heen ontwikkelen we een integrale aanpak voor bedrijven(terreinen).
Bereikt/niet bereikt	<i>Bereikt:</i> Vastgesteld Verrijking RES 1.0, vervolg aanpak energie armoede, uitvoering Nationaal Isolatie programma (NIP), realiseren laadinfrastructuur, verduurzamen verenigen, uitvoering Winterfonds, eerste verkenning met Liander mbt verzwaring Laagspanning, inzet energiecoaches en uitrol programma junior energiecoaches, Studentenonderzoek Klimaat adaptief Mosterdhof, aftrap beleidskader biodiversiteit en -droogte onderzoek, groenstructuurkaart, voorbereiden 'opleggerprojecten', certificering trede 3 CO2 prestatieladder, realisatie monitoringsdashboard duurzaamheid, etc <i>Niet bereikt:</i> Structureren van Circulariteit in interne werkprocessen ivm vacature. NB Middels het zogenaamde 'Resultatenoverzicht' zal uw raad in Q1 van 2025 nader geïnformeerd worden over de resultaten 2024.

Naast de inhoudelijke successen hebben we ook in 2024 weer mooie resultaten geboekt in het kader van het programma circulaire economie, waarin wij de samenleving konden betrekken. Enkele concrete voorbeelden:

-CO2 prestatieladder

Ook in 2024 hebben we ons weer succesvol gecertificeerd voor trede 3 van de CO2 prestatie ladder.

-*Voorbereiding subsidieregeling kleine klimaat adaptieve maatregelen voor particulieren.* Deze regeling is opgesteld in 2024 en gaat in Q1 2025 in uitvoering.

-*Studentenonderzoek Klimaat adaptief Mosterdhof.*

Samenwerking met de Hogeschool Arnhem Nijmegen inzake het meer Klimaat adaptief maken van de Mosterdhof met als resultaat een rapport met aanbevelingen dat zo mogelijk doorvertaald gaat worden richting een verder uitvoering.

Junior Energie-/Klimaatcoach Pilot Jr Klimaatcoach gestart in het voorjaar. Vier schoolklassen met in totaal 77 kinderen deden mee. Ze voerden gemiddeld 5 klimaatacties per deelnemer uit.

Jr Energiecoach gestart in het najaar. Eén schoolklas met 24 kinderen. Zij realiseerden gemiddeld 10+ energiebesparende acties per deelnemer.

-*Uitvoering Nationaal Isolatie Programma (NIP)*

Binnen het NIP stellen wij inwoners in de gelegenheid om subsidie aan te vragen voor isolatiemaatregelen die zelf hebben aangebracht waarmee we een bijdrage leveren aan het transitie gereed maken van het vastgoed.

-*Monitoringsdashboard duurzaamheid*

Het monitoringsdashboard is opgeleverd en geeft inzicht in de voortgang van het programma duurzaamheid. Samen met het document 'integrale aanpak', de (in Q1 2025 op te leveren) infosheets en het resultatenoverzicht geeft dit een compleet beeld van zowel context, samenhang, resultaten en voortgang van het programma duurzaamheid.

B.3	Liemerse Ambassade
Doel	Optimale regionale samenwerking tussen de Liemerse gemeenten met onderwijs en ondernemers
Toelichting	De Liemerse Ambassade geeft onder meer uitvoering aan de Liemerse Economische Visie met als speerpunten vrijetijdseconomie, logistiek en maakindustrie. Deze visie is opgesteld door de gemeenten Duiven, Westervoort, Zevenaar, Montferland en Doesburg. Daarnaast is de Liemerse Ambassade betrokken bij het opstellen van een regionale landbouwvisie en indiener van de LEADER-aanvraag 2023-2027 voor de vijf Liemerse gemeenten.
Bereikt/niet bereikt	De Ambassade is aan de slag gegaan met de aanbevelingen voortkomend uit de evaluatie van de Liemerse Economische Visie over de periode 2020-2023. Stappen zijn gezet om ondernemers en onderwijs beter aan te haken. Zo is een kwartiermaker gestart om voor de maakindustrie te komen tot een onderwijs- en arbeidsmarkttafel. Op het terrein van de vrijetijdseconomie incl. retail wordt gewerkt aan het uitbreiden en onderhouden van on- en offlinecommunicatie voor Kijkverderindeliemers, het verbinden van ondernemers aan Kijkverderindeliemers door nieuwsbrieven, het organiseren van Toeristisch Café de Liemers en het benutten van koppelkansen met LEADER. Met de daadwerkelijke uitvoering van het LEADER-programma is in 2024 gestart en niet in 2023. Het wordt in de Liemerse samenleving gepromoot met de verwachting dat dit leidt tot projecten die in aanmerking komen voor financiële ondersteuning vanuit LEADER. Daarnaast heeft de Ambassade een eerste bijeenkomst belegd onder agrariërs om te komen tot een ontwikkelingsperspectief voor een duurzame landbouw in de Liemers.

C. Het implementeren van nieuwe wetgeving, die op de gemeente afkomt

Dit zijn de speerpunten:

C.1	Implementatie nieuwe Omgevingswet
Doel	Doorontwikkeling van de verdere implementatie van de Omgevingswet.
Toelichting	Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. Tegelijkertijd zal de Wet Kwaliteitsborging Bouwen in werking treden. Na diverse besluiten tot uitstel met name in verband met knelpunten in het DSO (Digitale Stelsel Omgevingswet) acht de eerste kamer de voorbereiding van de wet voldoende robuust om tot invoering over te gaan. Het jaar 2023 zal vanuit het rijk benut worden voor een verdere verbetering van het DSO. Alle decentrale overheden draaien mee in de diverse integrale testrondes die georganiseerd worden. Binnen onze organisatie ligt de focus voor 2023 en de jaren daarna op: • de voorbereiding op het werken met een tijdelijk omgevingsplan • het oefenen met onderdelen die de basis vormen voor een definitief omgevingsplan (moet klaar zijn in 2029) • het oefenen met een Omgevingstafel • het ontwikkelen van het participatiebeleid specifiek voor de Omgevingswet en het voorbereiden en implementeren van de werkprocessen • het opleiden van de medewerkers • het opstellen en actualiseren van het nieuwe VTH beleidsplan (ter kennisname naar de raad) • het opstellen van de nieuwe legesverordening (gevolgen WKB hier in implementeren).

C.1	Implementatie nieuwe Omgevingswet
Bereikt/niet bereikt	De Wet Kwaliteitsborging is per 1-1-2024 in werking getreden. In 2023 is in de raad van december een nieuwe legesverordening omgevingsvergunning waarin de financiële gevolgen van de WKB verdisconteerd zijn. De impact van de in werkingtreding van deze wet zal zoveel mogelijk geminimaliseerd worden. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 zijn in de eerst paar maanden nog veel zaken onder het oude recht (WABO) afgehandeld. Bij de frontoffice is extra capaciteit (vanuit de backoffice VTH) ingezet om initiatiefnemers goed mee te nemen in de nieuwe wetgeving. De processen die in 2023 zijn voorbereid op de komst van de Omgevingswet zijn verder gefinetuned. Het DSO is verder ingericht met vergunningenchecks zodat de initiatiefnemer hier beter zijn/haar weg kan vinden. Aangezien de gemeente afhankelijk is van het landelijke systeem kan niet alles naar eigen wens ingericht worden. Initiatiefnemers zijn ook in het gebruik van het DSO geholpen door de frontoffice. Afspraken met de ketenpartners (oa. ODRA, VGGM etc) zijn in de regio geformaliseerd zodat ook deze processen goed in beeld zijn. Per 1 januari 2024 is het tijdelijke omgevingsplan in werking getreden. Hierin zijn alle bestaande bestemmingsplannen en de bruidsschat (algemene regels vanuit rijksoverheid) in opgenomen. Het tijdelijke omgevingsplan is echter een kleine opstart om initiatieven die op dit moment worden ingediend verder in behandeling te kunnen nemen. Er moet nog veel werk verricht worden om omgevingsplan goed vorm te geven. Hiertoe is een werkgroep geformeerd die nog veel tijd zal moeten besteden om het omgevingsplan goed neer te zetten. Het definitieve omgevingsplan dient uiterlijk 2031 gereed te zijn. Omdat er in 2024 eens start is gemaakt met het werken met een tijdelijk omgevingsplan, passen veel initiatieven hier niet in. Het werken met een buitenplanse omgevingsplan activiteit biedt een oplossing op toch door te kunnen gaan met initiatieven die niet in dit plan passen. Hiertoe is een nieuw werkproces/handboek ingericht met een format die hanteerbaar is ook voor kleinere initiatieven. Om nieuwe initiatieven integraler te kunnen benaderen is in 2024 gestart met de initiatieftafel en de omgevingstafel. De initiatieftafel is in 2024 goed van de grond gekomen. In de tafel worden initiatieven besproken die niet binnen het omgevingsplan passen en niet binnen de bestaande beleidsregels vallen. De initiatieftafel beoordeelt op een strategisch niveau of een initiatief al dan niet wenselijk is. De omgevingstafel laat nog wat op zich wachten, deze volgt veelal op de uitkomsten van de initiatieftafel. De omgevingstafel begeleidt de initiatiefnemer tot een ontvankelijke aanvraag. Dit gaat veelal om de grotere initiatieven.

3.3 Wat heeft het gekost?

Totaal programma Omgeving naar baten en lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Afwijking
	2023	2024 v.w.	2024 n.w.	2024	2024
Lasten	-7.630	-7.688	-8.335	-8.854	-519
Baten	4.565	3.910	4.097	4.947	850
Saldo	-3.065	-3.778	-4.238	-3.908	330
Resultaatbestemming	-443	73	281	-24	-305
Saldo na resultaatbestemming	-3.508	-3.705	-3.957	-3.932	25

Totaal saldo programma Omgeving per taakveld/product:

	Rekening 2023	Begroting 2024 v.w.	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2023	Afwijking
2.1 Verkeer en vervoer	-1.579	-1.797	-1.846	-1.604	242
2.2 Parkeren	-24	-24	-24	-37	-12
2.5 Openbaar vervoer	-54	-47	-47	-69	-22
3.1 Economische ontwikkeling	-68	-76	-76	-85	-9
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-23	-50	-85	-98	-14
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-2	-6	-6	41	47
3.4 Economische promotie	-181	-178	-178	-223	-45
7.2 Riolering	139	232	191	232	21
7.3 Afval	540	389	389	379	-10
7.4 Milieubeheer	-440	-422	-422	-357	66
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-9	-54	-54	-23	31
8.1 Ruimte en leefomgeving	-900	-903	-1.103	-1.333	-230
8.2 Grondexploitatie	-75	-80	-362	-158	204
8.3 Wonen en bouwen	-388	-762	-614	-158	62
0.10 Mutaties reserves (resultaatbestemming)	-443	73	281	-24	-305
Totaal	-3.508	-3.705	-3.957	-3.932	25

Onderstaand een opsomming van de afwijkingen groter dan € 30.000 (begroting 2024 n.w.- rekening 2024) per taakveld: Het resterende deel van de afwijkingen betreft ofwel kleine afwijkingen ofwel de doorbelasting 1Stroom op het taakveld. Die doorbelasting 1stroom wijkt per taakveld af doordat zowel de werkelijke kosten in 1stroom als de vooraf ingeschatte tijdsbesteding in 2024 anders waren.

Taakveld	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking totaal
TV 2.1 Verkeer en vervoer			195
Onderhoud civiele kunstwerken	69		
Elektra en onderhoud openbare verlichting	40		
Klein onderhoud wegen	45		
Kapitaallasten wegen	41		
Bijdragen van nutsbedrijven		93	
Storting in de voorziening wegen	-93		
TV 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur			-4
Kostenverhaal en nota grondbeleid	35		
Herstructurering het Ambacht	-39		
TV 7.2 Riolering			-49
Reinigen hoofdriool	34		
Advieskosten gebiedsproces	39		
Burgerparticipatie	38		
Calamiteiten	30		
Klimaat/DPRA maatregelen	75		
Kapitaallasten riool	85		
Mutatie voorzieningen	-480		
Onderhoud rioolgemalen	50		
Klimaatadaptatie	80		

Taakveld	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking totaal
TV 7.4 Milieubeheer			80
Projectkosten Circulaire Economie	-502	582	
TV 7.5 Begraafplaatsen en crematoria			32
Lijkbezorgingsrechten		32	
TV 8.1 Ruimte en leefomgeving			-93
Ruimtelijke ontwikkeling met kostenverhaal	-38		
Ontwikkeling de Nieuwhof		-37	
De Clossei	-177	159	
TV 8.2 Grondexploitatie			220
Verliesvoorziening De Schans	-62		
Westervoort Noord	282		
TV 8.3 Wonen en bouwen			-54
Leges omgevingsvergunningen		-34	
Bouw-, aanleg- en reclamevergunning		38	
Wijkendeal Mosterdhof	-58		
Transformatie Wyborgh	139	-139	
Algemene posten			20
Doorbelasting 1Stroom	-826		
Kapitaallasten	26		
Overige afwijkingen	648	156	
Totaal exploitatie	-519	850	330
TV 0.10 Mutaties reserves			-305
BR Onderzoek Westervoort Noord		-282	
BR Omgevingswet	-55		
Algemene Reserve		54	
BR Mosterdhof	-8	-13	
Totaal resultaatbestemming	-63	-241	25

3.4 Welke verbonden partijen waren betrokken?

	Omgevingsdienst Regio Arnhem
Doel	De gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers ter zake van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht. Middels de ODRA worden de krachten gebundeld zodat sprake is van minder versnippering, een grotere mate van deskundigheid en een meer efficiënte inzet van middelen.
Taak	Het uitvoeren van meerdere taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het omgevingsrecht voor gemeenten in de regio Arnhem en Provincie Gelderland. Ook is Omgevingsdienst Regio Arnhem voor deze overheden het aanspreekpunt voor milieuvraagstukken.
Beleidsrisico's	De ODRA is een uitvoeringsorganisatie. De beleidsrisico's zijn daarom zeer beperkt. Uitvoerend beleid wordt afgestemd, maar het blijft een zelfstandige gemeentelijke bevoegdheid om het resultaat van de afstemming over te nemen.
Resultaat in 2024	In 2024 is € 7.000 meer uitgegeven dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door overschrijding van het aantal uren voor ondermijning, alsmede toename van het aantal klachten.

Doel	Het realiseren van groei en het versterken van het groene karakter binnen de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en voor haar deelnemers.
Taak	Overleg voeren gericht op afstemming van beleid op de terreinen wonen, mobiliteit, economie en duurzaamheid. De gemeenschappelijke opgaven zijn vooral gericht op ruimtelijke en sociaaleconomische ontwikkeling. Onder ruimtelijke ontwikkeling valt wonen, landschap, verkeer en mobiliteit. Sociaaleconomische ontwikkeling betreft o.a. werkgelegenheid, bedrijvigheid, recreatie, toerisme en cultuur.
Beleidsrisico's	Beperkt. Het orgaan is een afstemmingsplatform dat geen beslissingen kan nemen voor de afzonderlijke gemeenten. Beleid wordt afgestemd, maar het blijft een zelfstandige gemeentelijke bevoegdheid om het resultaat van de afstemming over te nemen.
Resultaat in 2024	De gemeente wil de lokale en regionale economie verstevigen. Daarom wordt er binnen de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen aan de verschillende opgaven samengewerkt. De gemeente is ambtelijk en bestuurlijk vertegenwoordigd binnen de Productieve Regio en werkt onder meer toe naar een nieuw Regionaal Programma Werklocaties 2025-2028. Na een evaluatie met aandachtspunten wordt gedurende de periode 2024 tot en met 2026 door de Liemerse Ambassade opnieuw uitvoering gegeven aan de Liemerse Economische Visie. De speerpunten zijn niet gewijzigd: maakindustrie, logistiek en vrijetijdseconomie inclusief retail. In de Liemers is de vraag naar bedrijventerreinen nog altijd groot. In Duiven wordt gewerkt aan de uitbreiding van de bedrijventerreinen Centerpoort-Noord en Graafstaete en in Zevenaar aan de tweede fase van 7Poort. Het overvolle energienet plaatst gemeenten en ondernemers voor grote uitdagingen. In 2024 is op Het Ambacht een nieuwe BIZ-periode ingegaan tot en met 2028, met deels een nieuw bestuur en een nieuwe parkmanager. Op het bedrijventerrein zijn AED's geplaatst, heeft het openbaar groen een opfrisbeurt gehad en is gestart met het onderzoeken van de mogelijkheden het terrein te voorzien van cameratoezicht. In het centrum van Westervoort is de verschuiving van winkels naar het plein grotendeels afgerond. De passage is leeggemaakt om woningen te kunnen realiseren. Met de toegekende subsidie is het ontwerp voor de transformatie van de openbare ruimte en het gemeentehuis gestart.

Algemene dekkingsmiddelen

De onderdelen van de algemene dekkingsmiddelen zijn onder Programma 1 Bestuur opgenomen. De opsomming van Algemene Dekkingsmiddelen is een verplicht onderdeel van de BBV. Deze opsomming is als aanvullend hoofdstuk in het Programmaplan opgenomen. Ook zijn in dit hoofdstuk verplichte onderdelen over de post onvoorzien, overhead en de vennootschapsbelasting opgenomen.

Als algemeen dekkingsmiddel worden de volgende onderdelen aangemerkt:

- Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is
- Algemene uitkeringen
- Dividend
- Saldo financieringsfunctie

Algemene dekkingsmiddelen

	Rekening 2023	Begroting 2024 v.w.	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024
Lokale heffingen				
- Hondenbelasting	-147	129	117	115
- OZB woningen	2.744	3.197	3.187	3.180
- OZB niet-woningen	458	599	599	595
Algemene uitkeringen	33.155	32.898	34.539	35.109
Dividend	94	104	192	192
Saldo financieringsfunctie	206	102	367	406
Totaal algemene dekkingsmiddelen	36.509	37.029	39.001	39.597

Onvoorziene uitgaven

De post onvoorziene uitgaven dient voor het opvangen van niet voorziene uitgaven die zich in de loop van het jaar voordoen. In de primitieve begroting is hiervoor geen bedrag opgenomen.

Overzicht overhead

Onder overhead wordt verstaan het geheel van functies en kosten gericht op de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. Voorbeelden hiervan zijn Huisvesting, Management, Financiën, Personeel & Organisatie, Inkoop, Juridische zaken, Control, Interne en Externe communicatie, Bestuurszaken en ondersteuning. Op deze wijze wordt inzicht gegeven in de concern brede kosten overhead en daarnaast is door een éénduidige systematiek een betere vergelijking mogelijk met andere gemeenten. De lasten en baten van overhead worden centraal verantwoord binnen dit programma.

Nagenoeg alle kosten van overhead krijgt de gemeente Westervoort doorbelast van 1Stroom.

	Rekening 2023	Begroting 2024 v.w.	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024
Kosten overhead	- 4.905	- 5.399	- 5.738	-5.106
Totale lasten	-54.873	-46.827	-55.117	-57.775
Percentage overhead van totale lasten	8,94%	11,53%	10,41%	8,84%

VENNOOTSCHAPSBELASTING (VpB)

Met ingang van 2016 zijn gemeenten voor een aantal activiteiten, zoals de grondexploitatie, reststromen afval, vennootschapsbelastingplichtig. Voor de jaren 2016 tot en met 2022 is inmiddels een definitieve aanslag ontvangen. De aangifte van het jaar 2023 is eind 2024 ingediend. De aangifte van 2024 wordt in de tweede helft van 2025 ingediend.

Jaar	Aanslag	Verliesver- rekening	Totaal verliesver- rekening
2016	0	80.314	80.314
2017	0	30.638	110.952
2018	0	241.957	352.909
2019	0	277.493	630.402
2020	0	-15.299	615.103
2021	0	-19.479	595.624
2022	0	-14.898	580.726
2023	0	-13.769	566.957
2024	0	-14.000	552.957

Vooralsnog verwachten wij de komende jaren nog geen daadwerkelijke betaling te moeten doen.

Verplichte indicatoren

Indicator	2022	2023	2024	Nederland 2024
Formatie fte per 1.000 inwoners	6,80	7,29	6,99	Gegevens niet beschikbaar
Bezetting fte per 1.000 inwoners	6,34	6,67	6,16	Gegevens niet beschikbaar
Apparaatskosten per inwoner	€ 725	€ 767	€ 850	Gegevens niet beschikbaar
Externe inhuur als % van totale loonsom + inhuur externen	15,62%	19,54%	19,23%	Gegevens niet beschikbaar
Overhead als % van totale lasten	8,82%	8,94%	8,81%	Gegevens niet beschikbaar
Woonlasten eenpersoonshuishouden	€ 929	€ 936	€ 1.008	€ 860 (2023)
Woonlasten meerpersoonshuishouden	€ 969	€ 977	€ 1.045	€ 942 (2023)
Gemiddelde WOZ-waarde woningen x € 1.000	262	309	318	379
Nieuwbouw woningen per 1.000 woningen	2,5	5,0	niet bekend	9,1 (2023)
Huishoudelijk restafval (kg per inwoner)	96	93	niet bekend	niet bekend
Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	27,9 %	niet bekend	niet bekend	niet bekend
Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	2,3	1,0	0,3	2,2
Geweldmisdrijven per 1.000 inwoners	2,3	2,6	2,0	4,3
Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	1,0	0,7	0,3	1,2
Vernieling en misdrijven tegen openbare orde en gezag per 1.000 inwoners	5,0	3,3	3,6	5,7
Verwijzingen HALT per 10.000 jongeren	19	8	14	9
Jongeren met delict voor rechter %	1%	niet bekend	niet bekend	niet bekend
Demografische druk %	72,7%	74,6%	76,7%	70,4 %
Niet-sporters %	49,7%	niet bekend	niet bekend	46,4
Banen per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	319,6	337	niet bekend	836,6 (2023)
Vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inwoners 15 t/m 64 jaar	125,9	133,1	niet bekend	181,8 (2023)
Netto arbeidsparticipatie	70,6%	71,6%	71,4 %	73,2 %
Functiemenging	30,9%	32,0	niet bekend	54,2% (2023)
Personen met een bijstandsuitkeringen per 10.000 inwoners	343,5	331,7	331,6	343,6
Lopende re-integratievoorzieningen (per 10.000 inwoners van 15-64 jaar)	222,2	niet bekend	288,3	203,1
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	niet bekend	720	730	720
Achterstand onder jeugd % kinderen in uitkeringsgezin	7%	7%	niet bekend	niet bekend
Achterstand onder jeugd % werkloze jongeren	2%	2%	niet bekend	niet bekend
% Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	2,8%	2,7%	2,2 %	2,3%
Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen	2,5	niet bekend	niet bekend	niet bekend
Relatief verzuim per 1.000 leerlingen	38	45	niet bekend	niet bekend

Jongeren met jeugdhulp % van alle jongeren tot 18 jaar	15,9%	17,5%	16,8%	13,7%
Jongeren met jeugdreclassering	niet bekend	0,5%	niet bekend	0,4%
Jongeren met jeugdbescherming	1,5%	1,3%	0,9%	1,0%

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl . Meest recente gegevens mei 2025. Bovenstaande indicatoren worden op deze site verversd zodra er nieuwe informatie beschikbaar is.

Hoofdstuk 3 Paragrafen

Paragraaf 1	Lokale heffingen
Paragraaf 2	Weerstandsvermogen
Paragraaf 3	Onderhoud kapitaalgoederen
Paragraaf 4	Financiering
Paragraaf 5	Bedrijfsvoering
Paragraaf 6	Verbonden partijen
Paragraaf 7	Grondbeleid
Paragraaf 8	Wet open overheid
Paragraaf 9	Duurzaamheid

Paragraaf 1 Lokale heffingen

Inleiding

In het begrotingsjaar 2024 vormen de lokale heffingen 13% van de totale baten van de gemeente. De lokale heffingen zijn daarmee een belangrijke bron van inkomsten voor de gemeente. In deze paragraaf gaan we in op het gemeentelijke beeld, door de hoogte van de woonlasten voor een gemiddeld huishouden en de hoogte van de opbrengsten uit de lokale heffingen. De opbrengsten uit lokale heffingen worden vervolgens per heffingssoort uitgesplitst en toegelicht. Als laatste zijn de gegevens vanuit de Atlas van de lokale lasten en de provinciale databank van 2023 en 2024 opgenomen.

Gemeenten in Nederland heffen belastingen, leges en heffingen. De gemeenteraad bepaalt welke gemeentelijke lokale lasten inwoners betalen en ook de hoogte van de tarieven. In deze paragraaf wordt het volgende onderscheid gemaakt:

- Belastingen

De opbrengsten uit belastingen zijn niet gelabeld en kunnen daarom voor alle gemeentelijke taken en voorzieningen worden ingezet. De onroerendzaakbelasting (OZB) en hondenbelasting behoren tot deze categorie.

- Leges

Leges worden geheven voor diensten die geleverd worden aan een individuele aanvrager.

Leges worden ook wel retributies genoemd. Onder andere het aanvragen van een rijbewijs of omgevingsvergunning, lijkbezorgingsrechten en marktgelden behoren tot deze categorie. Bij het heffen van leges gelden beperkingen: er mag geen winst gemaakt worden op de diensten en voor een aantal diensten heeft het Rijk een maximumtarief bepaald.

- Heffingen

Heffingen worden geheven voor specifieke taken of voorzieningen met een duidelijk algemeen belang. De opbrengsten kunnen uitsluitend besteed worden aan die specifieke taak of voorziening waarvoor de heffing is opgelegd. De heffingen worden ook wel bestemmingsheffingen genoemd. Onder deze categorie vallen de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Voor deze heffingen geldt dat de gemeente niet meer in rekening mag brengen dan de kosten die zij voor de betreffende taak of voorziening maakt. Dit uitgangspunt geldt bij het bepalen van de tarieven in de verordening.

Inkomstenoverzicht

Het totaal van de baten uit lokale heffingen in 2024 is € 7.838.000. De realisatie ligt € 59.000 hoger dan de begroting. De verdeling naar soort inkomsten is in onderstaande tabel weergegeven.

	Rekening 2023	Begroting 2024 v.w.	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Afwijking 2024
Subtotaal belastingen	3.538	3.913	3.903	3.937	34
Subtotaal leges en overige opbrengsten	628	455	632	730	98
Subtotaal heffingen	3.171	3.244	3.244	3.171	-73
Totaal	7.337	7.612	7.779	7.838	59

In de volgende onderdelen worden de lokale heffingen verder toegelicht. Bij de belastingen wordt daarbij ook aandacht besteed aan de kwijtschelding en de bezwaren en beroepen op WOZ-beschikkingen. Bij de rechten en (bestemmings)heffingen wordt ingegaan op de kostendekking.

Belastingen nader toegelicht

Zoals eerder aangegeven zijn de inkomsten uit belastingen niet gelabeld. Deze kunnen voor alle gemeentelijke taken en voorzieningen worden ingezet.

Financiën

De totale opbrengst uit belastingen is uitgekomen op € 3.937.000. Hiermee wordt de opbrengst uit belastingen in 2024 € 34.000 hoger dan begroot in 2024. De lagere opbrengst van de OZB (€ 11.000) is voornamelijk het gevolg van leegstand.

Inkomsten uit belastingen	Rekening 2023	Begroting 2024 v.w.	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Afwijking 2024
OZB woningen	2.852	3.197	3.187	3.180	-7
OZB niet-woningen	567	599	599	595	-4
Hondenbelasting	119	129	117	115	-2
BIZ	0	57	0	47	47
Totaal	3.538	3.982	3.903	3.937	34

Tariefontwikkeling	2024	2023
OZB eigenaar woningen	0,1477%	0,1362%
OZB eigenaar niet-woningen	0,3168%	0,3039%
OZB gebruiker niet-woningen	0,2422%	0,2359%
Hondenbelasting 1e hond	96,93	96,93
Hondenbelasting 2e hond	133,02	133,02
Hondenbelasting 3e hond en volgende honden, per hond	257,47	257,47
Hondenkennel	229,95	229,95

De tarieven zijn ten opzichte van het tarief 2023 verhoogd met een inflatiepercentage van 4,2%. Daarna zijn de tarieven nog aangepast aan de resultaten van de herwaardering 2024. Dat betekent een aanpassing van de bij de begroting 2024 vastgestelde tarieven OZB, en wel met een verhoging van 8,4% voor woningen en een verhoging met 3,5% voor niet-woningen.

De WOZ-waarde 2024 is eind januari 2025 gelijktijdig met de aanslag gemeentelijke belastingen 2025 aan de burgers kenbaar gemaakt.

De bezwaren die worden ingediend tegen de WOZ-beschikkingen is deels in eigen beheer en deels door externe inhuur afgehandeld. In 2024 zijn er 207 bezwaarschriften ontvangen en afgehandeld. Dit is 2,8% van de door de gemeente Westervoort verzonden WOZ-beschikkingen. Landelijk gezien is er tegen 3,9% van de beschikkingen bezwaar ingediend. Op alle bezwaren is door de gemeente uitspraak gedaan. Er lopen momenteel geen beroepen.

Leges en overige opbrengsten nader toegelicht

Leges worden geheven voor diensten die geleverd worden aan een individuele aanvrager. Denk aan het aanvragen van een rijbewijs of een omgevingsvergunning. Deze leges worden ook wel retributies genoemd. Bij het heffen van leges heeft de gemeenteraad te maken met beperkingen. Er mag geen winst gemaakt worden op de diensten en voor een aantal diensten heeft het Rijk een maximumtarief bepaald. Deze uitgangspunten gelden bij het bepalen van de tarieven in de

verordening. In deze paragraaf wordt de kostendekking van de leges weergegeven zowel bij vaststelling van de tarieven in de verordening als bij de realisatie.

Financiën

De totale opbrengst uit leges en overige opbrengsten ligt bij de jaarrekening 2024 met een bedrag van € 730.000 ruim € 88.000 hoger dan de verwachte begroting 2024 na wijziging. De voornaamste verschillen treden op bij de:

Leges Burgerzaken

Er zijn meer werken reisdocumenten en rijbewijzen verstrekt dan voorzien.

Leges omgevingsvergunningen

De realisatie woningbouw en de inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft voor veel meer aanvragen gezorgd.

Leges Lijkbezorging

Er is een hogere opbrengst lijkbezorgingsrechten omdat er meer grafrechten zijn verkocht dan begroot.

	Rekening 2023	Begroting 2024 v.w.	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Afwijking 2024
Leges					
P1: Burgerzaken	183	270	270	329	59
P1: APV en bijzondere wetten	14	4	4	5	1
P2: Gehandicapten- parkeerkaarten	1	2	2	12	10
P3: Wegen binnen de bebouwde kom	28	19	19	33	14
P3: Bestemmingsplannen en vrijstellingen	10	5	5	0	-5
P3: Bouw-, aanleg- en reclamevergunning	10	7	7	12	5
P3: Leges omgevingsvergunningen	278	88	276	243	-33
Overige opbrengsten					
P2: Sportaccommodaties	28	25	25	29	4
P3: Lijkbezorgingsrechten	64	28	28	59	31
P3: Marktgelden	12	7	7	8	1
Totaal	628	455	643	730	88

Kostendekking leges

Zoals eerder aangegeven mogen de geheven leges niet winstgevend zijn, maar ten hoogste alle kosten voor de dienstverlening dekken. In onderstaand overzicht is de kostendekking voor de leges, lijkbezorging en marktgelden in beeld gebracht.

	Leges	Lijkbezor- gingsrechten	Marktgelden
Salariskosten (inclusief overhead)	-464	-95	-10

	Leges	Lijkbezor- gingsrechten	Marktgelden
Materiële kosten	-211	-42	-3
Totaal lasten	-676	-136	-14
Totaal baten	633	59	8
Saldo	-42	-77	-6
Dekkingspercentage werkelijk	94	43	57
Dekkingspercentage begroot	91	35	54

Heffingen nader toegelicht

Heffingen worden in rekening gebracht voor specifieke taken of voorzieningen met een duidelijk algemeen belang. De opbrengsten kunnen alleen besteed worden aan die specifieke taak of voorziening waarvoor de heffing is opgelegd. Deze heffingen worden ook wel bestemmingsheffingen genoemd. Het gaat hierbij om de afvalstoffen- en rioolheffing. Voor de heffingen geldt dat de gemeente niet meer mag heffen dan de kosten die zij voor de betreffende taak of voorziening maakt. Voor deze heffingen wordt de kostendekking daarom weergegeven.

Financiën

De totale opbrengst uit de bestemmingsheffingen van € 3.171.000 liggen in lijn met de verwachtingen daarover in de begroting 2024 bij de vastgestelde verordeningen.

	Rekening 2023	Begroting 2024 v.w.	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Afwijking 2024
Afvalstoffenheffing	1.466	1.617	1.617	1.514	-103
Rioolheffing	1.705	1.807	1.807	1.802	-5
Totaal	3.171	3.424	3.424	3.316	-108

Tariefontwikkeling	2024	2023
Afvalstoffenheffing vastrecht	165,00	161,11
Afvalstoffenheffing verzamelcontainer meerpersoonshuishouden	272,69	254,28
Afvalstoffenheffing verzamelcontainer éénpersoonshuishouden	204,52	190,71
Reinigingsrechten	165,00	161,11
Afvalstoffenheffing per lediging 140 liter container restafval	8,32	7,60
Afvalstoffenheffing per lediging 240 liter container restafval	10,32	9,48
Afvalstoffenheffing per storting ondergrondse container	1,15	1,06
Rioolheffing per aansluiting	253,48	240,95

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing is een kostendekkende heffing. Loon- en prijsstijgingen en ook (vervangings)investeringen hebben invloed op de stijging van het tarief. Afvalinzameling gebeurt op basis van DIFTAR. Er wordt onderscheid gemaakt tussen grondgebonden huishoudens en hoogbouwaansluitingen. Verder wordt er onderscheid gemaakt in een vastrecht en een variabel tarief. Het variabele tarief is een tarief dat per aanbieding van de container of per storting van een zak in een ondergrondse container moet worden betaald. De kosten van kwijtschelding zijn in de tarieven afvalstoffenheffing verdisconteerd. Ook alle aanbestedingsvoordelen zijn verwerkt in de tarieven. Er is bij de begroting uitgegaan van een gemiddelde van 8 aanbiedingen en 42 stortingen per jaar. Bij het vaststellen van de begroting 2024 is besloten tot het volledig kostendekkend maken van de tarieven. De tarieven zijn niet aangepast met de voor 2024 verwachte inflatie van 4,2% in verband met de 100% kostendekkendheid. De variabele tarieven zijn voor het jaar 2024 in verband met het principe "de vervuiler betaald" verhoogd ten opzichte van 2023.

De werkelijke opbrengst van de afvalstoffenheffing is € 103.000 lager dan geraamd. Dit bedrag bestaat uit een nadeel op vastrecht van € 20.000 en variabel recht € 55.000. De lagere opbrengst bij het vastrecht wordt voor een nadeel van € 14.780 veroorzaakt door leegstand. De stortingen in verzamelcontainers zijn hoger dan begroot en veroorzaken een voordeel van € 17.000. Het overige nadeel op vastrecht € 18.000 is het gevolg van het feit dat er minder woningen en bedrijven zijn aangeslagen dan begroot.

Bij het variabele recht zijn de ledigingen en stortingen lager dan voorzien. Er zijn minder ledigingen van containers en er is ook sprake van minder stortingen. Het totale nadeel op de variabele heffing bedraagt € 41.560.

Kostendekking Afvalstoffenheffing	Realisatie	Begroot
Bedragen x € 1.000	2024	2024
Lasten		
Afvalinzameling en verwerking	-1.253	-1.269
Doorberekening Veegkosten	-23	-22
Kwijtschelding	-63	-96
BTW	-288	-298
Salariskosten	-68	-83
Overhead	-72	-72
Overige baten	225	222
Totaal netto lasten (A)	-1.542	-1.618
Lasten niet meegenomen in de heffing	0	-13
Baten		
Opbrengst heffingen	1.514	1.617
Totaal netto baten (B)	1.514	1.617
Baten niet meegenomen in de heffing	0	0
Dekkingspercentage (B:A)	98%	100%

De kosten voor het inzamelen en verwerken van het restafval en gft zijn iets lager dan verwacht door een lager aanbod. Er is minder grof restafval ingezameld. Er is een klein voordeel op de doorberekende salariskosten. De kwijtschelding was lager dan verwacht.

Rioolheffing

De totale opbrengst uit rioolheffing van € 1.802.000 is € 5.000 lager dan de begroting 2024.

Kostendekking Rioolheffing	Realisatie	Begroot
	2024	2024
Lasten		
Riolering	-511	-878
Rioolgemalen	-112	-164
Rioolheffing	-16	0
Watertakenplan	0	0
Klimaatadaptie	0	0
Doorberekening Veegkosten	-23	-20
BTW	-111	-160
Salariskosten	-251	-172
Overhead	-217	-149
Voorziening	-676	-265
Overige baten	4	
Totaal netto lasten (A)	-1.913	-1.808
Lasten niet meegenomen in de heffing	0	0

Baten		
Opbrengst heffingen	1.802	1.807
Totaal netto baten (B)	1.802	1.807
Baten niet meegenomen in de heffing	0	3
Dekkingspercentage (B:A)	94%	100%

Op rekeningbasis zijn de kosten gelijk aan de opbrengsten. Het verschil tussen de kosten en opbrengsten wordt gestort in de voorziening "riolering artikel 44 lid 2". Voor 2024 gaat het om een bedrag van € 676.000. Er was een storting van € 265.000 voorzien. De storting is € 411.000 hoger doordat er per saldo een voordeel is ontstaan op klein dagelijks onderhoud van riolering en gemalen, uitvoering van projecten en doorgeschoven investeringen. Daarnaast waren er geen calamiteiten.

Kwijtschelding en lastenverlichting

De gemeente is op grond van de Gemeentewet bevoegd om kwijtschelding van gemeentelijke heffingen te verlenen. In de gemeente Westervoort kan door belastingplichtigen (particulieren en zzp'ers) kwijtschelding worden aangevraagd voor de afvalstoffenheffing en de hondenbelasting (1e hond). Kwijtschelding wordt verleend op basis van 120% van de bijstandsnorm, waarbij ook een vermogenstoets plaatsvindt. Ligt het netto besteedbare inkomen op of onder het bijstandsniveau, dan wordt volledige kwijtschelding verleend. Bij een gering hoger inkomen kan sprake zijn van een gedeeltelijke kwijtschelding. In al deze gevallen zal het beschikbare vermogen beneden de toegestane norm moeten liggen. In 2023 is voor een totaalbedrag van € 72.000 kwijtschelding verleend.

Kwijtschelding

Rekening 2023	Rekening 2024
-72	-68

Ontwikkeling van de lokale lastendruk

In de begroting 2024 was een lastendrukstijging van 4,65% voorzien. De werkelijke lastendruk 2024 daalde met 0,7%. In onderstaand overzicht is de lastendruk voor 2024 weergegeven voor een meerpersoonshuishouden met een eigen woning. Hierbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd: OZB-waarde woning € 318.000, afvalstoffenheffing vastrecht en 8 ledigingen (240-liter container), rioolheffing (vast bedrag). De OZB is berekend op basis van de gemiddelde waarde in 2024 van € 318.000 (2023 € 310.000). De gemiddelde lokale lastendruk in Gelderland is € 997 (Bron: Coelo). De gemiddelde WOZ waarde steeg op basis van de informatie van de waarderingskamer met 2,5%. In de begroting is rekening gehouden met een daling van 2,7%.

Ontwikkeling lastendruk 2024

Onderdeel	2023 (in €)	2024 (in €)	stijging (in %)
OZB-eigenaar	494	470	-5,0%
Afvalstoffenheffing	242	247	2,1%
Rioolheffing	241	253	4,9%
Totaal	977	970	-0,7%

In onderstaand overzicht is de lastendruk van de gemeente Westervoort weergegeven in vergelijking tot een aantal andere Gelderse gemeenten. Hiervoor maken we gebruik van cijfers

uit de Provinciale databank waarbij gekeken wordt naar de gemiddelde lokale belastingdruk per inwoner. Om een vergelijking te kunnen maken zijn de cijfers voor 2023 ook weergegeven.

Gemeente	2024	2023
Aalten	341	326
Arnhem	632	591
Brummen	584	517
Doesburg	476	473
Doetinchem	514	492
Duiven	476	469
Nijmegen	712	661
Oude IJsselstreek	470	424
Westervoort	484	452
Winterswijk	481	464
Zevenaar	537	489
Zutphen	512	503
Montferland	494	454
Bronckhorst	485	461
Rheden	484	448

Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

1. Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen weerstandscapaciteit (middelen waarover de gemeente beschikt/kan beschikken om niet voorziene financiële tegenvallers te dekken) en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of waarvoor verzekeringen zijn afgesloten.

Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de gemeente voor het begrotingsjaar, maar ook voor de meerjarenraming.

De gemeente Westervoort acht het wenselijk om risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering beheersbaar te maken. Door inzicht in de risico's wordt de organisatie in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige investeringen in verhouding staan tot de vermogenspositie van de organisatie. Om inzicht in de risico's van de gemeente te kunnen verkrijgen is er een risico-inventarisatie uitgevoerd.

2. Risicoprofiel

De risico's van de gemeente Westervoort zijn in onderstaand overzicht in kaart gebracht.

Nummer	Risico	Kans	Financieel gevolg		Risico
	Openeinderegelingen		Minimum	Maximum	Gemiddeld
1.1	Jeugdzorg	80%	400.000	750.000	460.000
1.2	Participatie (BUIG)	50%	100.000	250.000	87.500
1.3	Wet maatschappelijke ondersteuning	90%	50.000	500.000	247.500
1.4	Armoedebelaid	70%	50.000	250.000	105.000
1.5	Woonplaatsbeginsel	90%	50.000	850.000	405.000
	Overige risico's				
2.1	Pandemieën	5%	100.000	250.000	8.750
	Bedrijfsvoering				

3.1	Personeel 1Stroom	50%	250.000	500.000	187.500
3.2	Databeveiliging	90%	50.000	200.000	112.500
	Financieel				
4.1	Algemene uitkering	70%	250.000	1.000.000	437.500
4.2	Plan de schans	70%	0	100.000	35.000
4.3	Aftreden bestuurder	30%	50.000	250.000	45.000
4.4	Overige risico's	25%	2.100.000	2.100.000	525.000
	Totaal		3.450.000	7.000.000	2.656.250

Opgemerkt moet worden dat bij de risico-inventarisatie geen rekening is gehouden met een mogelijke economische recessie. Dit komt tot uiting in de vorm van prijsstijgingen bij de lasten en de investeringen. Voor de komende jaren is in de begroting hiermee al rekening gehouden. De risico's van nieuwe wet- en regelgeving, zoals de omgevingswet en de wet inburgering zijn nog niet financieel vertaald.

3. Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van gemeente Westervoort bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken. Het positieve resultaat over 2024 bedraagt € 1,075 miljoen, de algemene reserve is eind 2024 € 4,17 miljoen positief.

Tabel 3: Beschikbare weerstandscapaciteit	
Weerstand	
Algemene reserve 31-12-2024	4.170
Resultaat 2024	1.075
Bestemmingsreserves	0
Stille reserve	0
Onbenutte belastingcapaciteit	0
Onvoorzien	0
Totale weerstandscapaciteit	5.245

Vrij aanwendbare bestemmingsreserves

Van de aanwezige bestemmingsreserves is bij het vaststellen van de nota weerstandsvermogen geconcludeerd dat zij niet vrij aanwendbaar zijn, omdat bij beschikking over de reserve dekkingsproblemen ontstaan. Er is daarom geen ruimte.

Stille reserves

De bijdrage van stille reserves aan de weerstandscapaciteit ramen wij op nul.

Onbenutte belastingcapaciteit

De resterende belastingcapaciteit geeft inzicht in de mogelijkheden voor nog te heffen lokale lasten. Door het afschaffen van de drempeltarieven is de hoogte van de onroerendezaakbelastingen niet meer gemaximeerd. Kijken we naar de tarieven die het Rijk hanteert bij een eventuele aanvraag in het kader van het artikel-12 beleid, dan dienen deze te voldoen aan een redelijk peil. Voor 2024 hanteert het Rijk een gemiddeld percentage van 0,1614% (meicircularie 2023) van de vastgestelde WOZ-waarde. Onze eigen gemiddeld tarief voor 2024 ligt boven dat tarief.

Onvoorzien

De post onvoorzien mag worden opgevat als een buffer voor onvoorziene tegenvallers. Het dekt lasten die onvoorzien, onvermijdelijk en onuitstelbaar zijn. De post onvoorzien is in 2024 middels begrotingswijzigingen naar nihil gebracht.

4. Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt in onderstaande figuur weergegeven.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit, kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

Ratio weerstandsvermogen =	Beschikbare weerstandscapaciteit	=	€ 5.245	1,97
	Benodigde weerstandscapaciteit		€ 2.656	

De normtabel biedt een waardering van de berekende ratio.

Weerstandsnorm			
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis	
A	>2.0	Uitstekend	
B	1.4-2.0	Ruim voldoende	
C	1.0-1.4	Voldoende	
D	0.8-1.0	Matig	
E	0.6-0.8	Onvoldoende	
F	<0.6	Ruim onvoldoende	

De ratio van onze organisatie is ruim voldoende. Op basis van de begroting v.w. was het kengetal 1,28

Kengetallen

Financiële kengetallen	Rekening 2023	Rekening 2024	Begroting 2024 v.w.
Netto schuldquote	31%	38%	57%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	27%	33%	51%
Solvabiliteitsratio	16%	17%	14%
Structurele exploitatieruimte	-0.49%	1.12%	3.59%

Grondexploitatie	0,15%	0,90%	0%
Belastingcapaciteit	103%	103%	114%

Waarderingscijfer financiële kengetallen	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90 - 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%
Belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%

De toezichthouder zal ten aanzien van de kengetallen zelf geen waardeoordeel geven. Wel zal bij de beoordeling van de vastgestelde begroting getracht worden de individuele cijfers af te zetten tegen het provinciale beeld. Het blijft echter aan de gemeente zelf om haar eigen kengetallen van een waardeoordeel te voorzien.

Ten aanzien van onze kengetallen kan het volgende worden opgemerkt:

- De netto schuldquote ligt ruim onder de 90% hetgeen als minst risicovol kan worden aangemerkt. De daling van dit percentage is voornamelijk het gevolg van het uitstellen (niet uitvoeren) van investeringen.
- De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is als gevolg van het uitstellen van investeringen flink gedaald (positief).
- De solvabiliteitsratio is het eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen van de gemeente. De ratio stijgt door de positieve resultaten van de laatste jaren, maar wordt nog wel aangeduid als meest risicovol.
- De structurele exploitatieruimte geeft aan hoeveel ruimte er is in de jaarrekening tussen structurele uitgaven en structurele inkomsten van gemeenten.
- Het kengetal grondexploitatie is de verhouding tussen de waarde bouwgronden in de balans en de totale baten van de gemeente. Er is geen aandeel van de grondexploitatie in onze totale exploitatie. Wij zijn geen gemeente die beschikt over een voorraad al dan niet in exploitatie genomen gronden. In de jaren van de crisis en ook nu nog leidt dit gelukkig wel tot relatief lage risico's.
- Ten aanzien van de belastingcapaciteit tenslotte kan worden opgemerkt dat het hier puur een vergelijkingscijfer betreft. De score geeft weer in hoeverre wij ons verhouden ten opzichte van het, door het COELO berekende, landelijke gemiddelde. De waardering is nu nog neutraal.

Conclusie

Weerstandscapaciteit

Het jaar 2024 sluit met een positief resultaat van € 1,075 miljoen. De algemene reserve groeit in 2024 naar € 4,170 miljoen (voor resultaatbepaling) en stijgt naar verwachting in eind 2028 naar een bedrag van € 11,406 miljoen.

Kengetallen

De uitkomst en ontwikkeling van de financiële kengetallen is positief te noemen. Hoewel de solvabiliteit voor een gemeente van ondergeschikt belang is, blijft deze met een percentage van

16% het meest risicovol. Naar de toekomst toe blijven we aandacht vragen voor de ontwikkeling van de structurele exploitatieruimte. Het risico van een economische recessie is door de oorlog in de Oekraïne nog steeds aanwezig. Ook de grote opgaven waar onze gemeente voor staat zoals duurzaamheid en woningbouw trekken een wissel op de beschikbare structurele exploitatieruimte en mogelijk op de schuldpositie. Het is belangrijk om daar voldoende aandacht voor te hebben en te blijven houden.

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

Het onderhoud van de kapitaalgoederen legt een beslag op een deel van de financiële middelen. Kapitaalgoederen zijn verdeeld naar de categorieën wegen, water en gebouwen. In deze paragraaf wordt ingegaan op het beleidskader, de beheerplannen en de financiële consequenties.

In de beleidsplannen legt de gemeenteraad de kaders vast voor de uitvoering van het onderhoud aan de kapitaalgoederen. Het niveau van het onderhoud en de kwaliteit van de kapitaalgoederen zijn bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten. Met de vaststelling van de programmabegroting machtigt de raad het college van burgemeester en wethouders om de uitgaven ten laste van de betreffende onderhoudsvoorzieningen te doen.

Deze voorzieningen worden gevuld door een jaarlijkse storting vanuit de diverse taakvelden. De kosten van het onderhoud worden rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht. Vervangingen worden apart geactiveerd.

In 2023 is gestart met het opstellen van het integrale beheerplan. Het opstellen van een beheerplan is een eis vanuit de provincie. Door capaciteitsproblemen en het niet ingevuld krijgen van vacatureruimtes is het niet gelukt om het integrale beheerplan dit jaar vast te laten stellen. De verwachting is dat dit medio 2025 wordt.

Het beleid voor het beheer en onderhoud is verwoord in de volgende nota's:

- Integraal beleid openbare ruimte (IBOR)
- Watertakenplan 2022-2026 (vastgesteld in 2022)
- Groot Onderhoud Gebouwen (vastgesteld in 2015)

Wegen

Onder 'Wegen' wordt grofweg verstaan:

- Het klein en groot onderhoud aan verhardingen, inclusief 1 op 1 vervangingen;
- Het klein en groot onderhoud aan civiele kunstwerken, inclusief 1 op 1 vervangingen;
- Werkzaamheden door netbeheerders aan kabels en leidingen in gemeentegrond.

Beleidskader

In 2024 is het Integrale Beleidsplan Openbare Ruimte door de gemeenteraad vastgesteld. Dit beleid wordt nu vertaald in beheerplannen. Verwachting is dat deze in de 2^e helft 2025 aan het college wordt voorgelegd. Bij de beheerplannen wordt ook gekeken naar de invloed van areaal uitbreidingen en de indexatie van onderhoudsmaatregelen op de hoogte van het benodigde onderhoudsbudget.

Voorziening achterstallig onderhoud wegen	2024	2025	2026	2027
Stand per 1 januari	1.328	968	468	0
Toevoeging aan de voorziening				
Onttrekking aan de voorziening	360	500	468	0
Stand per 31 december	968	468	0	0

Uitvoering

In 2024 is vooral veel elementen onderhoud uitgevoerd. Dit bestaat uit achterstallig onderhoud wat uit de speciaal daarvoor beschikbare gelden wordt betaald. In 2024 is hieraan circa € 330.000 uitgegeven in de Brullenweide, Clossei, Commandeurlant, Gemeint, Kemfkens, Duckers Boulant, Emmerik, Ganzenpoel, Goltackers, Halve Morgen, Hessepas, Hoge Hoeve, Hoge Eind, Commanderie, Van Der Hoevestraat, Vockemaat, Rivierweg, en Willibrorduslaan. Hierbij is rekening gehouden met de aanleg van glasvezel. Vooral door tekort op de arbeidsmarkt bij aannemers was de omzet lager dan gewenst.

Naast achterstallig is ook groot onderhoud aan asfalt fietspad Schans, Lathumse Afweg en rotonde Broeklanden uitgevoerd. Tevens is het bij de inspectie geconstateerde klein onderhoud en het bij Fixi/KCC en anders gemelde klein onderhoud opgelost. Uiteindelijk is in 2024 ongeveer 30% minder aan klein onderhoud uitgegeven.

Vanwege vertraging op het IBOR en langere voorbereidingstijd door personele wisselingen is het vervangen van Noordelijke Parallelweg, bruggen B31-Kemfkens, B32-Waemelslant nog in voorbereiding en is minder aan onderhoud civiele kunstwerken gedaan. De in de begroting opgenomen brug B3-Paepestraat is levensduur verlengend behandeld waardoor vervanging uitgesteld kon worden.

Kabels en leidingen

2024 is op kabels en leidingen gebied flink wat kilometers de grond ingegaan. Denk aan:

- grootschalige glasvezel aanleg in de kern van 2022 tot halverwege 2024, tracé >80 km. Daarna volgde nog wat na-aanleg met doorloop in 2025;
- uitbreiding Middenspanning netwerk door Liander in het kader van de energietransitie gestart najaar 2023 met doorloop in 2025 van de laatste stukjes, circa 3 km tracé;

De hiervoor ontvangen degeneratie vergoeding is hierdoor nog steeds vrij hoog. Voor 2025 zal de druk vrij hoog blijven door nieuw glasvezel initiatief en de netverzwaring van het elektriciteitsnet.

Kwaliteitsniveau verhardingen

Elk jaar wordt een weginspectie uitgevoerd van alle verhardingen. De kwaliteit van het asfalt was bij de laatste inspectie flink gestegen. Het is belangrijk asfalt op redelijk niveau te houden om kapitaalvernietiging te voorkomen. De kwaliteit van de elementen verharding was ook gestegen ten opzichte van de vorige inspectie. Met het extra budget voor achterstallig onderhoud wordt een inhaalslag gemaakt om de kwaliteit te verbeteren. We verwachten hiervoor in 2026 de laatste werkzaamheden uit te voeren. Het positieve effect daarvan op de kwaliteit zal de komende jaren nog te zien zijn bij de inspecties. Een aandachtspunt is dat er vanwege de leeftijd opbouw van het areaal op de middellange termijn erg hoge onderhouds- en vervangings bedragen aankomen en dat steeds meer klimaatschade optreedt. De lang aanhoudende droogte maar ook verzadiging bij lange erg natte periodes hebben hun weerslag op beweging in de klei ondergrond. Vervolgens straalt dit door naar steeds meer verhardingen in de vorm van scheuren en/of verzakkingen.

Voorziening onderhoud wegen	2024	2025	2026	2027
Stand per 1 januari	311	801	840	623
Toevoeging aan de voorziening	588	494	494	494
Onttrekking aan de voorziening	98	455	711	686
Stand per 31 december	801	840	623	431

Groen

Beleidskader

In 2024 is het groenonderhoud uitgevoerd conform kwaliteitsniveau B van het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechiek (CROW). Door een lopend contract wijkt dit af van het vastgestelde onderhoudsniveau in het beleidskader IBOR. Het beheerniveau wordt pas bijgesteld bij het ingaan van het nieuwe onderhoudscontract in 2026. Voor de beplanting is dit kwaliteitsniveau C, met uitzondering van de vaste planten. Overige onderdelen als vegen en onkruidbestrijding en A-locaties hebben ook kwaliteitsniveau B gekregen.

Uitvoering

Naast het creëren van een veilige aantrekkelijke en groene leefomgeving ligt het zwaartepunt bij het groenbeheer steeds meer op de maatschappelijke opgaven die we hebben in relatie tot vergroenen, klimaatadaptatie, ecosysteemdiensten en biodiversiteit. Dit maakt dat we anders

zijn gaan beheren. Het beheersen van de kosten voor nu en voor de toekomst heeft hierbij onze aandacht.

Het groenonderhoud is in 2024 voor het vijfde jaar conform contract uitgevoerd op beeldkwaliteitsniveau B van het CROW. Omdat het onderhoud in een gunstige periode (2019) is aanbesteed past dit binnen de vastgestelde budgetten voor kwaliteitsniveau 'Sober'. Inmiddels staan de huidige budgetten door indexeringen onder druk. Tegenvallers door b.v. het groeiende weer zijn daarom minder makkelijk op te vangen, wat maakt dat er een overschrijding is ontstaan. Het is de verwachting dat de nieuwe aanbesteding in 2025 in de huidige markt ook zorgt voor een prijsstijging ondanks dat een lager kwaliteitsniveau wordt uitgevraagd.

Het boombeheer is uitgevoerd conform handboek Bomen. Er zijn in 2024 geen particuliere bomen gekapt die op de groene kaart staan. In totaal zijn er 43 bomen gekapt en 53 stuks bomen geplant in Westervoort. De gekapte bomen staan verspreid over de gemeente. De bomen waren dood of in zeer slechte conditie door onder andere ouderdom. In 2022 is een krediet aangevraagd voor de aanplant van bomen. In 2023 en 2024 is de aanplant uitgevoerd. De focus lag hierbij waar mogelijk op de bomen in de hoofd groenstructuur. Overige aanplant/ herplant vond plaats in combinatie met b.v. het uitvoeringsprogramma 'Klimaatadaptatie'.

Het maaibestek is eind 2022 opnieuw Europees aanbesteed en in begin 2023 gegund. Voor een meer biodivers maaibeheer is in 2021 € 7.200 extra beschikbaar gesteld. Dat is in dit nieuwe contract ingebed. Het werk is gegund aan de aannemer met de scherpste prijs. In 2024 is het onderhoud conform dit contract uitgevoerd.

Het areaal wordt ouder waardoor renovaties noodzakelijk zijn. Ook de droge zomers van de afgelopen jaren hebben voor een achteruitgang in kwaliteit gezorgd met name bij de vaste planten. Uit de kwaliteitsschouw die in 2024 is uitgevoerd blijkt dit ook. Bijna 10% van het areaal voldoet niet meer aan het gestelde kwaliteitsniveau.

Onderhoud groen	Begroting 2024 voor wijziging	Begroting 2024 incl. wijziging	Realisatie 2024
Budget	857	967	1.008

Riolering, gemalen en randvoorzieningen

Beleidskader

Het rioleringssysteem is een essentieel onderdeel van de infrastructuur en draagt bij aan een gezonde en veilige leefomgeving. De basis voor het onderhoud ervan is vastgelegd in het Water Taken Plan (WTP), dat eens per vier tot zes jaar wordt geactualiseerd. In 2022 is het Watertakenplan vastgesteld, waarin een deel van de kosten voor DPRA is opgenomen. Om financiële stabiliteit te waarborgen en de lasten voor inwoners beheersbaar te houden, is het kostendekkingsmodel doorgerekend. Dit garandeert dat de heffing niet hoger is dan strikt noodzakelijk, terwijl investeringen in een toekomstbestendig rioleringssysteem gewaarborgd blijven.

Uitvoering

Het reguliere beheer en onderhoud van het hoofdriool, de gemalen, kolken, drukunits en BBB's (Berg Bezink Bassin) is volledig volgens planning uitgevoerd, waardoor de infrastructuur optimaal blijft functioneren.

Daarnaast is vanuit de DPRA-oplegger een belangrijke stap gezet met het project Korte Griet: de voorbereidingen zijn succesvol afgerond en de uitvoering zal in 2025 worden voltooid.

Voorziening Riolering artikel 44 lid 2 BBV	2024	2025	2026	2027
Stand per 1 januari	2.882	3.558	3.863	4.249
Toevoeging aan de voorziening	676	305	386	447
Onttrekking aan de voorziening	0	0	0	0
Stand per 31 december	3.148	3.863	4.249	4.696

Water

Beleidskader

Waterbeheer is een cruciaal onderdeel van een veilige en leefbare gemeente. Het onderhoud van het rioleringssysteem is vastgelegd in het Water Taken Plan (WTP), dat eens per vier tot zes jaar wordt geactualiseerd. In 2022 is het nieuwe watertakenplan vastgesteld, waarin een deel van de kosten voor Delta Plan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) is opgenomen. De DPRA-projecten die onder dit plan vallen, dragen bij aan klimaatadaptatie en waterveiligheid en zijn hierboven benoemd.

Uitvoering

Met Waterschap Rijn en IJssel is een plan opgesteld om beschoeiingen te onderhouden, vervangen of om te vormen naar natuurvriendelijke oevers. Werkzaamheden voeren we uit als er werk met werk gemaakt kan worden.

Water	Begroting 2024 voor wijziging	Begroting 2024 incl. wijziging	Realisatie 2024
Budget	0	0	0

Onderhoud Gemeentelijke Gebouwen

Beleidskader

Voor de gemeente Westervoort is nog geen actueel beleidskader (maatschappelijk) Vastgoed. Hieraan wordt momenteel de laatste hand gelegd. Vanwege de prioriteit voor project Financieel Gezond wordt deze in de loop van 2025 in de Raad verwacht.

Voor de Gemeente Westervoort zijn voor het maatschappelijk vastgoed in 2023 al wel nieuwe Meer Jaren Onderhouds Plannen (MJOP's) gemaakt welke bij de meerjarenbegroting 2025-2028 is verwerkt.

Er is in 2024 gewerkt aan een duurzaamheidsplan om te voldoen aan de wettelijke verplichtingen rondom duurzaamheid en de ambities uit de routekaart maatschappelijk vastgoed. In de voorjaarsnota 2025 zullen we dat plan aanbieden. Het duurzaamheidsplan heeft een positief effect op de begroting vanwege besparingen op energielasten.

In 2024 is ook gewerkt aan het wegwerken van achterstallig onderhoud.

Beheerplan

Voor het planmatig groot onderhoud wordt onderscheid gemaakt in de volgende twee categorieën:

- Groot onderhoud met een cyclus van 2-25 jaar: vindt een reservering plaats.
- Vervangingsinvesteringen met een cyclus van > 25 jaar: kapitaliseren (rente en afschrijving).
- Voor het regulier onderhoud is budget opgenomen in de meerjarenbegroting.

Hoewel we 2 tot 25 jaar vooruit kijken zullen we voor de begroting de beschouwingshorizon voor onderhoud gaan beperken tot 10 jaar. Dit omdat we iedere 4 jaar het MJOP op basis van de NEN 2767 zullen gaan herzien. Verder voor uitkijken heeft dan geen zin omdat inhoudelijk beleid ook invloed heeft op de huisvestingsbehoefte.

Vanuit de nieuwe geactualiseerde MJOP's hebben we inzicht gekregen in de stand van zaken.

Hierop kunnen de volgend zaken invloed hebben en deze worden dan ook jaarlijks bekeken:

- Uitgevoerd onderhoud en geplande onttrekkingen,
- Wijzigingen in de onderhoudscomponenten (materiaalkeuzes)
- Verwerking van opname-/schouwresultaten,
- Verkoop, Privatisering en/of sloop van een accommodatie,
- Wijziging in onderhoudsverantwoordelijkheid (eigenaar-verhuurder/huurder-gebruiker)

Westervoort werkte tot 2024 met een bestemmingreserve. Dit is volgens de BBV niet toegestaan, in de meerjarenbegroting is dat omgezet naar een voorziening groot onderhoud gebouwen. We kijken met het onderhoudsplan 10 jaar vooruit.

Uitvoering

In 2024 is gewerkt aan het wegwerken van achterstallig onderhoud. Dat was in 2024 met name schilderwerk waarbij veel houtrot aanwezig was. Er is was niet veel budget beschikbaar in de bestemmingsreserve en dat is een punt van zorg naar de toekomst.

Huurders in Westervoort betalen wel een kostendekkende huur en verwachten een gebouw dat op orde is. In het Beleidskader (maatschappelijk) vastgoed dat naar verwachting in de loop van 2025 aan de gemeenteraad wordt aangeboden gaan we keuzes inzichtelijk maken. Voor onderhoud zal het uitgangspunt zijn sober en doelmatig maar wel zodanig dat het vastgoed blijft voldoen aan de normen die zijn vastgelegd in het bouwbesluit.

De Nieuwhof

In 2024 is bekend geworden dat het project herontwikkeling Nieuwhof met een concept van wonen en zorg niet voldoende gedragen wordt door de deelnemers. Het project is dus uitgesteld. Gevolg is wel dat het onderhoud van met name het Welzijnsdeel opgepakt moet worden om het gebruik langer door te kunnen zetten. Dit zal in de voorjaarsnota 2025 worden opgenomen.

Tevens lopen we aan tegen vernielingen en toenemend verbaal en soms ook fysiek geweld in het gebouw wat leidt tot hogere kosten in de exploitatie. Samen met Sociaal Domein en Openbare Orde en Veiligheid wordt tegen het licht gehouden welke technische en beheersmaatregelen (denk ook aan fysieke aanwezigheid) genomen moeten worden.

Huize Vredenburg

Huize Vredenburg wordt momenteel gebruikt door de Historische Kring. We zijn momenteel aan het kijken of dit pareltje van Westervoort niet breder ingezet kan worden zodat de exploitatie beter gaat draaien. Dit zal ook meegenomen worden in het accommodatiebeleid wat we in 2025 na de zomer denken op te starten.

Bij Huize Vredenburg is het schilderwerk uitgevoerd. Dat was in een slechte staat met als gevolg dat sommige houten delen vervangen moesten worden.

Gemeentehuis Westervoort/Huisvesting Bibliotheek en RID.

De Bibliotheek wordt verplaatst naar het voormalige pand van de Hema, de vrijkomende locatie wordt verhuurd aan de RID en MGR. Hiervoor is de voorbereiding gestart. Tegelijk worden de geplande maatregelen vanwege brandveiligheidsvoorschriften in die plannen meegenomen om de branddoorslag en brandoverslag tussen de gebruiksfuncties onderling te beperken/laten voldoen aan de wettelijke eisen.

Het gemeentehuis en ook de Oekraïne opvang is in 2024 geschilderd. Er was aanzienlijk achterstallig onderhoud aangetroffen waarbij delen van het houtwerk ook vervangen moesten worden.

Onderwijsaccommodaties / gymzalen

In 2024 is het Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting (IHP) vastgesteld. Het eerste project is opgestart.

Onderhoud gebouwen	Begroting 2024 voor wijziging	Begroting 2024 incl. wijziging	Realisatie 2024
Budget	0	54	54

Paragraaf 4 Financiering

Algemeen

Per 1 januari 2001 is de wet FIDO (Financiering Decentrale Overheden) van kracht geworden. In het kader van deze wet dient er een treasuryparagraaf in zowel de begroting als in het jaarverslag opgenomen te worden. De wet FIDO definieert treasury als volgt: het sturen, beheersen, verantwoorden over en toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Het beleid van de gemeente Westervoort voor de treasuryfunctie is vastgelegd in het treasurystatuut welke is vastgesteld begin 2021 (als onderdeel van de Verordening financieel beheer (artikel 212 Gemeentewet)).

Rentevisie

In de begroting 2024 is uitgegaan van een oplopende rente. In werkelijkheid is de rente in 2024 licht gedaald.

Renterisico's

De specifieke risico's die samenhangen met de uitvoering van de treasuryfunctie bestaan voornamelijk uit renterisico's, die worden getoetst aan twee normen. Dit zijn:

- De kasgeldlimiet.
- De renterisiconorm.

Kasgeldlimiet

De netto vlottende schuld, over drie maanden gezien, is voor een gemeente gelimiteerd op 8,5% van het begrotingstotaal. In onderstaande tabel is de ontwikkeling van deze kasgeldlimiet in 2024 weergegeven.

Berekening kasgeldlimiet

Over het eerste kwartaal is de kasgeldlimiet overschreden. In het tweede kwartaal is de kortlopende schuld afgenomen als gevolg van het aantrekken van twee langlopende geldleningen. De overschrijding van de kasgeldlimiet heeft geen gevolgen. De wet FIDO schrijft voor dat de toezichthouder vooraf geïnformeerd moet worden als de kasgeldlimiet drie opeenvolgende kwartalen wordt overschreden.

Berekening ruimte t.o.v. kasgeldlimiet

2024	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw	Gemiddeld
Gemiddelde vlottende middelen	10.2	11.7	11.4	11.8	11.1
Kasgeld limiet 2023	3.9	3.9	3.9	3.9	3.9
Boven de limiet	14.1	15.9	15.3	15.7	15.2

De gemeente Westervoort is het hele jaar 2024 ruim boven de limiet gebleven.

	Begroot	Werkelijk	Vershil
Toegestane kasgeldlimiet			
Lasten (excl. mutaties in reserves)	46.327	53.376	7.049
Percentage conform wet Fido, uitvoeringsregeling	8,5%	8,5%	8,5%
Toegestane kasgeldlimiet	3.938	4.537	599
Berekening netto vlottende schuld			
Vlottende schuld		13.828	13.828
-/- Vlottende middelen		19.976	19.976
Netto vlottende middelen/schuld		-6.148	-6.148
Toets kasgeldlimiet			
Toegestane kasgeldlimiet	3.938	4.557	-599
-/- netto vlottende schuld	-6.148	-6.148	0
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	10.086	10.685	-599

Renterisiconorm

Over de langlopende schuld mogen de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. In onderstaande tabel is de ontwikkeling van deze renterisiconorm in 2024 weergegeven.

	Primitieve begroting	Werkelijk
Berekening rente risiconorm		
Totale lasten	46.327	46.327
Percentage regeling	20%	20%
Rente risiconorm in bedrag	9.265	9.265
Berekening rente risico		
Renteherziening	0	0
+/- aflossingen	1.664	1.664
Renterisico	1.664	1.664
Toetsing renterisiconorm		
Rente risiconorm	9.265	9.265
Renterisico	1.664	1.664
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	7.601	7.601

Dat betekent dat de gemeente Westervoort in 2024 voldoet aan de rente risiconorm.

Financiering

Het beheer van de financieringsmiddelen is in 2024 voortgezet op dezelfde risicomijdende manier als voorheen. De tarieven van de korte en lange rente zijn in 2024 redelijk stabiel gebleven. Gemiddeld werd er door Westervoort voor langgeld 1,85% rente betaald. In 2024 is er geen behoefte geweest extra financieringsmiddelen aan te trekken.

De ontwikkeling van de leningenportefeuille is in onderstaande tabel gegeven. De stand van de leningenportefeuille is ook terug te vinden bij de toelichting op de balans.

Ontwikkeling leningenportefeuille	Bedrag
Stand per 1 januari 2024	22.883
Nieuwe leningen	0
Reguliere aflossingen	-1.664
Vervroegde aflossingen	0
Stand per 31 december 2024	21.219

Renteschema 2024

De commissie BBV heeft met ingang van 2017 geadviseerd om in de begroting en jaarrekening het rente schema op te nemen. Het rente schema is een resultaat van het taakveld treasury. In het taakveld worden alle uitgaven en inkomsten vastgelegd over de rentelasten, rente ontvangsten, de doorberekening aan investeringen, grondexploitaties en eventuele projecten en het rente resultaat. Voor 2024 is het rente resultaat € 210.620 voordelig.

Externe rente lasten kort en lang geld	408	
Externe rente baten	-386	
Totaal externe rente lasten		22
Rente baten toerekening aan grondexploitatie	-6	
Rente baten verstrekte leningen aan plaatselijke verenigingen-	-14	
Rente baten lening Kredietbank Leeuwarden	--9	
Totaal rente baten		-29
Totaal aan taakvelden toe te rekenen		7
Doorbelasting van rente aan taakvelden		-246
Doorbelasting ontvangen rente aan taakvelden		23
Rente resultaat op taakveld treasury voordeel		-230

Kredietrisico

Naast het renterisico wordt er door de gemeente ook kredietrisico gelopen in het kader van de publieke taak. Het kredietrisico betreft het risico van het niet terug betalen van verstrekte leningen en gegarandeerde geldleningen.

Gegarandeerde geldleningen

Per december 2024 heeft de gemeente een toerekenbare schuld bij het WSW van € 38.717.000. Dit zijn leningen van de Stichting Plavei voor € 11.472.000, Stichting Vivare voor € 22.256.000 en Woonzorg Nederland voor een bedrag van € 4.990.000

Verstrekte leningen

De gemeente Westervoort loopt risico op verstrekte geldleningen voor een totaal bedrag per 31-12-2024 van € 2.327.610. In 2024 zijn de boekwaarden van de duurzaamheidslening en starterslening toegenomen met € 25.184 vanwege bijschrijving rente en is er voor totaal € 46.348 afgelost op verstrekte geldleningen aan stichtingen of verenigingen.

Wet schatkistbankieren

Medio december 2013 heeft de Eerste Kamer de Wet Schatkistbankieren aangenomen. De wet verplicht decentrale overheden om overtollige geldmiddelen onder te brengen in Rijksschatkist. Het gaat om het uitzetten van onze overtollige middelen boven een drempelpercentage (2% van het begrotingstotaal) met een minimum bedrag van € 1.000.000.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	271	246	246	248
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	729	754	754	752
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag				
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	46.802			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	46.802			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	113	22.360	22.621	22.813
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	271	246	246	248

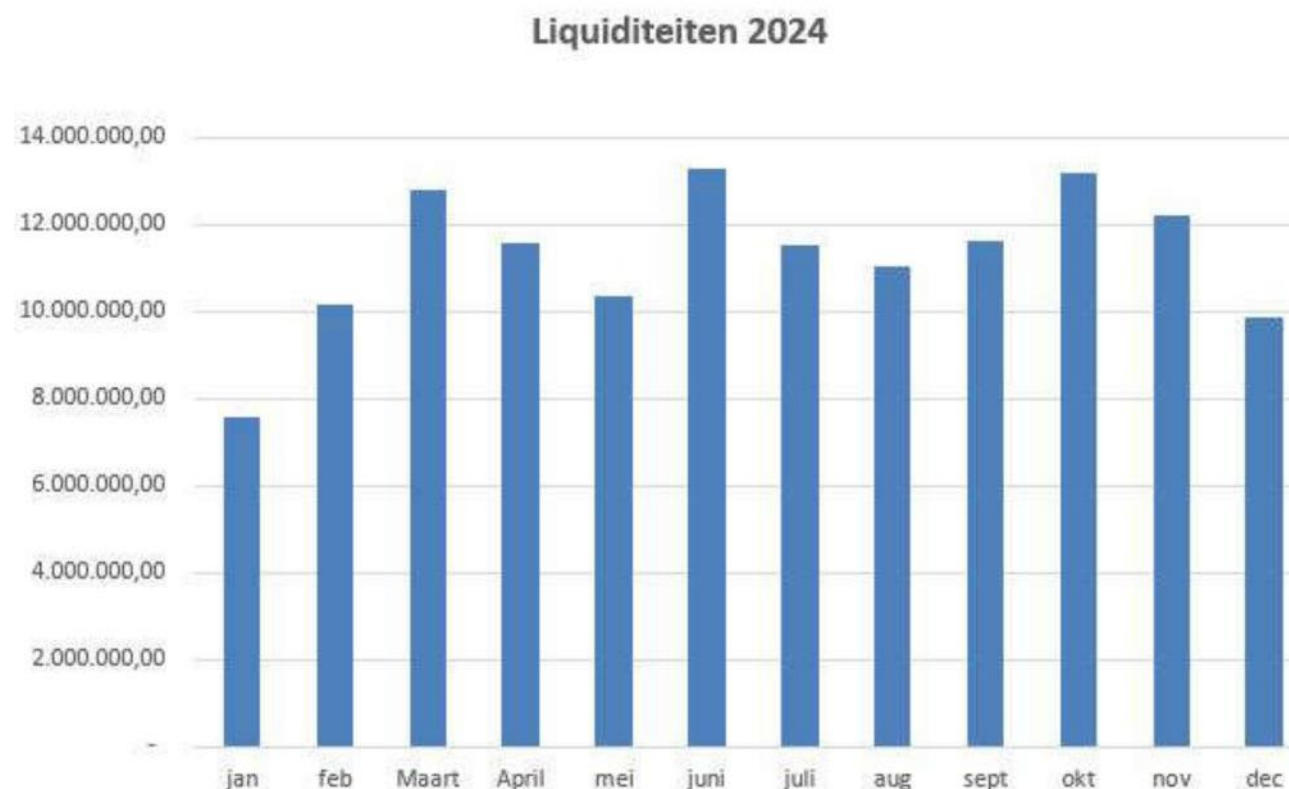
Conclusie:

Het drempelbedrag van het schatkistbankieren is in 2024 niet overschreden.

Liquiditeit

Om te komen tot een goede en effectieve financiering voor de gemeente voor de korte en lange termijn is een goede en volledige liquiditeitsprognose noodzakelijk. De liquiditeitsprognose in de begroting 2024 voorspelde een positief saldo van € 6.5 miljoen eind 2024. In werkelijkheid was het saldo € 9.8 miljoen. Het verschil wordt voor 3.3 miljoen verklaard verschil in het beginsaldo 1-1-2024 en het positieve resultaat van 2024. Hieronder treft u de werkelijke liquiditeit aan van de gemeente Westervoort per maand in 2024:

Tabel liquiditeit per maand

Debiteuren-/crediteurenbeheer

Onze organisatie is erop gericht dat de vorderingen tijdig, dus uiterlijk op de vervaldatum, worden geïnd. Wanneer dit niet wordt gerealiseerd wordt er kort na de vervaldatum, volgens een vaste procedure, invorderingsmaatregelen genomen. Zogenaamde dubieuze debiteuren worden via een kosten/baten analyse op juridische haalbaarheid beoordeeld waarna of verdere invordering via de gerechtsdeurwaarder plaatsvindt of de vordering oninbaar wordt verklaard.

Debiteuren privaatrechtelijk

De meeste openstaande debiteuren op balansdatum zijn reeds in 2024 ontvangen. Er zijn geen debiteuren bij de deurwaarder per 31-12-2024.

Debiteuren belastingen

De invordering van de belastingdebiteuren 2024 is reeds opgestart. In 2024 is hiervoor reeds een herinnering, aanmaning en zijn er dwangbevelen verzonden. Het totale saldo aan belastingdebiteuren bij de gerechtsdeurwaarder per 31 december 2024 bedraagt € 82.047 . Het betreft 239 vorderingen. Deze zijn in behandeling bij het incassobureau dat de invordering verzorgt voor de gemeente.

De overige belastingdebiteuren komen binnen via een betalingsregeling.

Paragraaf 5 Bedrijfsvoering

Inleiding

De gemeente levert een scala aan producten. Om de levering van deze producten te garanderen, hebben we ons werk op een bepaalde wijze georganiseerd; de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering heeft betrekking op de totale gemeentelijke organisatie: zowel de 'ambtelijke' als de 'bestuurlijke'. Onder bedrijfsvoering rekenen we de inzet van (productie-)middelen en de toepassing van processen bij de totstandkoming van producten.

De bedrijfsvoering is met ingang van 1 januari 2018 ondergebracht in de werkorganisatie 1Stroom. De bedrijfsvoering aspecten over ICT en Inkoop zijn ondergebracht in Samenwerking de Liemers (een ambtelijk samenwerkingsverband van de gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar).

Financiën, doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid

De interne regels met betrekking tot de financiële beheersing van de organisatie met de daarbij behorende verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn neergelegd in de verordeningen ex artikel 212, 213 en 213a van de Gemeentewet. De relevante instrumentaria behorende bij de planning en control zijn hierop afgestemd.

Het college legt over de jaarrekening een rechtmatigheidsverantwoording af. In de verantwoording wordt aangegeven of het college van oordeel is dat er in 2024 rechtmatig gehandeld is ten aanzien van de baten en lasten en balansmutaties. Vóór 2023 werd het oordeel over rechtmatigheid gegeven door de accountant. In de huidige situatie stelt de accountant vast of de jaarrekening getrouw is. Daarmee geeft hij meteen een oordeel over de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording.

Informatiebeleid

Informatisering

De gemeenteraden van de Liemerse gemeenten hebben in april 2024 besloten de I&A-visie en – strategie 2023-2025 "Beter samen" vast te stellen. De visie richt zich op wat er de komende jaren moet gebeuren op het gebied van informatievoorziening, informatiebeveiliging, innovatie en automatisering. Het gaat dan bijvoorbeeld om een robuust ICT-fundament, harmoniseren en standaardiseren, digitale volwassenheid en verhogen van informatiebeveiliging, cybersecurity en privacy. Door deze kwaliteitsimpuls kan de RID zich broodnodig ontwikkelen tot een moderne uitvoeringspartner op ICT-gebied. De gemeenten kunnen op informatievoorziening een stevige opdrachtgever en interne aanjager van ontwikkelingen op het gebied van digitalisering zijn. In dat kader worden er in samenwerking met de gemeente Zevenaar drie informatiemanagers aangesteld. Daarnaast is er opdracht verstrekt aan M&I/Partners om nader onderzoek te doen naar de professionalisering van het functioneel beheer bij

E-Depot Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg

Omdat de bij het Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg (SALD) aangesloten gemeenten meer en meer digitaal werken zullen op termijn de digitale dossiers van de gemeenten overgebracht worden naar het SALD. Om in te spelen op de toekomstige digitale overbrengingen is in het voorjaar van 2024 het project e-Depot van start gegaan met als doel de deelnemende gemeenten en het SALD aan te sluiten op het e-Depot. Tijdens de uitvoering van het project e-Depot is door de projectleider een aantal keren aangegeven dat het alleen richten op een e-Depotvoorziening niet volstaat. In de loop van 2024 is er ook een behoefte uitgesproken vanuit het bestuur van het SALD om een toekomstvisie op te stellen. Deze wordt op moment van schrijven gemaakt en kan leiden tot een andere koers rondom het e-depot, namelijk een volledig pakket van een andere leverancier afnemen. Het doel is om een definitieve koers vast te stellen in 2025.

Informatiebeveiliging en Privacybescherming

Er is weer vooruitgang geboekt met de verdere implementatie van de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid). Daarnaast is een start gemaakt met de doorontwikkeling van Microsoft 365. Het veilig inrichten en beveiligen van deze omgeving wordt een belangrijk onderdeel van dit traject.

De focus lag nog te veel op het reageren op incidenten en zal moeten verschuiven naar het vroegtijdig herkennen en voorkomen van incidenten. De uitgestelde invoering van de voorziening voor monitoring en response (SIEM/SOC), vanuit de VNG aanbesteed, zal daar zeker een belangrijke bijdrage aan leveren. Een phishingaanval laat de noodzaak hiervan zien. Daarnaast is de eerste fase van het segmenteren van ons netwerk afgerond met het doel om de beveiligingsrisico's te verkleinen.

1Stroom is gestart om de activiteiten in het kader van bewustwording (awareness) te integreren met een structurele en integrale aanpak. En dit is wel belangrijk, omdat de menselijke factor van groot belang is voor het waarborgen van de informatieveiligheid en privacy. De medewerkers van 1Stroom hebben allemaal een training over digitale veiligheid gevolgd en zijn daarnaast door middel van diverse nieuwsberichten op Binnenshuis geïnformeerd over informatiebeveiliging en privacy.

De organisatie heeft vele malen advies gevraagd aan de Functionaris Gegevensbescherming over de toepassing van de AVG bij de uitvoering van een grote verscheidenheid aan taken en processen. Ook is er een vervolg gemaakt met de actualisering van het verwerkingsregister. Deze maakt onderdeel uit van de i-Navigator, een beheershulpmiddel ontwikkeld om de complete informatiehuishouding van de organisatie centraal in kaart te brengen. Dit zal ook zeker een bijdrage leveren aan de verdere integratie van de privacy in de werkprocessen van onze organisatie.

Er zijn 15 datalekken gemeld bij onze Functionaris Gegevensbescherming. In bijna alle gevallen was er sprake van een menselijke fout, de persoonsgegevens waren naar de verkeerde persoon gestuurd. Veelal betrof het e-mailberichten. Met de doorontwikkeling van Microsoft 365 zullen er meerdere technische mogelijkheden beschikbaar zijn om de medewerker vooraf te waarschuwen.

Integriteitsbeleid

Op grond van de Ambtenarenwet legt het college verantwoording af over het gevoerde integriteitsbeleid en de naleving van de gedragscode. In 2024 heeft geen schending plaatsgevonden.

Frauderisicobeheersing

Er is sprake geweest van een integriteitsschending. Hier is direct nader onderzoek naar gedaan. Hieruit is gebleken dat er niet volgens onze normen en waarden is gehandeld. Het dienstverband van de betreffende medewerker is beëindigd. Naar aanleiding van deze casus wordt beoordeeld hoe processen verder geoptimaliseerd kunnen worden, om het risico verder te minimaliseren.

Rechtmatigheid

Het college legt over het boekjaar 2024 een rechtmatigheidsverantwoording af. De verklaring is te vinden in de jaarrekening in het onderdeel Rechtmatigheidsverantwoording.

Onderdeel van de onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording zijn de uitkomsten van de interne controles die binnen de gemeente uitgevoerd worden om vast te stellen of wet- en regelgeving is nageleefd. Dit betekent dat de organisatie zelfstandig vaststelt of wordt voldaan aan het normenkader waarin relevante wet- en regelgeving is opgenomen. Over 2024 zijn de interne controles uitgevoerd conform het Interne Controle Plan. Vanwege de hoge werkdruk is er in 2024 nog niet over de constatering van de Interne controle gerapporteerd. Wel zijn de uitkomsten gedeeld met de betrokken afdelingen.

In de paragraaf bedrijfsvoering moet een nadere toelichting worden opgenomen van de geconstateerde onrechtmatigheden en de maatregelen die getroffen worden in reactie op de constatering.

Over het boekjaar 2024 zijn de volgende onrechtmatigheden geconstateerd:

- Begrotingsonrechtmatigheid

Meer lasten dan begroot

Gedurende het boekjaar 2024 zijn de lasten met € 2.610.000 overschreden. Hiervan betreft € 2.467.000 een acceptabele overschrijding. Dit is een overschrijding die volgens de financiële verordening als acceptabel wordt aangemerkt. Het resterende bedrag van € 143.000 betreft een niet-acceptabele overschrijding.

Maatregel

Een verbetering van de financiële functie die in 2025 en 2026 wordt opgepakt is, dat er in de maandelijkse gesprekken tussen Financiën en de budgethouders een vast format zal worden gehanteerd voor de onderwerpen die besproken worden. Hierin zullen de overschrijdingen ten opzichte van de begroting en de investeringskredieten expliciet worden opgenomen.

In 2024 werd de overschrijding van de lasten voor een groot deel veroorzaakt door de opvang van Oekraïners. Deze lasten worden gecompenseerd door baten. De lasten en baten zijn niet in de begroting opgenomen. In 2025 zullen de ingeschatte baten en lasten in de Najaarsnota in de begroting worden verwerkt.

- Voorwaardencriterium

Fouten in Europese aanbestedingen

Omschrijving contract	Omvang fout 2024
Diverse werkzaamheden	100.602
Reparaties	69.284
Inhuur	54.083
Totaal	223.969

Maatregelen

Al enige jaren wordt geconstateerd dat het zeer wenselijk is de registratie van aanbestedingen te verbeteren. Deze conclusie is niet alleen gebaseerd op de rechtmatigheidsrisico's die gelopen worden als de aanbestedingen niet volgens de regels gebeuren. Ook zou een betere registratie er toe leiden dat er ook beter gestuurd kan worden op aanbestedingen. Er kan dan bijvoorbeeld een contractregister worden bijgehouden waardoor aanbestedingen tijdig kunnen worden opgestart.

Het afgelopen jaar is gestart met de systematische vastlegging van inhuurcontracten in Join. De registratie is daardoor sterk verbeterd. Onderzocht wordt of deze vastlegging uitgebreid kan worden met andere typen contracten.

Het afgelopen jaar heeft er een onderzoek plaatsgevonden naar de huidige situatie ten aanzien van inkoop, maar de constatering moet nog worden uitgewerkt, ook in relatie tot de rol van de RID in de inkoop.

Formele fouten ten aanzien van subsidies en beschikkingen WMO en Jeugd

Formele fouten betreffen fouten die geen financiële consequenties hebben. Ze hebben dan ook geen gevolgen voor de financiële rechtmatigheid van de jaarrekening. Het gaat om afwijkingen op het vastgestelde beleid.

Voor subsidies betreffen de formele fouten het ontbreken van stukken, het te laat versturen van beschikkingen en het te laat indienen van aanvragen.

Ten aanzien van Jeugd en WMO betreffen de formele fouten het niet vastleggen van de identiteit van de aanvrager, het te laat afgeven van een beschikking en inconsistenties tussen systemen en documenten.

Maatregelen

Subsidies

Er is een project uitgevoerd waarin zowel het beleid als de uitvoering van subsidies onder de loep is genomen en er nieuw beleid en nieuwe processen worden ontworpen. Hierin zijn alle aanbevelingen en constatering van de accountant meegenomen. Het nieuwe beleid is in 2025 vastgesteld. Omdat ten tijde van het vaststellen van het nieuwe beleid de deadline voor indiening van subsidie aanvragen al verstreken was, zal de impact van het nieuwe beleid vooral in 2026 zijn beslag krijgen.

Jeugd en WMO

Voor de registratie van zorgverlening Jeugd en WMO is in 2023 een nieuwe applicatie in gebruik genomen. Daardoor is het aantal gevallen waarin termijnen overschreden werden sterk ingeperkt. De formele fouten zullen besproken worden met de betreffende afdeling.

- Inkoopbeleid

De kadernota rechtmatigheid schrijft voor dat over het veelvuldig niet naleven van de gids proportionaliteit gerapporteerd dient te worden in de paragraaf Bedrijfsvoering. In de interne controle op Europese aanbestedingen is niet geconstateerd dat het inkoopbeleid veelvuldig niet wordt nageleefd. Ook kent het inkoopbeleid een hardheidsclausule waardoor eventuele afwijkingen van het inkoopbeleid niet onrechtmatig hoeven te zijn.

- M&O beleid

De gemeente Westervoort kent geen nota Misbruik & Oneigenlijk gebruik. Bij de interne controle wordt hier wel op getoetst.

Paragraaf 6 Verbonden partijen

Inleiding

Verbonden partijen zijn gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen en vennootschappen waarin de gemeente Westervoort een bestuurlijk en financieel belang heeft.

Bestuurlijk belang

Betreft zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Financieel belang

Betreft een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bij deelname in een vennootschap betreft het financiële belang het bezit van aandelen en het ontvangen van bijbehorend dividend.

De gemeente Westervoort maakt binnen de verbonden partijen onderscheid tussen gemeenschappelijke regelingen en deelnemingen. De gemeenschappelijke regelingen bestaan uit publieke partijen die samenwerken, vaak op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) of Wgr-plus. In het algemeen geldt dat voor een gemeenschappelijke regeling wordt gekozen als een gemeente het voorgestane beleid niet zelf wenst uit te voeren, maar in samenwerking met andere gemeenten of instellingen. Bij deelnemingen heeft de gemeente een pakket van aandelen van een vennootschap in bezit. De deelname in het aandelenkapitaal vloeit vaak voort uit de van oudsher aanwezige maatschappelijke belangen, die door de vennootschappen werden of worden nagestreefd.

In onderstaand overzicht wordt een overzicht van de verbonden partijen voor de gemeente Westervoort weergegeven, inclusief het financiële belang over de jaarrekening 2023, de begroting 2024 en de jaarrekening 2024. Dit geeft inzicht in de risico's die de gemeente Westervoort loopt door de betrokkenheid aan de verbonden partij. Vervolgens wordt elke verbonden partij nader toegelicht. Inhoudelijke beleidsinformatie over verbonden partijen is opgenomen in de relevante programma's.

Verbonden partij*	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen	€ 106.558	€ 129.113	€ 129.113
Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM)	€ 1.272.066	€ 1.423.800	€ 1.422.575
Samenwerking De Liemers (SDL)	€ 2.325.322	€ 2.706.365	€ 2.603.041
Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg (SALD)	€ 34.154	€ 56.200	€ 47.422
Euregio	€ 4.100	€ 4.250	€ 4.250
Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA)	€ 104.403	€ 146.726	€ 150.485
Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (BVO DRAN)	€ 418.842	€ 420.565	€ 420.565
Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Regio Centraal Gelderland incl. voormalige bijdrage SW Presikhaaf Bedrijven	€ 2.893.939	€ 3.183.235	€ 3.169.750
Gemeenschappelijke regeling 1Stroom	€ 9.990.650	€ 11.151.000	€ 11.151.000
Deelnemingen (dividend)			
NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	€ 8.003	€ 8.000	€ 7.581
Vitens N.V.	€ 0	€ 0	€ 0
Alliander N.V.	€ 87.197	€ 184.000	€ 184.509

Gemeenschappelijke regelingen

Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen gevestigd in Elst

Doel	Versterking regionale samenwerking in de regio Arnhem - Nijmegen.
Partijen	Gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar.
Bestuurlijk belang	Elke gemeente heeft één vertegenwoordiger in het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur telt die leden inclusief de voorzitter.
Financieel belang	De jaarlijkse bijdrage aan de Groene Metropoolregio bedraagt € 7,47 per inwoner.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2024 was € 380.937 en per 31 december 2024 € 371.783. Het vreemd vermogen per 1 januari 2024 was € 5.323.902 en per 31 december 2024 € 6.728.664.
Resultaat	Het resultaat over 2024 was € 244.429 positief.
Risico's	Het GO is een overlegorgaan. Het heeft geen rechtspersoonlijkheid en kan niet op eigen naam rechtshandelingen aangaan. De risico's zijn daarom zeer beperkt.

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) gevestigd in Arnhem

Doel	Behartigen van de belangen van de deelnemers op de terreinen van brandweezorg, ambulancezorg, publieke gezondheid, geneeskundige hulpverlening, crisisbeheersing en gemeenschappelijke meldkamer.
Partijen	15 gemeenten nemen deel in de VGGM: Arnhem, Barneveld, Doesburg, Duiven, Ede, Lingewaard, Nijkerk, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Scherpenzeel, Wageningen, Westervoort en Zevenaar.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit alle burgemeesters van de 15 gemeenten in Gelderland-Midden. Voor de besluiten over jaarrekening en de begroting geldt een gewogen stemrecht: voor gemeenten tot 40.000 inwoners geldt 1 stem, voor gemeenten tussen de 40.000 en 100.000 3 stemmen en gemeenten met meer dan 100.000 inwoners 5 stemmen. Het dagelijks bestuur bestaat uit de burgemeesters van Arnhem, Ede, Overbetuwe en Zevenaar en de wethouder Publieke Gezondheid van Overbetuwe.
Financieel belang	De bijdrage van de gemeente Westervoort bestaat uit een deel voor de brandweer en een deel voor publieke gezondheid. Voor 2024 was de brandweerbijdrage € 827.825 en € 594.750 voor de publieke gezondheid. De totale bijdrage in 2024 aan de VGGM is € 1.422.575.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2024 was € 9.309.000 en per 31 december 2024 € 14.331.000. Het vreemd vermogen per 1 januari 2024 was € 48.887.000 en per 31 december 2024 was dit € 47.664.000.
Resultaat	Het gerealiseerde resultaat over 2024 was € 4.058.564 positief.
Risico's	VGGM heeft het risicomanagement op orde. Aan de hand van de zogenaamde 'kans x effect'-methode wordt jaarlijks een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke risico's en een kwantificering daarvan. VGGM vindt het eigen weerstandsvermogen op basis van deze inschatting voldoende om de risico's af te dekken.

Samenwerking De Liemers (SDL) gevestigd in Duiven

Doel	Het doel van de Samenwerking De Liemers is het, met behoud van de bestuurlijke zelfstandigheid, vergroten van de gemeentelijke slagkracht door bundeling van ambtelijke expertise op strategisch, tactisch en operationeel niveau met als resultaat verhoogde kwaliteit, continuïteit en efficiëntie.
-------------	---

Partijen	De gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar.
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling bestaat uit de colleges van de drie deelnemende gemeenten. Het Dagelijks bestuur bestaat uit drie burgemeesters.
Financieel belang	Op basis van de afgesproken verdeelsleutels worden de kosten van de samenwerkingsorganisatie aan de drie gemeenten doorbelast. Voor de gemeente Westervoort bedroeg de bijdrage voor het jaar 2024 € 2.600.528.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2024 was € 132.070 en per 31 december 2024 € 100.070. Het vreemd vermogen per 1 januari 2024 was € 6.602.723 en per 31 december 2024 was dit € 9.245.403.
Resultaat	Het resultaat over 2024 was nadelig € 32.000.
Risico's	De exploitatielasten incl. eventueel niet begrote kosten worden volledig door de drie deelnemende gemeenten gedragen. Er wordt jaarlijks een begroting opgesteld die via twee tussenrapportages wordt gemonitord. Afwijkingen ten opzichte van de begroting worden dan voorgelegd aan het bestuur en aan het bestuur van de deelnemende gemeenten.

Euregio

Doel	Grensoverschrijdende samenwerking tussen territoriale gemeenschappen in Nederland en Duitsland bevorderen.
Partijen	De Euregio bestaat uit 55 lidorganisaties uit de grensregio Nederland-Duitsland. Dat zijn gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen in het werkgebied Arnhem-Nijmegen, West-Veluwe, Zuid-West-Gelderland, delen van Noordost-Brabant, het noordelijke deel van de provincie Limburg, de Kreis Kleve, de Kreis Wesel en de steden Duisburg en Düsseldorf. In dit werkgebied wonen 4,2 miljoen mensen.
Bestuurlijk belang	Gemeente Westervoort levert twee leden in het Algemeen Bestuur.
Financieel belang	De bijdrage van de gemeente Westervoort is € 4.250 en is berekend op basis van het inwoneraantal.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2023 was € 2.649.561 en per 31 december 2023 € 2.577.055. Het vreemd vermogen per 1 januari 2023 was € 30.290.956 en per 31 december 2023 € 29.942.644.
Resultaat	Het resultaat over 2023 was -/- € 86.229 negatief.
Risico's	Het algemene financiële beheer van de Euregio Rijn - Waal wordt bij begroting, jaarrekening en begrotingswijziging van de Euregio getoetst en beoordeeld door de commissie financiën en projecten en de Euregioraad. Op dit moment is met in aanmerking nemend het eigen vermogen geen sprake van grote actuele risico's.

Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg (SALD) gevestigd in Doesburg

Doel	Behartigen van gemeenschappelijke belangen van de deelnemers ten aanzien van het beheer van hun archiefbescheiden conform de Archiefwet. Daarnaast het bevorderen van publicaties over de streek aan de hand van de aanwezige archiefbescheiden.
Partijen	De gemeenten Duiven, Doesburg, Westervoort en Zevenaar, de RID en de RSD.
Bestuurlijk belang	Het streekarchivariaat kent een dagelijks- en een algemeen bestuur.
Financieel belang	De bijdrage van de gemeente Westervoort is € 47.422 en is berekend op basis van het inwoneraantal en op basis van afgenomen uren.

Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2024 was € 0 en op 31 december 2024 € 0. Het vreemd vermogen op 1 januari 2024 was € 91.954 en op 31 december 2024 € 81.379.
Resultaat	Het resultaat over 2024 was € 0.
Risico's	Eventuele tekorten worden verhaald op de deelnemende gemeenten. De financiële omvang van de regeling is echter relatief klein en het risico wordt op nihil ingeschat.

Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) gevestigd in Arnhem

Doel	De gemeenschappelijke regeling zorgt voor de behartiging van de belangen van de deelnemers over vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht. Met de ODRA worden de krachten gebundeld zodat sprake is van minder versnippering, een grotere mate van deskundigheid en een meer efficiënte inzet van middelen.
Partijen	Gemeente Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Zevenaar en de Provincie Gelderland.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit de colleges van B&W van de 10 gemeenten en het college van gedeputeerde staten van de provincie Gelderland, waaronder de voorzitter. Het dagelijks bestuur bestaat, de voorzitter inbegrepen, uit de volgende 5 leden: Provincie Gelderland 1 lid, Gemeente Arnhem 1 lid, Gemeente Overbetuwe 1 lid, Gemeenten Renkum 1 lid en gemeente Westervoort 1 lid.
Financieel belang	Bijdrage aan gemeenschappelijke regeling op basis van de bij het openbaar lichaam ondergebrachte basistaken.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2024 was € 857.000. Per 31 december 2024 was dat € 870.000. Het vreemd vermogen per 1 januari 2024 was € 7.099.000. Per 31 december 2024 was dit € 6.920.000.
Resultaat	Het resultaat over 2024 was € 67.300 positief.
Risico's	De ODRA is een uitvoeringsorganisatie. De beleidsrisico's zijn daarom zeer beperkt. Uitvoerend beleid wordt afgestemd, maar het blijft een zelfstandige gemeentelijke bevoegdheid om het resultaat van de afstemming over te nemen.

Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer regio Arnhem Nijmegen (DRAN) te Arnhem

Doel	De BVO DRAN is ingesteld ter gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de betrokkenen met betrekking tot het tot stand brengen, ontwikkelen en in stand houden van een kwalitatief hoogwaardig herkenbaar, efficiënt en eenvoudig te gebruiken doelgroepenvervoer.
Partijen	Gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar.
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uit elk 1 lid van de colleges van B&W van de 18 gemeenten, waaronder de voorzitter.
Financieel belang	Bijdrage aan gemeenschappelijke regeling op basis van de volgende uitgangspunten: kosten op basis van gebruik en inwonersaantallen.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen is nihil. Het vreemd vermogen per 1 januari 2024 was € 10.690.891 en per 31 december 2024 was dit € 10.103.447.
Resultaat	Het resultaat over 2024 was € 0.

Risico's	De BVO DRAN stelt jaarlijks een ontwerpbegroting op. In de begroting wordt het door elk van de deelnemers over het desbetreffende jaar verschuldigde bedragen opgenomen. Bij uittreding regelt het gemeenschappelijk orgaan de financiële gevolgen van de uittreding.
-----------------	---

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Regio Centraal Gelderland te Arnhem

Doel	Het behartigen van belangen van de deelnemers binnen het sociaal domein.
Partijen	Gemeenten Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Wageningen, Westervoort en Zevenaar.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit 1 wethouder of burgemeester per gemeente. Het dagelijks bestuur bestaat uit 1 voorzitter en 2 leden, aan te wijzen door het algemeen bestuur.
Financieel belang	Bijdrage aan gemeenschappelijke regeling op basis van de bij het openbaar lichaam ondergebrachte taken. Per 1-1-2019 is de bijdrage van de module werkgeverschap SW overgedragen van Presikhaaf Bedrijven aan de MGR. De MGR maakt deelbegrotingen voor de verschillende modules. In 2024 zijn de volgende bijdrages betaald: voor beheer € 13.938, € 71.412 voor inkoop, € 81.190 voor onderwijs, € 75.720 voor wsp, € 2.884.952 voor WgSW, € 3.686 voor CMI en € 38.555 voor RFZ.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2024 was € 714.000 en per 31 december 2024 € 560.000. Het vreemd vermogen per 1 januari 2024 was € 7.149.000 en per 31 december 2024 € 4.512.000.
Resultaat	Het resultaat over 2024 was € 0.
Risico's	Buiten de post onvoorzien en bestemmingsreserves is er geen weerstandscapaciteit aanwezig bij de MGR. Ten behoeve van de MGR is de 'open einde' systematiek van toepassing waarbij bij een tekort de deelnemende gemeenten bij moeten betalen en bij een overschot geld terug krijgen. Het risico hiervoor ligt dus bij de deelnemende gemeenten.

Gemeenschappelijke Regeling 1Stroom te Westervoort

Doel	Het bewerkstelligen van een kwalitatief goede en doelmatige uitvoering door het openbaar lichaam van de door de gemeenten aan het openbaar lichaam overgedragen of gemandateerde taken.
Partijen	Gemeenten Duiven en Westervoort.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit de voltallige colleges van B&W van de gemeenten. Het dagelijks bestuur bestaat uit 4 leden, twee van elke gemeente: één wethouder en de burgemeester.
Financieel belang	De kosten van de fusieorganisatie worden voor 63% ten laste gebracht van Duiven en voor 37% ten laste van Westervoort.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2024 was € 405.896 en per 31 december 2024 was dit -/- € 168.820. Het vreemd vermogen per 1 januari 2024 was € 3.827.959 en per 31 december 2024 was dit € 4.284.049.
Resultaat	Het resultaat over 2024 was € 285.923 negatief.
Risico's	De jaarrekening omvat geen actualisatie van de meerjarige risico's en een uitleg wat er met risico's van het afgelopen jaar is gebeurd. Dit omdat deze risico's, als ze er al zouden zijn gedekt worden vanuit een bijdrage door de gemeenten.

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) gevestigd te Den Haag

Doel	De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.
Partijen	Aandeelhouders zijn de Staat der Nederlanden, provincies, gemeenten, waterschappen en andere openbare lichamen.
Bestuurlijk belang	De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten kent een raad van commissarissen en een raad van bestuur en directeurs. Gemeente Westervoort is aandeelhouder.
Financieel belang	Gemeentelijke aandelenpakket van 3.510 aandelen à € 2,50 nominaal. Dit betekent een belang van € 8.775. De dividenduitkering over 2023 was € 7.581.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2024 was € 4.721.000.000. Per 31 december 2024 was dit € 4.777.000.000. Het vreemd vermogen per 1 januari 2024 was € 110.819.000.000. Per 31 december 2024 was dit € 123.164.000.000
Resultaat	Het positieve resultaat over 2024 bedraagt € 294.000.000.
Risico's	Het financieel risico is verlies van maximaal de nominale waarde van de aandelenportefeuille en het begrote bedrag aan dividend in onze begroting.

Vitens N.V. gevestigd te Zwolle

Doel	Het leveren van drinkwater en de instandhouding van het leidingnetwerk.
Partijen	Provincies en gemeenten.
Bestuurlijk belang	Vitens N.V. kent een Raad van bestuur en een Raad van commissarissen. Gemeente Westervoort is een van de aandeelhouders.
Financieel belang	Gemeentelijke aandelenpakket van 16.023 aandelen.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2024 was € 677.700.000. Per 31 december 2024 was dit € 713.600.000. Het vreemd vermogen per 1 januari 2024 was € 2.237.400.000. Per 31 december 2024 was dit € 2.398.400.000.
Resultaat	Het resultaat over 2024 bedraagt € 34.500.000.
Risico's	Het financieel risico is verlies van maximaal de nominale waarde van de aandelenportefeuille en het begrote bedrag aan dividend in onze begroting.

Alliander N.V. gevestigd te Arnhem

Doel	Het voorzien in energie en in het transport daarvan. De deelname in Alliander is een uitvloeisel van de opsplitsing van het energiebedrijf Nuon in een energie- en transportdeel. Het energiedeel is verkocht aan Vattenfall.
Partijen	Provincies en gemeenten.
Bestuurlijk belang	Alliander heeft een Raad van bestuur en een Raad van commissarissen. De gemeente Westervoort is een van de aandeelhouders en heeft stemrecht per aandeel.
Financieel belang	Uitstaande aandelen Alliander gemeente Westervoort 145.643.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2024 was € 4.749.000.000. Per 31 december 2024 was dit € 6.038.000.000. Het vreemd vermogen per 1 januari 2024 was € 6.897.000.000. Per 31 december 2024 was dit € 6.918.000.000.
Resultaat	Het resultaat over 2024 bedraagt € 976.000.000.
Risico's	Het financieel risico is verlies van maximaal de nominale waarde van de aandelenportefeuille en het begrote bedrag aan dividend in onze begroting.

Paragraaf 7 Grondbeleid

Aanleiding, opbouw en sturingsmogelijkheid van de paragraaf Grondbeleid

Inleiding

Deze paragraaf bevat een doorkijk in de achtergronden en ontwikkelingen op het gebied van het grondbeleid en de grondexploitaties. De gemeentelijke grondexploitatie is een instrument voor de ontwikkeling en realisatie van ruimtelijke plannen. Het is de financiële vertaling van het ruimtelijke plan en wordt in de initiatieffase gebruikt om de economische haalbaarheid van een plan te kunnen vaststellen. In het vervolg van het traject is de bestuurlijk vastgestelde grondexploitatieberekening het kader voor de uitvoering.

Met een gemeentelijke grondexploitatie voert de gemeente een functionele grondpolitiek en heeft daarbij een regierol. Het is een bedrijfsmatig proces, dat zich over de langere termijn voltrekt. Kenmerkend is het doen van omvangrijke voorinvesteringen die later in de tijd door gronduitgifte worden terugverdiend. Aan de actieve grondexploitatie zijn substantiële risico's verbonden.

Kader

Voor het grondbeleid gelden de landelijke richtlijnen van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording). De richtlijnen zijn toegelicht in de "Notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019)" van de Commissie BBV.

Het lokale kader waarbinnen wordt geopereerd is de Nota grondbeleid, vastgesteld bij raadsbesluit van 14 april 2008. De Nota kiest in beginsel voor "actief grondbeleid", maar biedt mogelijkheden voor een gemeentelijke faciliterende rol, waar het risico grotendeels bij marktpartijen/initiatiefnemers ligt. De Nota grondbeleid wordt op dit moment aangepast, waarbij het huidige grondbeleid uit 2008 wordt gemoderniseerd. Waardoor het situationele grondbeleid meer invulling gaat krijgen. De gemeente kan meerdere rollen spelen bij een gebiedsontwikkeling. Van het louter faciliteren van particuliere initiatieven (reactieve rol) tot het zelf risicovol tot ontwikkeling brengen van gronden (initierende rol).

Actualiteit

Sinds 2023 is de economie afgekoeld, na een periode van hoge inflatie en stijgende rente. De economische groei in 2023 was slechts 0,2%, en in 2024 wordt een groei van 1,7% verwacht. Voor 2025 en 2026 wordt een gematigde groei van 1,3% voorspeld. De Nederlandsche Bank wijst echter op de bestaande onzekerheid door factoren zoals geopolitieke spanningen en handelsbeperkingen. De toenemende concurrentie van de Chinese markt en de mogelijke herverkiezing van Trump als president van de Verenigde Staten kunnen gevolgen hebben voor de Europese economische positie. De importtarieven die Trump tijdens zijn verkiezingscampagne noemde, kunnen aanzienlijke effecten hebben op de Europese exportmarkt.

Hoewel de inflatie volgens de Nederlandsche Bank afneemt, gebeurt dit langzamer dan verwacht. In 2024 wordt een inflatie van ongeveer 2,9% voorzien, met een verdere afname naar 2,0% in 2025. De lonen zijn in 2024 gemiddeld met 6,0% gestegen, wat een positieve invloed heeft gehad op de koopkracht. Deze stijging van de koopkracht is echter niet volledig in lijn met de afname van de inflatie, wat het proces trager maakt. Het verschil tussen inflatie en loonstijging resulteert in een koopkrachtstijging van 2,7%. In 2025 wordt echter een lagere loonstijging verwacht, waardoor de koopkrachtstijging vrijwel stagneert.

De kostenontwikkeling voor grond, weg en waterbouw (GWW) is de laatste jaren sterk beïnvloed door een aantal externe en interne [factoren. Net](#) als in de algemene bouwsector hebben stijgende materiaalkosten, arbeidskosten en energieprijzen invloed op de kosten van GWW projecten. Ten opzichte van 1 januari 2024 zien we een prijsstijging van + 4.50%. Voor de komende jaren wordt

verwacht dat de prijzen van GWW-sector gematigd zullen blijven stijgen, vooral door de blijvende druk op de arbeidskosten en materiaalkosten.

Geopolitieke onzekerheden kunnen de economische stabiliteit van Nederland en Europa verder onder druk zetten. De Europese Centrale Bank (ECB) heeft het moeilijk om de inflatie effectief te verminderen. De rente is sinds juli 2024 licht gedaald, maar deze daling verloopt traag, omdat de inflatie minder snel afneemt dan eerder werd voorspeld. De herverkiezing van Trump kan invloed hebben op de wereldwijde inflatie. Als hij zijn belofte van een importwerend beleid waarmaakt, kan dit de inflatie verder opstuwten en de rentetarieven verhogen. Dit zou de Nederlandse exporteconomie voor uitdagingen stellen, met de nodige economische onzekerheden in het vooruitzicht.

Te midden van deze bredere economische context neemt de gemeente Duiven een voorzichtige en behoudende benadering aan ten opzichte van haar grondexploitaties. Kosten worden reëel begroot en opbrengsten worden conservatief geraamd, met als achterliggende gedachte om niet te optimistisch te zijn over de financiële vooruitzichten. Hierbij sluiten we aan bij de gedragslijn die is vastgelegd in het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording).

Als algemeen uitgangspunt voor de toe te rekenen kosten naar de grondexploitatie geldt dat alleen de kosten die tot het project worden gerekend die:

- Zijn geautoriseerd op basis van een projectdocument en opdracht;
- Vermeld worden in de kostensoortenlijst zoals opgenomen in artikel 8.15 van het Omgevingsbesluit;
- Zijn toe te rekenen tot de ontwikkel- en uitvoeringskosten die in geval van een particulier initiatief ook bij deze particulier in rekening zouden gebracht kunnen worden op basis van de Omgevingswet (voormalig grondexploitatiewet) en opgenomen zijn op de zogenaamde limitatieve lijst

Planning uitgifte woningbouwgronden

De gemeente kent een in omvang beperkte grondexploitatie. De Schans en De Clossei zijn de enige complexen in de grondexploitatie. De gronden van De Schans zijn aan een ontwikkelende marktpartij verkocht. De kavels zijn in de drie deelplannen (Wonen achter de dijk, Het Geerken en Fort Geldersoord) ingedeeld en de stand is als volgt:

- Wonen achter de Dijk, alle kavels zijn hier verkocht,
- Het Geerken, alle kavels zijn hier verkocht,
- De Raad van State heeft het bestemmingsplan vernietigd, het plan is onder de huidige omstandigheden niet te realiseren in verband met de beeldkwaliteit die is opgenomen in het vigerende bestemmingsplan. Momenteel wordt er bekeken op welke wijze het plan toch nog gerealiseerd kan worden.

Opbouw van de paragraaf Grondbeleid

Allereerst wordt het financiële resultaat gekwantificeerd van de grondexploitatie. Voor het bepalen van de vermogenspositie zijn twee zaken van belang. Ten eerste de uiteindelijke resultaten van de Complexen. De uitgangspunten voor de resultaatberekening worden verderop in deze paragraaf beschreven. Ten tweede de risico's van grondexploitaties. Ook hierop wordt verderop in deze paragraaf ingegaan. Er wordt een verschillenanalyse op hoofdlijnen gemaakt tussen de berekende exploitatieresultaten van 1 januari 2024 en van 1 januari 2025

Sturingsmogelijkheid grondexploitaties

Op projectniveau

De bestuurlijk vastgestelde grondexploitatie vormt het financiële kader voor de verdere ontwikkeling en uitvoering van het project. Immers de grondexploitatie is de vertaling van het ruimtelijk plan in:

- Grond- en ruimtegebruik.

- Programma (woningdifferentiatie, segmentatie bedrijventerrein etc.)
- Kwaliteit en kosten inrichting openbare ruimte.
- Planning en fasering van het uitvoeringsprogramma.
- Opbrengsten (marktconformiteit, functioneel prijsbeleid).
- Rekenparameters (rente, kosten- en opbrengstenstijging).

Wijzigingen van één of meerdere van deze uitgangspunten leiden direct tot wijziging van het geprognosticeerde exploitatieresultaat. Bij het maken van keuzes worden de financiële consequenties daarom altijd in de afweging betrokken. De financiële bewaking, eventuele (bij)sturing en rapportage vindt dus plaats op projectniveau (per complex).

Op jaarverslagniveau

De paragraaf Grondbeleid van het jaarverslag geeft onder andere integraal inzicht in de resultaten van de gezamenlijke grondexploitaties. De op projectniveau gemaakte keuzes zijn, zoals hiervoor is aangegeven, in deze paragraaf Grondbeleid opgenomen.

De eerder vastgestelde projectkaders c.q. uitgangspunten van de betreffende projecten worden in beginsel niet ingrijpend gewijzigd opgenomen in de grondexploitatie of de paragraaf Grondbeleid, zonder dat hier (op projectniveau) een geautoriseerd besluit toe is genomen.

De cijfermatige jaarlijkse actualisering van de exploitatiebegrotingen van alle complexen wordt voor de samenstelling van deze paragraaf Grondbeleid dienovereenkomstig gedaan. Allereerst worden de financiële mutaties over het verslagjaar in het rekenmodel verwerkt, actuele ontwikkelingen en inzichten financieel gekwantificeerd en vervolgens ingepland in de restantlooptijd van het complex. Dit resulteert in een geactualiseerd resultaat van het complex.

Financieel resultaat grondexploitaties

Programmatistische uitgangspunten

Woningbouw

In onderstaande tabel staan de woningaantallen weergegeven die de komende jaren gepland staan in het project de Schans, onderverdeeld in de verschillende deelplannen. Het betreft het jaartal van de verwachte gronduitgifte waarvan is aangenomen dat deze samenvalt met de start van de bouw van de woningen. Ingeval de actualiteit leidt tot een gewijzigd bouwprogramma met nieuwe ruimtelijke kaders zal de gemeente binnen haar bevoegdheden van de Wro de gewijzigde invulling faciliteren (=herprogrammeren).

Tabel planning kaveluitgifte woningbouw gemeentelijke grondexploitatie

Complex/deelplan in aantal woningen	Totaal	2025	2026	2027
De Clossei	0	0	0	0
De Schans / Fort Geldersoord	20	0	0	20
Totaal	20	0	0	20

Uitgangspunten en parameters

In deze paragraaf worden de uitgangspunten en parameters beschreven die ten grondslag liggen aan de (actualisatie van de) grondexploitatieberekeningen van de complexen.

Rentepercentage

Er is gerekend met een rentepercentage van 0,68% over de gehele looptijd.

Parameter voor kostenstijging

In de berekeningen is de parameter voor kostenstijging per jaar als volgt gesteld op:

Jaren	2025	2026-2027	2028-2034
GWW-Kosten	4.50%	3.50%	2.00%
Plankosten	5.50%	3.50%	2.00%

Dit sluit aan op de landelijk gehanteerde percentages. Deze percentages zijn ontleend aan 'Outlook Grondexploitaties 2025' van Metafoor.

Parameter voor opbrengstenstijging

In het geval van De Schans en De Clossei zijn er al afspraken gemaakt met betrekking tot de prijs, deze ligt vast. Daarom kan er geen opbrengstenstijging worden berekend.

Prijspeil

Uitgegaan is van het actuele prijspeil 1 januari 2025 voor alle kosten. Hierbij zijn de te maken kosten geactualiseerd aan de hand van het prijzenboek Metafoor 2025 dan wel geïndexeerd aan de hand van de daarvoor berekende index van het CBS.

Kostencalculaties

In de initiatieffase van plannen zijn de calculaties gebaseerd op samengestelde elementprijzen. Naarmate de voorbereiding en uitwerking vordert vindt op basis van definitief ontwerp een verfijning plaats op besteksniveau.

Berekening financieel resultaat grondexploitaties

Inleiding

In de vorige paragraaf zijn de uitgangspunten en parameters beschreven die ten grondslag liggen aan de actualisatie van de exploitatieopzetten van het complex De Schans.

Boekwaarden

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de boekwaarden van het complex De Schans en de Clossei in exploitatie in het verslagjaar weergegeven. Daaruit blijkt dat de boekwaarde met € 284.410 is afgenomen van € -892.740 naar € -608.330. De belangrijkste reden dat de boekwaarde is afgenomen zijn de inkomsten die zijn ontvangen van De Clossei.

Complex in exploitatie	Boekwaarde 1-1-2024	mutatie 2024	Boekwaarde 31-12-2024
Woningbouw			
De Clossei	-118.972	-291.013	172.041
De Schans	-773.768	-6.603	-780.371
Totaal in exploitatie	-892.740	-297.616	-608.330

Resultaten grondexploitatie complexen

Toekomstbeeld resultaten

In onderstaande tabel is voor het complex De Schans en de Clossei de boekwaarde (saldo van reeds gemaakte kosten en opbrengsten per 1 januari 2025) aangegeven en de te verwachten kosten en opbrengsten vanaf 2025. Dit resulteert in een saldo c.q. resultaat op eindwaarde, ofwel het voor gecalculeerde resultaat op de datum dat naar verwachting het totale complex gerealiseerd is. Daarnaast is het resultaat naar 1 januari 2025 contant gemaakt (= opstartwaarde) om ze onderling vergelijkbaar te maken.

	Boekwaarde 31-12-2024	Nog te realiseren		Resultaat 01-01-2025	
Complex		Kosten	Opbrengsten	Eindwaarde	Startwaarde (2025)

Woningbouw					
De Clossei	172.041	688.604	190.000	-341.981	-335.276
De Schans	-780.371	249.223	328.823	-749.934	-706.679
Totaal	-608.330	937.827	518.823	-1.091.915	-1.041.955

Het resultaat van het complex De Schans en de Clossei is verliesgevend. Het verlies op Eindwaarde 1-1-2025 is -€ 730.242. Hierbij is gerekend met een rentepercentage van 2,0% (volgens BBV). Het verlies uit de vorige jaarrekening bedroeg op eindwaarde -€ 1.091.915. Het verlies valt nu hoger uit omdat er extra kosten bij zijn gekomen voor het bouw- en woonrijp maken bij De Clossei.

Verliesvoorziening

Voor exploitaties met een geraamd tekort wordt een voorziening (op startwaarde) volgens BBV getroffen om de berekende toekomstige tekorten af te dekken. Dit is een wettelijk voorgeschreven maatregel. Het rentepercentage (disconteringsvoet) bij deze berekening is door de BBV gesteld op 2%. Voor de verliesgevende exploitaties de Schans en de Clossei betekent dit dat de verliesvoorziening aangevuld moet worden met € 297.731 om het totale verlies van € 1.091.915 op te vangen.

Te treffen voorziening verliesgevend complex

	Verliesvoorziening		
Complex	Benodigd	Aanwezig	Correctie/
Woningbouw	1-1-2025	31-12-2024	aanvulling
De Clossei	341.981	124.060	217.922
De Schans	749.934	688.124	61.809
Totaal	1.091.915	812.184	279.731

Risicoanalyse Grondexploitatie

Inleiding

De actieve grondexploitatie is voor de gemeente een bedrijfsmatig proces, dat zich over de langere termijn voltrekt. Kenmerkend is het doen van omvangrijke voorinvesteringen die later in de tijd, voornamelijk door gronduitgifte, worden terugverdiend. Gelet op de planperiode (einddatum van het langstlopende complex) en de geprognosticeerde omzetten zijn aan het exploiteren van gronden risico's verbonden. Te onderscheiden zijn:

- Algemene economische risico's.
- Projectgebonden risico's.

Uitgangspunt is dat de risico's zoals nu gepresenteerd, worden meegenomen in de Monte Carlo-analyse om inzicht te krijgen in de mogelijke uitkomsten per grondexploitatie om zodoende het gemeentelijke weerstandsvermogen in beeld te krijgen.

Algemene economische risico's

Vooraf bij het in exploitatie nemen van redelijk omvangrijke uitleg- en uitbreidingslocaties loopt de gemeente vanwege de relatief lange looptijd en hoge omzetten financiële risico's. In het algemeen zijn aan het exploiteren van ruimtelijke plannen de volgende risico's verbonden:

- De uitgifte van bouwgronden start later, terwijl de voorinvesteringen al wel (deels) zijn gedaan. De fasering van de investeringen en opbrengsten in de tijd verlopen niet volgens oorspronkelijke inschatting/planning waardoor er renteverliezen optreden.
- Er dient zich een rentestijging aan, die niet kan worden gecompenseerd door een verhoging van de opbrengsten uit grondverkoop.

Een deel van deze risico's (o.a. de rentebijbeschrijving op de boekwaarde) is niet of nauwelijks beïnvloedbaar maar kan wel voorzien worden op basis van eerdere getallen en prognoses. Overige risico's zijn enigszins beïnvloedbaar maar kan niet duidelijk voorzien worden of het scenario zal uitkomen. Uit bedrijfseconomisch oogpunt is het verstandig om uit te gaan van "reële en behoedzaam scenario's", die vervolgens afgewogen kunnen worden tegen elkaar in de Monte Carlo-analyse. Zo zijn de volgende algemene risico's opgenomen voor elke grondexploitatie:

- Een stijging van het rentepercentage;
- Stijging (of daling) van de opbrengsten;
- Hogere plankosten als gevolg van verlenging van de looptijden.

Projectgebonden risico's

Hierna worden de specifiek projectgebonden risico's van de in exploitatie genomen gronden nader toegelicht en waar mogelijk gekwantificeerd.

Toereikendheid plankostenbudgetten

Het is reëel te veronderstellen dat er een risico bestaat dat noodgedwongen programmawijzigingen optreden. Ook kan sprake zijn van langere doorlooptijden van de in exploitatie genomen complexen. De ervaring leert dat er hierdoor een reële kans is dat in de complexen geraamde plankostenbudgetten niet toereikend zijn.

Lagere verwachte opbrengst

Het is mogelijk dat de verwachte opbrengsten van gronden, waar eerder op gerekend werd, lager uitvallen dan gepland. Dit kan te wijten zijn aan verschillende factoren, zoals veranderingen in de marktomstandigheden, onverwachte concurrentie van andere aanbieders, of wijzigingen in de vraag van potentiële kopers of ontwikkelaars. Een dergelijke neerwaartse afwijking van de opbrengsten kan aanzienlijke financiële implicaties hebben voor de grondexploitatie en kan resulteren in verlies van potentiële inkomsten die eerder waren geprognosticeerd.

Planwijziging

Een lagere opbrengst als gevolg van een planwijziging kan zich voordoen wanneer bepaalde aspecten van het oorspronkelijke plan worden gewijzigd, waardoor een kleiner aantal eenheden gerealiseerd kunnen worden voor uitgifte.

Uitkomsten Monte Carlo-analyse

De Monte Carlo-analyse is ingezet om de effect(en) van de bovengenoemde risico's op alle grondexploitaties te evalueren. In onderstaande tabel worden de uitkomsten van de financiële risico's weergegeven in hun meest waarschijnlijke scenario en daarbij de algehele financiële gezondheid van de projecten in zijn totaliteit. In de risicoanalyse is de winstuitname over het jaar 2024 niet meegenomen.

Tabel: Resultaten Weerstandsvermogen uit Monte Carlo-analyse

Risico per project	Huidige stand	waarschijnlijke situatie	Vershil
De Schans	-749.933	-779.968	-30.034
De Clossei	-341.981	-353.193	-11.212
		Totaal:	-41.246

De uitkomsten van de Monte Carlo-analyse geven dat zowel De Schans als De Clossei mogelijk negatiever uitvallen dan er initieel is geraamd. Dit is voornamelijk te verklaren omdat er weinig speelruimte is binnen beide projecten voor 'positieve' risico's.

Verschillenanalyse actieve grondexploitatie ultimo 2024 met ultimo 2025

In de tabel hierna worden de verschillen van de uitkomsten van de paragraaf Grondbeleid 2024 vergeleken met de paragraaf Grondbeleid 2025.

Tabel vergelijking resultaat per complex

			+ 0,68% index	
	Resultaat 01-01-2025		Resultaat 01-01-2024	Vershil
Complex	Eindwaarde	Contante waarde	Eindwaarde	2024-2025
Woningbouw				
De Clossei	- 341.981	- 335.276	131.653	- 210.328
De Schans	- 749.934	- 706.679	- 730.242	- 19.691
Totaal	- 1.091.915	- 1.041.955	- 598.589	- 230.019

De verschillenanalyse vindt plaats tussen de grondexploitaties peildata 1 januari 2024 en 1 januari 2025. Om de resultaten onderling vergelijkbaar te maken, is het resultaat van het jaarverslag 2024 geïndexeerd met een jaar rentestijging van 0,8%.

Het eindresultaat op eindwaarde bedraagt per saldo -€ 1.091.915 (negatief) per 1 januari 2025. Het resultaat is ten opzichte van vorig jaar verslechterd met € 230.019. De ontwikkeling en de voortgang van het complex de Schans hebben vertraging opgelopen. Hierdoor is er een nadeel ontstaan als gevolg van kostenstijgingen en rente. Woningbouwlocatie de Clossei heeft dit jaar alles verkocht, maar de kosten vallen hoger uit dan eerder was geraamd. Hierdoor is geprognoseerd dat het een verliesgevende exploitatie zal zijn. Hierdoor is het verschil ten opzichte van het vorige jaar stevig opgelopen.

Het verlies dat is geconstateerd in de ontwikkeling van de Schans in de MPG van 2024 zet zich door in de MPG van 2025. Zo is het verlies toegenomen, de verklaring zit hem voornamelijk in de toename van de plankosten en de uren die op het project zijn geschreven. Dit is voornamelijk toe te schrijven omdat het plan bij de Raad van State is gekomen.

De raming voor bouw- en woonrijp maken zijn nu aangepast op basis van de laatste inzichten.

Paragraaf 8 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo)

In artikel 3.5 (Openbaarheidsparagraaf van de Wet Open overheid (Woo)) verplichte openbaarheidsparagraaf wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van de Woo in het verslagjaar 2024. Voor de implementatie van de Wet Open Overheid ontvangen de gemeenten Rijksgelden, waarvan onder andere capaciteit voor functioneel beheer en de aanschaf van noodzakelijke applicaties worden bekostigd. Afgelopen jaar is er in dit kader aan een aantal zaken gewerkt:

Er is een Inrichtingskader Informatiebeheer vastgesteld waarin de uitgangspunten voor het op orde krijgen van de informatiehuishouding beschreven staan. Vervolgens is er een meerjaren plan en actieplan 2024-2025 verbeteren informatiehuishouding vastgesteld om de uitgangspunten in de praktijk te kunnen brengen.

- De i-Navigator -een hulpmiddel waarmee de complete informatiehuishouding van onze organisatie centraal in kaart kan worden gebracht en beheerd- is voor al onze processen bijna volledig ingevuld aan de hand van interviews met proceseigenaren.
- In het kader van het actief openbaar maken van informatie zijn de informatiecategorieën van de eerste tranche per 1 november 2024 online gepubliceerd evenals een extra categorie: collegevoorstellen en bijlagen. Ook zijn we aangesloten op de Woo-index.

- Medewerkers zijn geïnformeerd en getraind door middel van workshops rondom Schrijven voor Openbaarheid, anonimiseren en archiveren in JOIN.
- Het proces rondom het afhandeling van Woo-verzoeken is verder geoptimaliseerd.
- Informatie beter vindbaar en meer toegankelijk maken op onze websites. Dit doen we samen met onze Woo-contactpersonen, het webteam en het klantcontactcentrum.
- Voorbereiding implementatie e-depot.
- Verbonden partijen (gemeenschappelijke regelingen) zijn meegenomen in de wettelijke verplichtingen vanuit de Woo en verzocht hierop in te spelen voor zover het impact heeft op hun bedrijfsvoering.

Door gebrek aan capaciteit bij het cluster informatiemanagement zijn de volgende zaken nog niet afgerond in 2024:

- Op- en vaststellen van een handboek Kwaliteitszorg informatiebeheer;
- Opstellen van een visie op zaakgericht werken;
- Periodieke monitoring kwaliteit informatiebeheer.

Paragraaf 9 Duurzaamheid

In 2024 is besloten om per 2025 te gaan samenwerken op het gebied van inzameling van huishoudelijk afval met Circulus. Het doel van de toetreding tot Circulus is het wegnemen van de kwetsbaarheid van de gemeente en het realiseren van een duurzame efficiënte samenwerking. Hierdoor kunnen de duurzaamheidsdoelstellingen beter en sneller gerealiseerd worden.

Hoofdstuk 4 Jaarrekening

4.0 Inleiding jaarrekening

De jaarrekening bestaat uit (een toelichting op)

4.1 Financieel beeld 2024

4.2 Exploitatie 2024

4.3 Balans 2024

4.4 Rechtmatigheidsverklaring

4.1 Financieel beeld

4.1.1 Resultaat

Het resultaat 2024 bedraagt € 1.074.991 voordelig. Het resultaat is daarmee € 1.526.757 hoger dan was voorzien bij de najaarsnota. Het college is niet gelukkig met dit financiële verschil tussen het geraamd resultaat bij de najaarsnota en het werkelijk resultaat bij de jaarrekening.

De grootste verschillen zijn op pagina 4 van de jaarstukken toegelicht. Hierna zijn die verschillen nog kort weergegeven. Een uitgebreide verschillenanalyse vindt u terug vanaf bladzijde 100.

	Overzicht belangrijkste verschillen naar omvang	Bedrag
1.	P1: TV 0.7 Gemeentefonds	976
2.	P2: TV 6.1 Nood- en crisisopvang Oekraïense vluchtelingen	670
3.	P1,2,3 Bijdrage 1Stroom	-415
4.	P3 TV 8.2 Westervoort Noord	282
5.	P1: TV 0.1 Storting pensioenvoorziening wethouders	-281
6.	P2: TV 5.1 Combinatiefuncties	189
7.	P2 TV 6.4 Sociale Werkvoorziening	185
8.	P3 TV 2.1 Wegen binnen de bebouwde kom	154
9.	P1 TV 0.1 Onderzoek onafhankelijkheid	149
11.	P2 TV 5.1 Stimulering sport	84
12.	P2 TV 6.3 BBZ/BUIG	81
13.	P3 TV 7.4 Circulaire economie	80
14.	P3 TV 7.2 Klimaatadaptatie	80
15.	P2: TV 6.5 Reïntegratie	-76
	Totaal	2.158

Hoe heeft het financiële verschil na de najaarsnota kunnen ontstaan?

Het significante verschil tussen het geraamd resultaat en het resultaat bij de jaarrekening roept vragen op. Nog belangrijker is hoe het in de toekomst voorkomen kan worden. Een analyse van de financiële afwijkingen levert onderstaande inzichten op:

1. Er wordt terughoudend omgegaan met het verlagen van de beschikbare budgetten.
2. Door de arbeidsmarktkrapte is minder adequaat gestuurd op de beschikbare budgetten.
3. De overgang van het werken op kantoor naar het werken thuis zorgt dat de kwaliteit van het budgetbeheer afneemt. De nieuwe werkelijkheid vraagt om het inbouwen van andere checks and balances.
4. Van sommige financiële ontwikkelingen na 30 september was de omvang op voorhand niet in te schatten.
5. Er wordt onvoldoende relatie gelegd tussen de beschikbare middelen en de uitvoering van werkzaamheden.

Het aanzienlijke verschil bij de jaarrekening vraagt in de nabije toekomst om een strakkere monitoring van de (risico)budgetten en een extra inspanning om het specifieke karakter van de financiële regelgeving van gemeenten goed voor het voetlicht te brengen. Verschillen van deze omvang dienen in het vervolg voorkomen te worden.

Nadere toelichting resultaat 2024

In het voordelig resultaat van € 1.075.000 kan op verschillende manieren een onderscheid worden aangebracht. De financiële regelgeving maakt een verschil tussen het resultaat van baten en lasten (voorheen resultaat voor bestemming) en het gerealiseerde resultaat (voorheen resultaat na bestemming). Het verschil tussen de beide resultaten zit in de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. De gemeenteraad is bevoegd om mutaties aan reserves te veranderen. Voor een oordeel over de financiële positie van de gemeente wordt het resultaat vaak onderverdeeld in een structureel en incidenteel resultaat. Een voordelig structureel resultaat laat zien dat de structurele lasten volledig zijn gedekt met structurele baten. Een uitgebreidere toelichting op het structureel resultaat vindt u terug bij de toelichting op de financiële positie.

In onderstaande tabellen is het gerealiseerde resultaat 2024 volgens het hierboven beschreven onderscheid weergegeven.

Saldo baten en lasten en gerealiseerd resultaat

	Ontwikkeling resultaten 2024	Saldo baten en lasten	Mutaties reserves	Gerealiseerd resultaat
1.	Primitieve begroting	1.319	-300	1.019
2.	Begroting na vastgestelde wijzigingen	-1.170	718	-452
3.	Jaarrekening	1.528	-453	1.075

Structureel en incidenteel resultaat

	Ontwikkeling resultaten 2024	Structureel resultaat	Incidenteel resultaat	Gerealiseerd resultaat
1.	Primitieve begroting	1.637	-617	1.019
2.	Jaarrekening	1.528	-453	1.075

4.1.2 Overzicht van baten en lasten

P1 Bestuur	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Afwijking
	2023	2024 v.w.	2024 n.w.	2024	2024
Lasten	-5.235	-3.969	-4.264	-4.570	-306
Baten	728	714	805	849	45
Gerealiseerd totaal saldo	-4.508	-3.256	-3.459	-3.721	-261

P2 Maatschappij	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Afwijking
	2023	2024 v.w.	2024 n.w.	2024	2024
Lasten	-34.337	-28.003	-33.026	-35.117	-2.091
Baten	11.885	5.714	7.355	10.576	3.221
Gerealiseerd totaal saldo	-22.452	-22.289	-25.671	-24.725	1.130

P3 Omgeving	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Afwijking
	2023	2024 v.w.	2024 n.w.	2024	2024
Lasten	-7.630	-7.688	-8.335	-8.854	-519

Baten	4.565	3.910	4.097	4.947	850
Gerealiseerd totaal saldo	-3.065	-3.778	-4.238	-3.908	330

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Afwijking
	2023	2024 v.w.	2024 n.w.	2024	2024
Lasten	--649	-1.097	-1.071	-789	282
Baten	37.109	37.035	39.007	39.592	585
Gerealiseerd totaal saldo	36.460	35.938	37.936	38.803	867

Overhead	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Afwijking
	2022	2024 v.w.	2024 n.w.	2024	2024
Lasten	-5.215	-5.683	-6.011	-5.383	628
Baten	309	273	273	272	4
Gerealiseerd totaal saldo	-4.905	-5.410	-5.738	-5.106	632

Onvoorzien	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Afwijking
	2023	2024 v.w.	2024 n.w.	2024	2024
Lasten	0	-25	-25	0	-25
Baten	0	0	0	0	0
Gerealiseerd totaal saldo	0	-25	-25	0	-25

Vennootschapsbelasting	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Afwijking
	2023	2024 v.w.	2024 n.w.	2024	2024
Lasten	0	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0	0
Gerealiseerd totaal saldo	0	0	0	0	0

Mutatie reserves	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Afwijking
	2023	2024 v.w.	2024 n.w.	2024	2024
Lasten	-3.056	-500	-2.410	-3.061	-651
Baten	2.683	200	3.128	2.608	-521
Gerealiseerd totaal saldo	-373	-300	718	-453	-1.171

Totaal	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Afwijking
	2023	2024 v.w.	2024 n.w.	2024	2024
Lasten	-53.066	-46.327	-52.707	-54.714	-2.007
Baten	54.596	47.646	51.537	56.242	4.705
Gerealiseerd totaal saldo	1.530	1.319	-1.170	1.528	2.698
Mutatie reserve	-322	-300	718	-453	-1.171
Saldo na bestemming	1.207	1.019	-452	1.075	1.527

4.1.3 Financiële positie

Conclusie financiële positie

De financiële positie over 2024 is goed te noemen. In 2024 is sprake van een positief structureel resultaat. Dit betekent dat de structurele lasten volledig zijn gedekt met structurele baten. De

schuldquotes blijven ruim binnen de bandbreedte van de categorie minst risicovol. Hoewel de solvabiliteit voor een gemeente van ondergeschikt belang is, blijft deze met een percentage van 16% het meest risicovol. De ratio weerstandsvermogen is hoger dan de norm van 1,0 die de raad heeft vastgesteld. Het weerstandsvermogen kan daarmee als minst risicovol worden gekwantificeerd. Tenslotte is op grond van het kengetal over de financiële risico's bij de grondexploitatie weinig reden tot zorg.

Naar de toekomst toe blijven we aandacht vragen voor de ontwikkeling van de structurele exploitatieruimte. Het risico van een economische recessie is door de oorlog in de Oekraïne, de importheffingen die de Verenigde Staten invoeren en de crisis Gaza-Israël aanwezig. Ook het nieuwe normenkader, vergrijzing, huishoudelijke ondersteuning, tariefontwikkeling in de Wmo en Jeugd en het uitgesteld ravijnjaar hebben de nodige impact.

De financiële positie verandert de komende jaren. Er zijn bezuinigingen nodig om het begrotingsjaar 2026 sluitend te krijgen. In de zojuist vastgestelde Voorjaarsnota 2025 zijn hiervoor maatregelen vastgesteld waardoor er in alle jaren een overschot ontstaat. De algemene reserve neemt hierdoor naar verwachting toe tot € 11,2 miljoen in 2028.

Toelichting financiële positie

De conclusie bij de financiële positie is gebaseerd op de pijlers onder het financieel beleid. Deze zijn aangevuld met de wettelijk voorgeschreven kengetallen (inclusief de ratio weerstandsvermogen). Bij de weging van de kengetallen is gebruik gemaakt van het overzicht signaalwaarden uit het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader (GTK) van de provincies. Formeel gezien hebben deze signaalwaarden geen functie als normeringinstrument. Dit geldt niet voor het kengetal van de ratio weerstandsvermogen. Dat kengetal is beoordeeld op het beleid dat door de raad is vastgesteld.

	Kengetal ultimo jaar	Kengetallen Westervoort			Signaalwaarden GTK 2024		
		JRR 2023	BGR 2024	JRR 2024	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
1	Structurele exploitatieruimte	-0.49%	3,59%	%	> 0%	0%	< 0%
2	Netto-schuldquote	31%	57%	26%	< 90%	90-130%	> 130%
3	Netto-schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	27%	51%	22%	< 90%	90-130%	> 130%
4	Weerstandsvermogen	1,53	1,28	2,17	> 1,0	0,8 - 1,0	< 0,8
5	Grondexploitatie	0,15%	0%	0%	< 20%	20-35%	> 35%
6	Belastingcapaciteit	103%	114%	103%	< 95%	95-100%	> 100%
7	Solvabiliteitsratio	16%	14%	16%	> 50%	20-50%	< 20%

4.2 Exploitatie

De exploitatie van een gemeente bestaat uit de baten en lasten inclusief reserves van 3 programma's. Een programma is een samenhangende verzameling van activiteiten. Deze worden uitgevoerd om de beoogde bestuurlijke doelen binnen een programma te realiseren.

In de jaarrekening dienen de volgende posten (onderdeel van programma 1 Bestuur) afzonderlijk te worden opgenomen:

1. Algemene dekkingsmiddelen
2. Kosten van overhead
3. Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting
4. Onvoorzien

Het onderdeel exploitatie is opgebouwd uit:

- 4.2.1 Waarderingsgrondslagen
- 4.2.2 Exploitatie het overzicht van baten en lasten
- 4.2.3 Toelichting op de baten en lasten
- 4.2.4 Overige exploitatie onderdelen

4.2.1 Waarderingsgrondslagen

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording de gemeente daarvoor geeft.

	Exploitatie	Waardering	Toelichting
	Resultaatbepaling		
1	Baten en lasten m.u.v. grondexploitaties	Historische kosten	<i>Baten en lasten:</i> worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Uitzondering: Personeelslasten van vergelijkbaar volume worden toegerekend aan de periode waarin de uitbetaling plaatsvindt (bijv. verlof). Baten en lasten op dezelfde wijze gerangschikt als in de begroting. Mutaties reserves zijn afzonderlijk in de staat van baten en lasten gepresenteerd. <i>Winsten:</i> worden genomen als ze op balansdatum gerealiseerd zijn. <i>Verliezen:</i> worden genomen als ze bij opmaken van de jaarrekening bekend zijn. <i>Vennootschapsbelasting:</i> gemeente is vennootschapsplichtig voor de ondernemersactiviteiten. In de jaarrekening 2024 is geen belastinglast opgenomen.
2	Baten en lasten grondexploitaties	Waardering overeenkomstig de cumulatieve bestedingen minus opbrengsten door verkopen en subsidies, dan wel lagere marktwaarde.	<i>Uitgangspunten baten en lasten:</i> De baten zijn gebaseerd op een marktconformiteitstoets, residuele grondwaardeberekening of een taxatierapport. Bij de lasten van bouw- en woonrijp maken is gebruik gemaakt van intern opgestelde gedetailleerde berekeningen. <i>Parameters grondexploitatie:</i> 1. Financieringsrente: 2. Kostenindexatie: 3. Opbrengstenindicatie: <i>Winstneming:</i> vindt plaats volgens de Percentage of Completion (POC)-methode. Dit is een methode om de verantwoording van de resultaten over de looptijd van de grondexploitatie naar rato van de verrichte prestaties te laten plaatsvinden.

4.2.2 Het overzicht van baten en lasten

Omschrijving	Begroting 2024 voor wijziging			Begroting 2024 na wijziging			Realisatie 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma's:									
P1 Bestuur	714	-3.865	-3.152	805	-4.264	-3.459	849	-4.570	-3.721
P2 Maatschappij	5.714	-28.003	-22.289	7.355	-33.026	-25.671	10.576	-35.117	-24.541
P3 Omgeving	3.910	-7.688	-3.778	4.097	-8.335	-4.238	4.947	-8.854	-3.908
Totaal programma's	10.338	-39.556	-29.218	12.257	-45.625	-33.368	16.372	-48.541	-32.169
Algemene dekkingsmiddelen:									
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	3.932	-503	3.428	3.909	-548	3.361	3.899	-615	3.284
Algemene uitkeringen	32.898	-374	32.524	34.539	-406	34.133	35.109	0	35.109
Dividend	104	-2	102	192	-2	190	192	-4	188
Saldo van de financieringsfunctie	102	-115	-12	367	-115	252	392	-169	223
Overige algemene dekkingsmiddelen	0	-103	-103	91	-133	-42	0	0	0
Totaal algemene dekkingsmiddelen	37.036	-1.097	35.938	39.098	-1.204	37.894	39.592	-789	38.803
Kosten van de overhead	274	-5.673	-5.399	274	-6.011	-5.738	277	-5.383	-5.106
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	47.648	-46.326	1.323	51.537	-52.706	1.169	56.242	-54.714	1.528
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	200	-500	-300	3.128	-2.410	718	2.608	-3.061	-453
Gerealiseerde resultaat	47.848	-46.826	1.022	54.665	-55.116	-451	58.850	-57.775	1.075

4.2.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Hierna wordt een toelichting gegeven op diverse aspecten van het overzicht van baten en lasten. Achtereenvolgens wordt ingegaan op:

- een analyse van afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de realisatie per programma
- een overzicht van de aanwending van het bedrag voor onvoorzien
- een overzicht van de incidentele baten en lasten per programma, waarbij per programma ten minste de belangrijkste posten afzonderlijk worden gespecificeerd
- een overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Hierna is per onderdeel zoals opgenomen in het overzicht van baten en lasten een analyse opgenomen van de belangrijkste afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de jaarstukken.

4.2.3.1 Toelichting op programma 1 Bestuur

	Rekening 2023	Begroting na wijziging 2024	Rekening 2024	Rekening t.o.v. begroting na wijziging
Baten	728	805	849	45
Lasten	-5.235	-4.264	-4.570	-306
Totaal saldo van baten en lasten	-4.508	-3.459	-3.721	-261
Onttrekkingen aan reserves	2.189	1.320	1.261	-59
Toevoegingen aan reserves	-478	-2.291	-2.325	-34
Geraamd, gerealiseerd en geanalyseerde resultaat	-2.796	-4.430	-4.785	-354

Saldo per taakveld/product	Rekening 2023	Begroting 2024 n.w	Rekening 2024	Afwijking
0.1 Bestuur	-2.769	-2.083	-2.050	33
0.2 Burgerzaken	-174	-100	-85	16
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-432	-134	-294	-160
0.8 Overige baten en lasten	-49	-42	-73	-31
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-776	-837	-820	17
1.2 Openbare orde en veiligheid.	-356	-262	-398	-136
0.10 Mutaties reserves (resultaatbestemming)	1.711	-971	-1.064	-94
Totaal	-2.796	-4.430	-4.785	-355

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten is € 355.000 nadelig. De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Taakveld/ product	Bedrag	Baten/ Lasten	V/N	Toelichting
0.1	149	L	V	Procesondersteuning traject opheffing zelfstandigheid Westervoort
0.1	34	L	V	Gedeeltelijke uitvoering projectkosten Woo
0.1	-281	L	N	Storting in voorziening wethouderspensioen
0.3	-41	L	N	Schoonmaak en energielasten De Nieuwhof
0.3	-32	L	N	Het uitgevoerd onderhoud aan Huize Vredenburg is hoger uitgevallen
0.3	-55	L	N	Het uitgevoerd onderhoud aan Uitterweert 2 is hoger uitgevallen
0.10	-34	L	N	Storting reserve Wet Open Overheid
0.10	-4	B	N	Dekking kosten werving raadsleden
0.10	-2	B	N	Dekking kosten implementatie OGSM
doorbelasting	-45	L	N	Doorbelaste uren van 1Stroom
overig	-44	S	V	Diverse afwijkingen < € 30.000
	-355		N	Totaal

4.2.3.2 Toelichting op programma 2 Maatschappij

	Rekening 2023	Begroting na wijziging 2024	Rekening 2024	Rekening t.o.v. begroting na wijziging
Baten	11.884	7.355	10.576	3.221
Lasten	-34.337	-33.026	-35.117	-2.091
Totaal saldo van baten en lasten	-22.452	-25.671	-24.541	1.130
Onttrekkingen aan reserves	395	1.453	1.233	-220
Toevoegingen aan reserves	-1.985	-45	-598	-553
Geraamd, gerealiseerd en geanalyseerde resultaat	-24.043	-24.263	-23.906	357

Afwijking per taakveld/product	Rekening 2023	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Rekening t.o.v. begroting na wijziging
4.1 Openbaar basisonderwijs	-187	-185	-208	-23
4.2 Onderwijshuisvesting	-423	-375	-380	-5
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-529	-530	-506	25
5.1 Sportbeleid en activering	-214	-433	-156	276
5.2 Sportaccommodaties	-262	-344	-337	7
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -presentatie	-70	-164	-66	98
5.4 Musea	-97	-69	-119	-50
5.5 Cultureel erfgoed	0	-3	-2	0
5.6 Media	-262	-337	-271	66
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-1.265	-1.380	-1.479	-98
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-695	-1.961	-1.164	797
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-1.484	-1.505	-1.602	-97
6.3 Inkomensregelingen	-2.435	-1.440	-1.324	116
6.4 WSW en beschut werk	-2.852	-3.228	-3.053	175
6.5 Arbeidsparticipatie	-1.262	-1.690	-1.788	-98
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-672	-605	-692	-87
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-3	66	143	76
6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)	-1.887	-20	-21	-1
6.71B Begeleiding (WMO)	-1.240	-1.458	-1.506	-48
6.71C Dagbesteding (WMO)	-72	-135	-102	33
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-19	-17	-21	-4
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	-10	0	10
6.72A Jeugdhulp begeleiding	-975	-3.296	-3.236	60
6.72B Jeugdhulp behandeling	-1.496	-1.512	-1.682	-171
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	-171	-186	-227	-40
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf	-3	-3	-8	-6
6.73A Pleegzorg	-260	-264	-251	13
6.73B Gezinsgericht	-440	-390	-390	0
6.73C Jeugdhulp met verblijf	-1.115	-1.168	-1.198	-30
6.74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	-1.481	-1.574	-1.314	260
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-76	-86	-54	32
6.74C Gesloten plaatsing	-92	-61	-207	-146
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0

6.81A Beschermd wonen (WMO)	-19	-17	-21	-4
6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	464	-58	-74	-16
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0
6.82A Jeugdbescherming	-299	-341	-330	11
6.82B Jeugdreclassering	-62	-59	-89	-30
7.1 Volksgezondheid	-500	-839	-806	33
0.10 Mutaties reserves (resultaatbestemming)	-1.590	1.408	635	-773
Totaal	-24.045	-24.263	-23.906	357

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten is € 357.000 voordelig. De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Taakveld/ product	Bedrag	Baten/ lasten	V/N	Toelichting
4.2	-37	L	N	Extra onderhoud vanwege waterschade aan De Brug
5.1	189	L	V	Kosten Combinatiefunctionarissen zijn in 1Stroom verwerkt
5.1	84	B	V	BTW teruggaaf via SPUK regeling stimulering sport.
5.6	67	L	V	Vanwege aanvullende uitkering is geld over op reguliere budgetten
5.7	-57	L	N	In het saldo zijn vooruitbetaalde kosten uit 2025 verwerkt
6.1	-52	L	N	Hogere kosten door nabetaling indexatie
6.1	57	L	V	Extra kosten verantwoord in SPUK
6.1	670	B	V	Oekraïense vluchtelingen: De ontvangen rijksvergoedingen compenseren ruimschoots de kosten
6.3	81	S	N	BBZ Buig: De eindafrekening van de BUIG gelden over 2023 viel gunstiger uit dan verwacht.
6.3	32	L	V	Minder kwijtschelding gemeentelijke belastingen.
6.4	175	L	V	Het voordeel komt grotendeels voort uit lagere kosten in de afrekening van Scalabor, door het terugvloeien van coronacompensatie en extra middelen vanuit het Rijk.
6.5	-76	L	N	Reintegratie: Het nadeel bestaat grotendeels uit meerkosten in de afrekening van de RSD.
6.6	-73	L	N	Er zijn het afgelopen jaar meer rolstoelen verstrekt.
6.7+6.8	36	L	V	In totaal komen de kosten voor het Sociaal Domein licht voordelig uit.
0.10	-773	S	V	Mutaties reserve: Geen onttrekking reserve activerend werk (€ -97.000 N), Beschermd Thuis (€ 75.000 N), Peutergroepen (€ 27.000 N), Wet Inburgering (€ 21.000 N) en de stortingen in BR Doelgroepenvervoer (€ 178.000 N) en Beschermd Thuis (€ 375.000 N)
doorbelasting	-273	L	N	Doorbelaste uren van 1Stroom
overig	307	S	V	Diverse afwijkingen < € 30.000
	357		V	Totaal

4.2.3.3 Toelichting op programma 3 Omgeving

	Rekening 2023	Begroting na wijziging 2024	Rekening 2024	Rekening t.o.v. begroting na wijziging
Baten	4.565	4.097	4.947	850
Lasten	-7.630	-8.335	-8.854	-519
Totaal saldo van baten en lasten	-3.065	-4.238	-3.908	330
Onttrekkingen aan reserves	99	355	113	-241
Toevoegingen aan reserves	-542	-74	-137	-63
Geraamd, gerealiseerd en geanalyseerde resultaat	-3.508	-3.957	-3.932	25

	Rekening 2023	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Afwijking
2.1 Verkeer en vervoer	-1.579	-1.846	-1.604	242
2.2 Parkeren	-24	-24	-37	-12
2.5 Openbaar vervoer	-54	-47	-69	-22
3.1 Economische ontwikkeling	-68	-76	-85	-9
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-23	-85	-98	-14
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-2	-6	41	47
3.4 Economische promotie	-181	-178	-223	-45
7.2 Riolering	139	191	212	21
7.3 Afval	540	389	379	-10
7.4 Milieubeheer	-440	-422	-357	66
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-10	-54	-23	31
8.1 Ruimte en leefomgeving	-900	-1.103	-1.333	-230
8.2 Grondexploitatie	-75	-362	-158	204
8.3 Wonen en bouwen	-388	-614	-552	62
0.10 Mutaties reserves (resultaatbestemming)	-443	281	-24	-305
Totaal	-3.508	-3.957	-3.932	25

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten is € 25.000 voordelig. De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Taakveld/ product	Bedrag	Baten/ lasten	V/N	Toelichting
2.1	69	L	V	Minder noodzakelijk onderhoud aan civiele kunstwerken
2.1	40	L	V	Vanwege de recente vervanging door LED lampen zijn er lagere energie- en onderhoudskosten
2.1	45	L	V	Het kwaliteitsniveau wegen is aangepast met als resultaat minder klein onderhoud
2.1	41	L	V	Door uitstel of vertraging van wegrenovaties vanwege capaciteitsgebrek bij aannemers en eigen organisatie vallen de kapitaallasten lager uit
2.1	93	B	V	Er is meer vergoeding ontvangen van nutsbedrijven voor het verplaatsen of herstellen van kabels en leidingen
2.1	-93	L	N	Alle vergoedingen van nutsbedrijven worden extra gestort in de voorziening wegen

Taakveld/ product	Bedrag	Baten/ lasten	V/N	Toelichting
3.2	35	L	V	De werkzaamheden voor kostenverhaal en de nota grondbeleid zijn uitgesteld naar 2025
7.2	-49	L	V	De storting in de voorziening riolering is afhankelijk van het uiteindelijke saldo
7.4	80	S	V	Uit aanvullend verkregen subsidies zijn een aantal extra projecten uitgevoerd. Per saldo levert dit een voordeel op
7.5	32	B	V	Er zijn het afgelopen jaar meer mensen begraven
8.1	-16	L	N	Er zijn meerkosten gemaakt bij de uitvoering van de Omgevingswet
8.1	-37	B	N	Er kon geen anterieure overeenkomst worden afgesloten voor De Nieuwhof waardoor de gemaakte kosten in het resultaat vallen
8.1	-38	L	N	Er zijn meer ruimtelijke ontwikkelingen opgestart. Zodra in beeld is wat de totale kosten van een dergelijke ontwikkeling zijn zullen de kosten worden verhaald bij de ontwikkelaar.
8.1	-18	S	N	Verliesvoorziening De Clossei
8.2	282	L	V	Vanwege vertraging in het project Westervoort Noord zijn er in 2024 nog geen kosten geboekt
8.2	-62	L	N	Verliesvoorziening De Schans
8.3	-34	B	N	Er zijn dit jaar minder aanvragen voor omgevingsvergunningen geweest
8.3	38	B	V	Er waren meer aanvragen voor bouw-, aanleg-en reclamevergunningen
8.3	-58	L	N	Er zijn meerkosten gemaakt voor de wijkendeal Mosterdhof
0.10	-21	S	N	Mutaties in bestemmingsreserve Mosterdhof (saldo stedelijke vernieuwing)
0.10	-55	L	N	Storting in bestemmingsreserve Omgevingswet
0.10	54	B	V	Schilderwerk gemeentehuis
0.10	-282	B	N	Geen onttrekking voor Westervoort Noord vanwege vertraging traject
afschrijving	26	L	V	Achterstand in realisatie investeringen
doorbelasting	-334	L	N	Doorbelaste uren van 1Stroom
overig	287	S	V	Diverse afwijkingen < € 30.000
	25		V	Totaal

4.2.3.4 Toelichting op de algemene dekkingsmiddelen

Het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen bestaat uit de volgende componenten:

- Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is
- Algemene uitkeringen
- Dividend
- Saldo van de financieringsfunctie
- Overige algemene dekkingsmiddelen

	Rekening 2023	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Rekening t.o.v. begroting na wijziging
TV 0.5 Dividend	93	190	188	-2
TV 0.5 Saldo financieringsfunctie	206	252	222	-30
TV 0.61 OZB woningen	2.744	3.046	3.014	-32
TV 0.62 OZB niet-woningen	458	474	473	-1
TV 0.64 Hondenbelasting	-147	-160	-203	-43
TV 0.7 Algemene uitkeringen	33.155	34.132	35.109	976
TV 0.8 Overige baten en lasten	-49	-42	-73	-31
Totaal algemene dekkingsmiddelen	36.460	37.893	38.730	837

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten is € 837.000 voordelig. De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Taakveld/ product	Bedrag	Baten/ lasten	V/N	Toelichting
TV 0.5	-29	L	N	Rentenadeel
TV 0.7	570	B	V	Aanpassing maatstaven decembercirculaire € 415.000
				Decentralisatie-uitkeringen € 85.000
				Taakmutaties -€ 16.000
				Voorgaande jaren / overig € 86.000
TV 0.7	406	L	V	Vervallen stelpost prijsstijgingen
TV 0.8	-92	L	N	Naheffing BTW
doorbelasting	-24	L	N	Doorbelaste uren van 1Stroom
overig	6	S	V	Diverse afwijkingen < € 30.000
	837		V	Totaal

4.2.3.5 Toelichting op de overhead

	Rekening 2023	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Rekening t.o.v. begroting na wijziging
0.4 Kosten overhead	-4.905	-5.738	-5.106	632
Totale lasten	-56.072	-55.117	-57.919	-2.842
Percentage overhead van totale lasten	8,75%	10,41%	8,82%	

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten is € 632.000 voordelig. De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Taakveld/ product	Bedrag	Baten/ lasten	V/N	Toelichting
0.4	646	L	V	Personele overhead lager door de arbeidsmarktkrapte
0.4	-49	L	V	Materiële overhead: lagere doorbelasting automatisering
0.4	-55	L	V	Materiële overhead: onderhoudskosten gemeentehuis
overig	90	L	N	Diverse afwijkingen < € 30.000
	632		V	Totaal

4.2.3.6 Toelichting op de mutaties reserves

	Rekening 2023	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Rekening t.o.v. begroting na wijziging
Lasten	-3.006	-2.410	-3.061	-651
Baten	2.683	3.128	2.608	-520
Gerealiseerd totaal saldo	-323	718	-453	-1.171

	Onttrekkingen	Dotaties	Saldo
Incidenteel			
P1: Algemene reserve	2.291	-1.239	1.052
P1; Bestuurskrachtmetering		-22	-22
P1: Wet open overheid	34		34
P2: Beschermde thuis	375	-256	119
P2: Doelgroepenvervoer	178	-75	103
P2: Nieuwe wet Inburgering		-2	-2
P2: Huishoudelijke hulp		-400	-400
P2: Sociaal domein		-500	-500
P3: Onderhoud gebouwen		-54	-54
P3: Mosterdhof	8	-59	-51
P3: Implementatie omgevingswet	129		129
P1,2,3 Budgetoverheveling	45		45
Totaal	3.061	-2.607	453

4.2.3.7 Incidentele exploitatie

In 2021 is door de toezichthouders een handleiding uitgebracht over de incidentele baten en lasten. Het doel van de handleiding is het verduidelijken van de begrippen "structureel" en "incidenteel". In de BBV- notitie over de incidentele baten en lasten (inclusief reserves) is geen scherpe definitie opgenomen over deze begrippen. Dit heeft de afgelopen jaren geleid tot verschillen interpretaties tussen gemeenten onderling en tussen gemeenten en de toezichthouder. Belangrijke uitgangspunten uit de handleiding zijn:

- Structurele baten en lasten zijn de regel. Incidenteel is uitzondering.
- Bij de incidentele baten en lasten dient de reden aangegeven te worden waarom deze als incidenteel is aangemerkt.
- Baten en lasten zijn incidenteel als deze voor een bepaalde tijd geraamd worden. Er is een onvoorwaardelijke einddatum bekend.
- Baten en lasten zijn structureel als deze voor onbepaalde tijd geraamd worden. Er is geen einddatum bekend.
- Bij de beoordeling wordt de aard van de raming beoordeeld.

In onderstaande tabel is een toelichting gegeven op het incidentele resultaat 2024.

Incidenteel resultaat	Rekening 2024
Totaal incidentele lasten (inclusief mutatie reserves)	-4.255
Totaal incidentele baten (inclusief mutatie reserves)	4.884
Incidenteel resultaat	629

Specificatie incidentele lasten	Rekening 2024
Programma 1 Bestuur	
Toevoegingen aan reserves:	
1.1 BR: Wet open overheid	-34
Programma 2 Maatschappij	
Toevoegingen aan reserves:	
2.1 BR: Beschermd thuis	-375
2.2 BR: Doelgroepenvervoer	-178
2.3 BR: Budgetoverheveling	-45
6.1 Kosten voor opvang en transitie ontheemden Oekraïne	-2.664
Programma 3 Omgeving	
Toevoegingen aan reserves:	
3.2 BR: Mosterdhof	-8
8.1 BR: Omgevingswet	-55
8.1 Kosten actieve grondexploitatie De Clossei	-159
8.1 Verliesvoorziening complex De Clossei	-218
8.2 Kosten actieve grondexploitatie De Schans	-7
8.2 Verliesvoorziening complex De Schans	-62
Voorraadmutatie De Clossei	-450
Totaal Incidentele lasten	-4.255

Specificatie incidentele baten	Rekening 2024
Programma 1 Bestuur	
Onttrekking aan de reserves:	
AR: Algemene reserve	23
BR: Wervingskosten raadsleden	8
BR: Bestuurskrachtmeting	22
BR: Onderhoud gebouwen	54
0.7 Algemene uitkering: Energietoelage 2023	25
0.7 Algemene uitkering: Invoering omgevingswet	72
Programma 2 Maatschappij	
Onttrekkingen aan de reserves:	
BR: Doelgroepenvervoer	75
TV 6.1 Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	3.334
Programma 3 Omgeving	
Onttrekking aan de reserves:	

BR: Mosterdhof	59
TV 5.7 Verkoop groenstroken	12
TV 5.7 Verkoop Flierefluter	462
TV 8.1 Verkoop percelen De Clossei	450
TV 8.1 Balansoverbrenging De Clossei	159
TV 8.2 Balansoverbrenging De Schans	7
TV 8.3 Verkoop grond centrumplan Wyborgh	121
Totaal incidentele baten	4.884

4.2.4 Overige exploitatie onderdelen

4.2.4.1 Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Begrotingsoverschrijdingen zijn in principe onrechtmatig. Er zijn echter situaties denkbaar waarbij de overschrijdingen binnen het door de raad uiteengezette beleid zijn gebleven, zoals compensatie van hogere kosten door direct gerelateerde hogere opbrengsten en kostenoverschrijdingen met opneinderegelingen.

In onderstaand overzicht zijn de afwijkingen van de programma's opgenomen (overschrijding van de lasten) met daarbij de verklaring in hoeverre de afwijking past binnen het door de raad geformuleerde beleid. Voor een nadere uiteenzetting van de verschillen verwijzen we naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten. De raad autoriseert deze kostenoverschrijdingen met het vaststellen van de jaarrekening.

Programma	Begrotingsafwijking lasten			Verklaring	Conclusie
	Begroot	Werkelijk	Verschil		
1 Bestuur	-4.264	-4.570	-306	<i>TV 0.1 Bestuur</i> De verplichte toevoeging aan de voorziening wethouderspensioen is € 281.000 hoger dan geraamd	Past binnen beleid
2 Maatschappij	-33.026	-35.117	-2.091	<i>TV 6.1 Oekraïnersopvang en CNO</i> Voor de opvang van de vluchtelingen zijn kosten gemaakt die niet in de ramingen zaten. Hiertegenover staat overigens een vergoeding die in 2024 nog toereikend was.	Past binnen beleid
3 Omgeving	-8.335	8.854	-519	<i>TV 7.4 Circulaire economie</i> Vanwege extra gelden vanuit de overheid konden niet geplande projecten worden uitgevoerd. <i>TV 8.1 Ruimte en leefomgeving</i> Voor De Clossei is een verliesvoorziening gevormd	Past binnen beleid
Algemene dekkingsmiddelen	-1.071	-789	282	Niet van toepassing	
Overhead	-6.011	-5.383	628	Niet van toepassing	
Onvoorzien	0	0	0	Niet van toepassing	
Totaal	-52.707	-54.714	-2.007		

4.2 4.2 WNT-verantwoording 2024

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de gemeente Westervoort. Het algemene bezoldigingsmaximum wordt jaarlijks aangepast aan de loonontwikkeling bij de overheid in het voorgaande jaar. Voor 2024 is het bezoldigingsmaximum vastgesteld op € 233.000 (2023 € 223.000).

Gegevens 2024			
bedragen x € 1	Mevr. Marte Smits-Jansen	Mevr. Maureen Sluiter	Mevr. Jacobien Kersten
Functiegegevens	Griffier	Gemeentesecretaris gemeente Westervoort/ Directeur 1Stroom	Wvd. Gemeentesecretaris gemeente Westervoort/ Wvd. Adj.dir. 1Stroom
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-5 t/m 31-10
Omvang van het dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,78	1	1
Dienstbetrekking	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare kostenvergoedingen	80.445	107.956	56.554
Beloningen betaalbaar op termijn	12.956	17.346	8.438
Subtotaal	93.400	125.302	64.991
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	181.227	233.000	116.500
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-
Bezoldiging	93.400	125.302	64.991
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t	N.v.t	N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t	N.v.t	N.v.t
Gegevens 2023			
bedragen x € 1	Mevr. Marte Smits-Jansen	Mevr. Maureen Sluiter	
Functiegegevens	Griffier	Gemeentesecretaris gemeente Westervoort/ Adj.dir. 1Stroom	
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	
Omvang van het dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,78	1	
Dienstbetrekking	Ja	Ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare kostenvergoedingen	74.698	100.051	
Beloningen betaalbaar op termijn	12.087	16.005	
Subtotaal	86.785	116.056	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	173.940	223.000	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	
Bezoldiging	86.785	116.056	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t	N.v.t	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t	N.v.t	
3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT			
De hierboven vermelde topfunctionarissen hebben in 2024 geen bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag ontvangen.			
Dit geldt ook voor de overige functionarissen met een dienstbetrekking in 2024.			

4.3 Balans

4.3.1 Waarderingsgrondslagen

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

In 2018 is de nieuwe Nota Activerings- en afschrijvingsbeleid vastgesteld. In de Notitie materiële vaste activa van december 2017 (Commissie BBV) worden drie mogelijkheden geboden ten aanzien van hoe omgegaan dient te worden met het startmoment van afschrijven. Voor de start van het moment van afschrijven wordt met ingang van boekjaar 2017 gekozen om af te schrijven vanaf het boekjaar volgend op het jaar waarin het kapitaalgoed in gebruik wordt genomen of verworven wordt.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopend vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van eenmalige schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

In de balans en de toelichting daarop kunnen afrondingsverschillen voorkomen, met een maximum van € 1.000.

Normenkader

Het normenkader is door de raad vastgesteld in de vergadering van 18 december 2023.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in vijf jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikname van het gerelateerde vaste actief.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa verdelen we onder in activa met een economisch nut en activa met een maatschappelijk nut. Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de aanschaffings- of vervaardigingskosten verminderd met eventuele bijdragen (subsidies) van derden, (eventueel) beschikkingen over in het verleden gevormde bestemmingsreserves en (eventueel) in het verleden toegepaste extra of versnelde afschrijvingen. De normale jaarlijkse afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte nuttigheidsduur.

Over de investeringen schrijven we, rekening houdend met de verwachte nuttigheidsduur, jaarlijks - voor het eerst in het jaar volgend op de ingebruikneming - een vast percentage van de aanschaffingswaarde af.

Met ingang van 2014 zijn van de activa met een economisch nut, afgezonderd weergegeven de activa die worden gedekt uit een heffing (afvalstoffenheffing en rioolheffing). Deze materiële vaste activa hebben wij gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs bestaat uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs zijn de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kan worden toegerekend. Specifieke investeringsbijdragen van derden brengen we op de desbetreffende investering in mindering. In die gevallen schrijven we het saldo af.

We schrijven slijtende investeringen in de verwachte gebruiksduur vanaf het moment van ingebruikneming lineair af. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) schrijven we niet af. Bij de waardering houden we in voorkomende gevallen rekening met een bijzondere vermindering van de waarde, als deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering niet plaatsgevonden.

1. Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling, agio en disagio schrijven we in maximaal 5 jaar af.

2. Kosten voor het afsluiten van geldleningen brengen we direct ten laste van de exploitatie.

3. Investeringskosten met een aanschafprijs onder de € 10.000, worden in het jaar van aanschaf direct ten laste van het resultaat gebracht.

4. De materiële vaste activa, zoals bedoeld in artikel 35 van het BBV, schrijven we lineair af in een termijn die gelijk staat met de technische of economische levensduur. We hanteren de volgende afschrijvingstermijnen:

- 40 jaar: nieuwbouw, woonruimten en bedrijfsgebouwen
- 25 jaar: renovatie, restauratie en aankoop woonruimten en bedrijfsgebouwen
- 15-60 jaar: rioleringen;
- 6-10 jaar: vervoermiddelen;
- 5-15 jaar: technische installaties;
- 4 jaar: hardware
- 7 jaar: software
- 10 jaar: NUP (Nationaal Uitvoerings Programma e-gemeenten)
- 10-15 jaar meubilair, inventaris en interieur
- 25 -60 jaar: grond, weg en waterbouwkundige werken;
- 25-40 jaar: openbare verlichting;
- 8-10 jaar: afval en afvalaanbiedstation
- 8-40 jaar: sportterrein
- 10 jaar: telefooninstallaties
- 3 jaar: telefoons
- 60 jaar: schoolgebouwen
- niet: gronden en terreinen.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa waarderen we tegen verkrijgingsprijs. Bij de waardering van de financiële vaste activa houden we rekening met vermindering van hun waarde, zoals deze naar verwachting duurzaam is. Een afboeking van deze lagere waardering nemen we afzonderlijk in de exploitatierekening en de toelichting op.

Vorraden

Onderhanden werk is opgenomen tegen vervaardigingskosten inclusief de bijgeschreven rente en indirecte kosten. De overige balansposten zijn opgenomen voor de nominale waarde. De nominale waarde is voor de verantwoording in de rekening van baten en lasten als grondslag gehanteerd. De in de toelichting op de balans per complex (voor in exploitatie zijnde complexen) vermelde nog te realiseren opbrengsten en nog uit te geven bedragen zijn ontleend aan de nacalculaties en kostprijsberekeningen.

De bepaling van verwachte resultaten geschiedt op basis van de **"contante-waarde methodiek"**. De opbrengsten voortvloeiende uit de al gesloten koopovereenkomsten voor woningbouw, die per 31 december nog niet notarieel waren verleden, worden in de jaarrekening opgenomen evenals de verplichtingen voortvloeiende uit reeds gegunde aannemingsovereenkomsten.

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, dan wel lagere marktwaarde. Er wordt geen rente bijgeschreven op de boekwaarde van deze voorraden. De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), en ook een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt tussentijds naar rato van de voortgang van de kosten en de opbrengsten winst genomen. Als aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; en
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; en
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Als de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs worden de grond- en hulpstoffen tegen deze lagere marktwaarde gewaardeerd.

Vorderingen

De vorderingen zijn opgenomen tegen de nominale waarde. We hebben voor de dubieuze vorderingen een voorziening getroffen, die in de balans in mindering op de uitzettingen is gebracht. De voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Reserves

Reserveringen en onttrekkingen aan reserves worden gevormd volgens de door de raad genomen besluiten.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (al opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De gehanteerde rente is 2,325% en de gehanteerde sterftetabel van het Actuarieel genootschap (AG) is GBV 17-22 met leeftijdsterugstellingen.

De onderhoudsegalisatie voorziening stoelt op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

4.3.2 Balanspositie

Activa	31-12-2024		31-12-2023	
VASTE ACTIVA (A)				
Immateriële vaste activa (A1)		507		168
Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief	507		168	
Materiële vaste activa (A2)		30.050		28.932
- Investerings met een economisch nut	10.181		10.396	
- Investerings waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	12.383		12.160	
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	7.486		6.376	
Financiële vaste activa (A3)		2.486		2.508
- Kapitaalverstrekkingen deelnemingen	159		159	
- Overige langlopende leningen	2.327		2.349	
Totaal vaste activa		33.044		31.608
VLOTTENDE ACTIVA (B)				
Vorraden(B1)		-142		81
- Onderhandenwerk, waaronder bouwgronden in exploitatie	-142		81	
- Uitzettingen (B2) met een rentetypische looptijd korter dan een jaar		18.030		15.122
Vorderingen op openbare lichamen	7.793		4.961	
Overige vorderingen	500		1.460	
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	9.737		8.700	

Activa	31-12-2024		31-12-2023	
- Liquide middelen (B3)		117		133
Banksaldi	115		131	
Kassaldi	2		2	
- Overlopende activa (B4)		2.544		1.560
- de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel.	261		67	
- overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de volgende begrotingsjaren komen.	2.283		1.493	
Totaal vlottende activa		20.549		16.895
Totaal activa		53.592		48.503
De verliescompensatie Vennootschapsbelasting bedraagt per 31-12-2024 afgerond € 553.000				

Passiva	31-12-2024		31-12-2023	
VASTE PASSIVA (C)				
Eigen vermogen (C1)		9.435		7.907
- Algemene reserve	4.170		2.411	
- Bestemmingsreserves (C1)	4.190		4.289	
- Gerealiseerd jaarresultaat (C2)	1.075		1.207	
Voorzieningen (C3)		8.272		6.945
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.724		2.128	
- Voorziening ter egalisatie van de kosten	1.768		1.637	
- Voorziening voor middelen van derden van waarvoor de bestemming gebonden is.	3.780		3.180	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer (C4)		21.219		22.883
- Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen (C4)	21.219		22.883	
Totaal vaste passiva		38.926		37.735
VLOTTENDE PASSIVA (D)				
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar (D1)		1.237		2.152
- Overige schulden	1.237		2.152	
Overlopende passiva:		13.429		8.616
- de van het Rijk ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren (D4)	5.398		2.362	

Passiva	31-12-2024		31-12-2023	
- de van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren (D4)	2.075		2.373	
-verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met een uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume (D4)	5.487		3.584	
-rekening courant verhouding met niet financiële instellingen	469		297	
Totaal vlottende passiva		14.666		10.769
Totaal passiva		53.592		48.503
<i>Gewaarborgde geldleningen:</i>				
Instellingen t.b.v. volkshuisvesting		38.720		32.082
Geldleningen voor woningen (NHG)		53.000		55.000

4.3.3 Toelichting op de balanspositie

A. Vaste activa

A1. Immateriële vaste activa

Het totaal in de balans voor deze activa kan als volgt worden onderscheiden:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Investering	Afschrijving	Bijdrage derden	31-12-2024
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	168	502	0	163	507

Toelichting:

In 2024 is per saldo voor een bedrag van € 465.000 kosten gemaakt voor het haalbaarheidsonderzoek Westervoort Noord.

A2. Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Inves- tering	Desinves- tering	Af- schrijving	Bijdrage derden	Boekwaarde 31-12-2024
Gronden en terreinen	1.619					1.619
Bedrijfsgebouwen	8.235	109		407		7.936
Weg, grond en waterbouw	17.248	1.879		497	386	18.243
Machines	130	29		10		149

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Inves- tering	Desinves- tering	Af- schrijving	Bijdrage derden	Boekwaarde 31-12-2024
Overige materiële vaste activa	1.700	670		266		2.103
Totale materiële vaste activa	28.932	2.687	0	1.180	386	30.050

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Inves- tering	Desinves- tering	Af- schrijving	Bijdrage derden	Boekwaarde 31-12-2024
Investerings met economisch nut	10.226	504		548		10.181
Investerings met economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven	12.206	508		310	20	12.383
Investerings in openbare ruimte met een maatschappelijk nut	6.500	1.675		322	366	7.486
Totale materiële vaste activa	28.932	2.687		1.180	386	30.050

Een verschuiving heeft plaatsgevonden in onderlinge posten van materiële vaste activa per 01-01-2024 t.o.v. 31-12-2023.

Specificatie grootste investeringen 2024

Omschrijving activum	Investeringsbedrag
Kunstgrasveld Spcl Westervoort	342.564
Afkoppelen Mosterdhof	429.410
Aanbrengen asfalt Dorpstr/Hamersestr	399.361
Openbare ruimte centrum Westervoort	239.507
Vervangen armaturen voor LED verlichting	104.748

Voor een volledig overzicht van alle beschikbare kredieten, de hierop in 2024 gedane uitgaven en de naar 2025 over te boeken restantkredieten verwijzen wij u naar de bijlage 5.3 Geactiveerde kredieten.

A3. Financiële vaste activa

Omschrijving	31-12-2023	Verstrekking	Aflossing	31-12-2024
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	159			159
Overige langlopende leningen	2.349	25	45	2.327
Totaal financiële vaste activa	2.508	25	45	2.486

Toelichting financiële vaste activa

Kapitaalverstrekking aan deelnemingen

De verkrijgingsprijs voor de nieuwe aandelen Alliander is gelijk aan de boekwaarde per ultimo 2008 van de aandelen NUON-holding.

Overige langlopende leningen

Onder de financiële vaste activa zijn ook de bij de Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) ondergebrachte Startersleningen en Duurzaamheidsleningen opgenomen. In 2022 is de laatste tranche van de Duurzaamheidsleningen van € 250.000 aan de SVn verstrekt. Na 2015 zijn geen nieuwe Startersleningen meer verstrekt. In 2024 is het saldo van de verstrekte lening toegenomen met € 20.000 voor de startersleningen en € 5.000 voor de duurzaamheidsleningen. De grootste reden is de ontvangen rente.

De aflossingen van verstrekte leningen aan verenigingen hebben volgens het reguliere betaalschema plaatsgevonden.

B. Vlottende activa

B1. Grondvoorraad

Voor het totaal van de in exploitatie zijnde complexen kan van het verloop in 2024 het volgende overzicht worden gegeven x € 1.000:

Boekwaarde

Omschrijving	31-12-2023	Mutatie lasten	Mutatie baten	Winst 2024	31-12-2024	Voorziening	31-12-2024 incl. Voorziening
Schans	774	7	4	0	780	-750	30
Clossei	119	159	450	0	-172	0	-172
Totaal	893	166	450	0	608	-750	-142

Voorzieningen

Omschrijving	31-12-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	31-12-2024
Schans	-688	-62	0	-750
Clossei	-124	-218	0	-342
Totaal	-812	-280	0	-1.092

Eindwaarden complexen

			Nominaal		- = voordelig	+ = nadelig
	<i>einddatum</i>	<i>Boekwaarde</i>	<i>Nog te realiseren</i>		<i>Resultaat 01-01-2025</i>	
	<i>exploitatie</i>					
<i>Complex</i>		<i>31-12-2024</i>	<i>Kosten</i>	<i>Opbrengsten</i>	<i>Eindwaarde</i>	<i>Startwaarde(2025)</i>
Woningbouw						
De Clossei	31-12-2025	-172	689	190	-342	-335
De Schans	31-12-2027	780	249	329	-750	-707
subtotaal		608	938	519	-1.092	-1.042

Bovenstaande tabel is overgenomen uit de paragraaf Grondbeleid. Hierin wordt aangegeven wat er nog op de complexen is te verwachten. In de laatste twee kolommen is ook de in de resterende looptijd meegerekende rentelast verwerkt.

Toelichting onderhanden werk

Boekwaarde

Per 31 december 2024 is de boekwaarde van de twee bouwgrondexploitaties € 608.000. Dit is een afname van € 285.000 ten opzichte van 31 december 2023. De volgende uitgangspunten zijn gehanteerd:

- Rentepercentage 1,30%
- Kostenindexatie 2,0%
- Opbrengstindexatie 0%

B2. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
Uitzettingen	18.030	15.122
Totaal uitzettingen	18.030	15.122

De uitzettingen zijn opgenomen tegen de nominale waarde. Voor (eventuele) dubieuze debiteuren is een voorziening getroffen. Vanaf 2016 is ook het schatkistbankieren onder de uitzettingen opgenomen.

Omschrijving		Bedrag
Vorderingen op openbare lichamen		7.793
Overige vorderingen	853	
Dubieuze debiteuren	-68	
Dubieuze debiteuren leenbijstand	-285	
Totaal overige vorderingen		500
Uitzettingen in de schatkist		9.737
Totaal uitzettingen		18.030

Medio december 2013 heeft de Eerste kamer de Wet Schatkistbankieren aangenomen. Hierdoor zijn decentrale overheden verplicht om (tijdelijk) overtollige geldmiddelen bij rijks-schatkist onder te brengen.

Berekening drempelbedrag schatkistbankieren

2,0% van begroting 40,1 miljoen met drempel van minimaal 1 miljoen	1.000.000
--	------------------

	1e kw 2024	2e kw 2024	3e kw 2024	4e kw 2024
Gemiddelde kwartaalcijfer buiten Rijksschatkist aangehouden middelen	271	246	246	348
Onderschrijding van de drempel van	729	754	754	752
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

Conclusie: De gemeente Westervoort heeft in 2024 de schatkistdrempel niet overschreden.

B.3 Liquide middelen

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
BNG Bank	115	131
Kas	2	2
Totaal liquide middelen	117	133

B.4 Overlopende activa

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
De van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	261	67
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	2.283	1.493
Totaal	2.544	1.560

Omschrijving	31-12-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	31-12-2024
--------------	------------	--------------	---------------	------------

Provincie vergoeding transformatie gemeentehuis	54	55	54	55
Ministerie afrekening leefgeld POO/GOO		126		126
Provincie Gelderland mooi Mosterdhof	8		8	0
Toeslagen problematiek Rijk		22		22
Min VWS Sport def. Afr. 2023 - afr. 2024	-28	79		51
Min. Uitkering toeslagenwet		7		7
Ministerie toeslagen problematiek C62	5		5	0
Totaal Overlopende activa van Europese en Nederlandse overheidslichamen.	39	289	67	261

Omschrijving	31-12-2024
CAK/WMO 2024	13
Afvalstoffen ledigingen 2024	412
Marktgelden Q4 2024	2
Zonnekinderen Q4 VVE 2024	20
Puck en Co afrekening 2024	1
Zonnekinderen regulies 2024	11
Facturen 2025 met datum in 2024	560
Circulus BV uitgifte aandelen	363
Sportsplanet jan 2025 bewegingsonderwijs	19
Vooruitbetaalde accountantskosten	10
REL en DHZ	215
Stichting PAS	2
Vereniging Nederlandse Gemeenten	36
Vervoersorganisatie regio Arnhem Nijmegen	35
Samenwerking glasverzekering	2
DPG media BV	2
Bibliotheek	183
Circulus BV	398
Totaal Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten latste van volgende begrotingsjaren komen	2.283

C: Vaste passiva

Eigen vermogen

De post eigen vermogen wordt onderscheiden in:

Reserves, gespecificeerd naar:	Boekwaarde 31 december 2024	Boekwaarde 31 december 2023
Algemene reserve	4.170	2.411
Bestemmingsreserves	4.190	4.289
Gerealiseerd resultaat	1.075	1.207
Totaal eigen vermogen	9.435	7.907

Reserves

Reserves zijn vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven,

is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de reserves gedurende het jaar 2024:

Naam reserve	Begin-stand 1 januari 2024	Resultaat 2023	Toevoe- gingen 2024	Onttrek- kingen 2024	Verminde- ringen i.v.m. afschrij- vingen	Eindstand 31 december 2024
P1: Algemene Reserve	2.411	1.791		-32		4.170
<i>Bestemmingsreserves:</i>						
P1: Bestuurskrachtmeting	22			-22		0
P1: Wet Open Overheid	145		34			179
P1: Uitgestelde Covid- kosten	30	-30				0
P1: Onderhoud gebouwen	121			-54		67
P1: Opschalingskorting	0	500				500
P2: Nieuwe Wet Inburgering	2	-2				0
P2: Beschermd thuis	756	-256	375			875
P2: Huishoudelijke hulp	400	-400				0
P2: Sociaal domein	500	-500				0
P2: Sportvelden	500					500
P2: Energietoeslag 2023	0					0
P2: Onderwijsachterstanden- beleid	82					82
P2: Corona re-integratie project activerend werk	90					90
P2: Doelgroepenvervoer	169		178	-75		272
P2: Overige culturele activiteiten	95					95
P3: Aanpassing Dorpstraat- Hamersestraat	43					43
P3: Handhavingskosten bouwen	66					66
P3: Kapitaallasten investeringen	85					85
P3: Afvalfonds	39					39
P3: Mosterdhof	122		8	-60		71
P3: Implementatie omgevingswet	74	104	146	90		234
P3: Versnellen woningbouw	500					500
P3: Onderzoek Westervoort- Noord	282					282
P3: Klimaatakkoord	165					165
P1,2,3 Budgetoverheveling	0		45			45
Totaal bestemmingsreserves	4.289	-584	786	-120	0	4.190
Totaal reserves	6.700	1.207	786	-152	0	8.360

In de toelichting staat per reserve het doel, en ook toevoegingen en onttrekkingen daaraan.

P1: Algemene reserve	Toevoeging	Onttrekking
Doel: Reserve ter egalisatie van de jaarlijkse rekeninguitkomsten en dient als weerstandsvermogen van de gemeente		
Toelichting:		
Resultaat 2023	1.207	
Storting bestemmingsreserve opschalingskorting 2023		-500
Storting bestemmingsreserve implementatie omgevingswet		-104
Onttrekking bestemmingsreserve huishoudelijke ondersteuning	400	
Onttrekking bestemmingsreserve sociaal domein	500	
Onttrekking bestemmingsreserve beschermd thuis	256	
Onttrekking bestemmingsreserve uitgestelde Covid-kosten	30	
Onttrekking bestemmingsreserve nieuwe wet inburgering	2	

P1: Bestuurskrachtmeting	Toevoeging	Onttrekking
Doel: Dekking van de uitgaven voor het onderzoek bestuurskrachtmeting		
Toelichting:		
Kosten onderzoek		-22

P1: Wet open overheid	Toevoeging	Onttrekking
Doel: Dekking van de uitgaven voor implementatie van de op 1 mei 2022 in werking getreden Wet open overheid.		
Toelichting:		
Restant van het implementatiebudget	34	

P1: Uitgestelde Covid-kosten	Toevoeging	Onttrekking
Doel: Dekking van de uitgaven die door de Covid-pandemie uitgesteld moesten worden.		
Toelichting:		
Bestemmingsreserve opgeheven met resultaatbestemming 2023		-30

P1: Onderhoud gebouwen	Toevoeging	Onttrekking
Doel: Het gelijkmatig verdelen van kosten onderhoud van de gemeentelijke gebouwen over de jaren. Door het ontbreken van een actueel plan is besloten tot het vormen van een bestemmingsreserve.		
Toelichting:		
Dekking huisvesting gemeentehuis		-54

P1: Opschalingskorting	Toevoeging	Onttrekking
Doel: Om de schommeling van de korting op het gemeentefonds op te vangen		
Toelichting:		
Bestemmingsreserve gevormd met resultaatbestemming 2023	500	

P2: Nieuwe wet inburgering	Toevoeging	Onttrekking
Doel: Deze reserve wordt gebruikt voor de dekking van de implementatie en uitvoering van de Wet inburgering.		
Toelichting: geen mutaties		

P2: Nieuwe wet inburgering	Toevoeging	Onttrekking
Bestemmingsreserve opheffen met resultaatbestemming 2023		-2

P2: Beschermd thuis	Toevoeging	Onttrekking
Doel: De ambulantiseringreserve is omgezet in de reserve Beschermd Thuis. De gevolgen van de decentralisatie GGZ/Beschermd worden van opgevangen.		
Toelichting:		
Storting ontvangen gelden gemeente Arnhem	375	
Onttrekking bestemmingsreserve met resultaatbestemming 2023		-256

P2: Huishoudelijke hulp	Toevoeging	Onttrekking
Doel: Het opvangen van de risico's in de open-einde financiering van de huishoudelijke hulp		
Toelichting:		
Bestemmingsreserve opheffen met resultaatbestemming 2023		-400

P2: Sociaal Domein	Toevoeging	Onttrekking
Doel: Het opvangen van de risico's in de open-einde financiering van de Jeugdwet en Wmo		
Toelichting:		
Bestemmingsreserve opheffen met resultaatbestemming 2023		-500

P2: Sportvelden	Toevoeging	Onttrekking
Doel: Het reserveren van voldoende middelen om noodzakelijke investeringen te doen		
Toelichting: geen mutaties		

P2: Onderwijsachterstandenbeleid	Toevoeging	Onttrekking
Doel:		
Toelichting: geen mutaties		

P2: Corona re-integratieproject activerend werk	Toevoeging	Onttrekking
Doel: Inzet van ontvangen middelen om de achterstand op het gebied van re-integratie te kunnen inhalen.		
Toelichting: geen mutaties		

P2: Doelgroepenvervoer	Toevoeging	Onttrekking
Doel: Dekking van toekomstige kosten als zero-emissie en prijsstijgingen.		
Toelichting:		
Storting bestemmingsreserve voorjaarsnota 2024	178	
Onttrekking bestemmingsreserve voorjaarsnota 2023		-75

P2: Overige culturele activiteiten	Toevoeging	Onttrekking
Doel: Inzet van ontvangen middelen om de culturele infrastructuur te ondersteunen bij instellingen die nog nasleep hebben van corona.		

P2: Overige culturele activiteiten	Toevoeging	Onttrekking
Toelichting: geen mutaties		
P3: Aanpassing Dorpstraat - Hamersestraat	Toevoeging	Onttrekking
Doel: Het uitvoeren van (herstel)werkzaamheden voor klachten over trillingen		
Toelichting: geen mutaties		
P3: Handhavingskosten bouwen	Toevoeging	Onttrekking
Doel: Dekking van in de toekomst te maken kosten van handhaving bij grotere incidentele bouwprojecten.		
Toelichting: geen mutaties		
P3: Kapitaallasten investeringen	Toevoeging	Vermindering in verband met afschrijvingen
Doel: Dekking van kapitaallasten van investeringen die niet vervangen hoeven te worden.		
Toelichting: geen mutaties		
P3: Afvalfonds	Toevoeging	Onttrekking
Doel: De reserve kan aangesproken worden om het tarief te verlagen of om niet ingeschatte kosten incidenteel af te dekken.		
Toelichting: geen mutaties		
P3: Mosterdhof	Toevoeging	Onttrekking
Doel: Fase 2 van Wijk van de Toekomst verder vorm te geven.		
Toelichting:		
Dekking vanuit subsidie	8	
Advieskosten		-59
P3: Versnellen woningbouw	Toevoeging	Onttrekking
Doel: Afdekken van een mogelijk tekort van 25% van de co-financieringsreegling		
Toelichting: geen mutaties		
P3: Onderzoek Westervoort Noord	Toevoeging	Onttrekking
Doel:		
Toelichting: geen mutaties		
P3: Klimaatakkoord	Toevoeging	Onttrekking
Doel:		
Toelichting: geen mutaties		

P3: Implementatie omgevingswet	Toevoeging	Onttrekking
Doel: Dekking van de uitgaven in verband met de implementatie van de omgevingswet.		
Toelichting:		
Storting bestemmingsreserve vanuit resultaatbepaling 2023	104	
Storting bestemmingsreserve vanuit meicirculaire 2024	146	
Onttrekking ter dekking kosten omgevingswet	-90	

P1,2,3: Budgetoverheveling	Toevoeging	Onttrekking
Doel:		
Toelichting:		
Storting bestemmingsreserve voorjaarsnota 2024	45	

Gerealiseerd resultaat

De jaarrekening van lasten en baten sluit over 2024 met een voordelig resultaat van € 1.074.991. Voor een toelichting hierop verwijzen wij naar dit onderdeel elders in de jaarstukken.

C3. Voorzieningen

In onderstaand overzicht is het verloop per voorziening weergegeven:

	Stand per 1-1-2024	Toevoeging	Aanwending	Vrijval t.g.v. exploitatie	Stand per 31-12-2024
Voorzieningen					
Verplichtingen, verliezen en risico's:					
Pensioenvoorziening wethouders	2.126	332	-101		2.357
Dubieuze debiteuren	107	19	-15	-44	67
Dubieuze debiteuren leenbijstand	331			-46	285
Verliesvoorziening grondexploitaties	812	280			1.092
Wachtgeld wethouders	0	83		-58	25
Voorziening voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is					
Afvalinzameling	298		-86		212
Tarief egalisatie riolering	2.882	686			3.568
Voorzieningen ter egalisatie van kosten					
Achterstallig onderhoud wegen	1.328		-360		968
Onderhoud wegen	311	588		-99	800
Totaal voorzieningen	8.195	1.988	-562	-246	9.375
Dubieuze debiteuren	107	19	-15	-44	67
Dubieuze debiteuren leenbijstand	331			-46	285
Verliesvoorziening grondexploitaties	812	280	-342		750
Totaal voorzieningen te verrekenen op de balans	1.250	299	-357	-90	1.102
Voorzieningen op de balans	6.945	1.689	-205	-155	8.272

De voorraad onderhandenwerk voorraden had op balans datum 31-12-2024 een boekwaarde van € 608.000. Vanwege de negatieve boekwaarde van Clossei wordt er een bedrag van € 342.000 verrekend met de voorzieningen op de balans.

Toelichting op de voorzieningen

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

Pensioenvoorziening wethouders

De voorziening pensioenen wethouders is gebaseerd op basis van actuariële berekening per ultimo 2024.

Wachtgeld wethouders

De voorziening wachtgeld wethouders is in 2024 gevormd voor een wethouder met wachtgeldverplichting voor 2024 en een deel in 2025.

Dubieuze debiteuren

Deze voorziening is gevormd voor het risico van de oninbaarheid van vorderingen op debiteuren.

Dubieuze debiteuren leenbijstand

In 2024 is de hoogte van de vorderingen en de inbaarheid opnieuw door de SDL bekeken en het benodigde bedrag in de voorziening geactualiseerd. Als gevolg hiervan is een bedrag van € 26.000 vrijgevallen ten gunste van de exploitatie.

Verliesvoorziening grondexploitaties

Voor exploitaties met een geraamd tekort wordt een voorziening (op startwaarde) volgens BBV getroffen om de berekende toekomstige tekorten af te dekken. Dit is een wettelijk voorgeschreven maatregel.

Van derden verkregen middelen met specifieke besteding

Riolering en afvalinzameling

Op basis van het BBV moeten de verschillen tussen de vooraf geschatte lasten/baten voor de rioolheffing en afvalstoffenheffing en de werkelijke lasten/baten op nacalculatorische basis aan de voorziening worden onttrokken of toegevoegd. Hierdoor blijft het geld dat burgers voor deze heffingen betalen te allen tijde bestemd voor dit doel.

In 2024 zijn er voor riolering op nacalculatiebasis hogere baten dan lasten, waardoor er een bedrag aan de voorziening is toegevoegd. Bij afval waren de lasten hoger dan de baten, wat heeft geleid tot een vrijval van een bedrag ten gunste van de exploitatie om de kosten te dekken.

Ter egalisatie van kosten

Onderhoud wegen

Het onderhouden van de wegen volgens het Wegenbeheersplan. De voorziening wordt jaarlijks vanuit de exploitatie gevoed, terwijl de geplande maatregelen op deze voorziening worden geboekt.

Achterstallig onderhoud wegen

Bij vaststelling van de jaarstukken 2021 is besloten om uit het voordelig jaarresultaat een bedrag van € 2 miljoen in een voorziening achterstallig onderhoud wegen te storten. De kosten van het inhalen van het achterstallig onderhoud worden op deze voorziening geboekt. Hiervoor is in 2024 een bedrag aan de voorziening onttrokken.

C4: Vaste schulden

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
--------------	------------	------------

Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	21.219	22.883
---	--------	--------

In 2024 zijn geen nieuwe leningen aangetrokken. De totale rentelast voor het jaar 2023 over de vaste schulden bedraagt € 408.357.

D1: Vlottende passiva

Netto vlottende schulden (D1)	31-12-2024	31-12-2023
Overige schulden	1.237	2.192
Totaal	1.237	2.192

D4: Overlopende passiva

Overlopende passiva (D4)	31-12-2024	31-12-2023
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	5.398	4.576
De van de Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van volgende begrotingsjaren	2.075	
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met een uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	5.487	3.584
Rekening courant verhouding met niet financiële instellingen 1Stroom	469	297
Totaal	13.429	8.457

Ten opzichte van 2023 zijn de vlottende passiva in zijn totaliteit toegenomen. Dit is met name een gevolg van meer ontvangen gelden en voorschotten met een specifiek bestedingsdoel dan per ultimo 2024.

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

	Saldo 31-12-2023	Ontvangen bedragen	Vrijgevalen bedragen, kosten of (terug) betalingen	Saldo 31-12-2024
Onderwijsachterstandenbeleid (Rijk)	0	149	0	149
Gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek (Rijk) ***	-5	34	29	0
Sportakkoord (Rijk)	3		2	1
Advies warmte (Rijk)	1			1
Regeling reductie energieverbruik woningen (Rijk)	10		10	0
Onderwijsvertraging (Rijk)	19		6	13

Stimulering verkeerveiligheidsmaatregelen (Rijk)	40			40
SPUK Inburgering (Rijk)	172	201	43	329
SPUK Onderwijsroute (Rijk)	7	6		13
Preventieakkoord (Rijk)	10	6		16
Energiearmoede (Rijk)	309			309
Uitvoeringskosten Klimaatakkoord (Rijk)	334	292	293	333
SPUK impulsaanpak winkelgebieden (Rijk)	654	393	92	955
Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptie (Rijk)	60	24	24	60
Lokale bibliotheekvoorzieningen (Rijk)	220	183	220	183
Startbouwimpuls (Rijk)	114			114
SPUK brede regeling (Rijk)	109	247	137	219
SPUK Nationaal isolatieprogramma (Rijk)	276	419	29	666
Min opvang ontheemden		1786		1786
Min terug betaling overschot CNO		211		211
Totaal bekleemde middelen	2.333	3.951	885	5.398

	Saldo 31-12-2023	Ontvangen bedragen	Vrijgefallen bedragen, kosten of (terug) betalingen	Saldo 31-12-2024
Snelfietsroute F12 (Provincie)	1.942		22	1.920
Energieloket (Provincie)	10	0	0	10
Overdracht bodemtaken (Provincie)	24		11	13
Fietsveiligheid Westervoort (Provincie)	10		10	0
Westervoort Noord (Provincie)	26		26	0
Gelders Winterfonds (Provincie)	11	0	0	11
Eenvoudige maatregelen fiets (Provincie)	40	10	40	10
Progr landschap en biodiversiteit (Provincie)	3	5		8
Flexwonen (Provincie)	15		15	
Dorpendeal (Provincie)	194		90	104
Jurist en planeconoom West.Noord (Provincie)	11		11	0
Project ZON (Provincie)	8		8	0
Groen Icoon projecten (Provincie)	80		80	0
Totaal bekleemde middelen	2.374	15	313	2.075

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met een uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	31-12-2024
Vooruit ontvangen bedragen in 2024 die betrekking hebben op 2025	2.239
Nog te betalen bedragen over 2024	1.403
Nog te betalen rente leningen	316
Nog te betalen loonbelasting	107
Nog te betalen WMO	1.030
Nog te betalen budgettering	140
Rekening courant met gemeente Duiven	134
Diverse	118
Totaal	5.487

4.3.4 Overige balansonderdelen

Toelichting niet uit de balans blijvende verplichtingen

Per balansdatum zijn er bij het project herinrichting Mosterdhof voor € 923.000 lopende verplichtingen inzake de herinrichting van het openbaar groen, straten en paden.

Allonge De Schans

In 2011 is de 'Allonge op de ontwikkelingsovereenkomst de Schans' gesloten met de projectontwikkelaar. Op grond van deze Allonge is in 2011 50% van de opbrengst voor het project ontvangen en verantwoord. De overige 50% zal in fases worden ontvangen. Steeds als een deel van het project door de ontwikkelaar wordt verkocht zullen wij gelden ontvangen. Aangezien wij het tweede recht van hypotheek hebben, dient dit deel onder de niet uit de balans blijvende rechten te worden opgenomen en nog niet als baat te worden verwerkt.

Er is een overeenkomst met de projectontwikkelaar voor de ontwikkeling van resterende kavels. Het inbaarheidsrisico ligt bij de gemeente. Deze projectontwikkelaar is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de Schans. De gemeente ontvangt op basis van de voortgang van de verkopen van de projectontwikkelaar een bijdrage. Dit contract is onderdeel van de post voorraden, omdat de contractrisico's ook passen binnen deze voorraad. De voortgang van de te realiseren baten in de grondexploitatie, dat afhankelijk is van de verkopen van de projectontwikkelaar, worden hiermee goed in beeld gehouden.

Recht op verliescompensatie in het kader van de vennootschapsbelasting

De gemeente Westervoort heeft een bedrag van afgerond € 566.957 buiten de balans opgenomen onder de activa zijde van de balans (definitief vastgesteld door de Belastingdienst per 31-12-2023). Dit betreft het toekomstige recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969.

Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

- Fiscaal resultaat 2016 (fiscaal verlies) € 80.314
- Fiscaal resultaat 2017 (fiscaal verlies) € 30.638
- Fiscaal resultaat 2018 (fiscaal verlies) € 241.957
- Fiscaal resultaat 2019 (fiscaal verlies) € 277.493
- Fiscaal resultaat 2020 (fiscale winst) € 15.299
- Fiscaal resultaat 2021 (fiscale winst) € 19.479
- Fiscaal resultaat 2022 (fiscale winst) € 14.898
- Fiscaal resultaat 2023 (fiscale winst) € 13.769
- Fiscaal resultaat 2024 (prognose; fiscale winst) € 14.000
- Fiscaal resultaat 2025 (prognose; fiscale winst) € 14.500

Gewaarborgde geldleningen

De door de gemeente gewaarborgde geldleningen specificeren we als volgt:

	Per 31-12-2023	Toevoegingen 2024	Onttrekkingen 2024	Per 31-12-2024
A. Instellingen t.b.v. volkshuisvesting WSW aansprakelijk**	32.082	6.638		38.720
B. Particulieren woningbezitters Nationale Hypotheek Garantie (NHG)	58.000		5.000	53.000
Totaal	90.082	6.638	5.000	91.720

**Het betreft hier gegarandeerde leningen waarvoor de achtervangfunctie geldt als ook de rechtstreeks gegarandeerde leningen. Een specificatie van de betreffende leningen per woonstichting treft u navolgend aan.

WSW aansprakelijk maximaal 50%

Instelling	31-12-2023	Opname	Aflossing	31-12-2024
Stichting Plavei	10.921	553		11.474
Woonzorg Nederland	4.476	514		4.990
Stichting Vivare	16.685	5.571		22.256
Totaal	32.082	6.638		38.720

Kredietfaciliteit BNG

Westervoort heeft bij de BNG een kredietfaciliteit van € 2.000.000. Tot aan het bedrag van € 2.000.000 zijn de kosten de 1 maand euribor met een opslag van 0,15%. Boven het kredietbedrag van € 2.000.000 komt er ook nog een opslag bij van 5% rente.

Eigen bijdragen via CAK

Een aanvrager van een voorziening, zoals hulp in de huishouding, ondersteuning of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo 2015 een eigen bijdrage verschuldigd. Het CAK is het publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) dat door de wetgever is belast met de berekening, oplegging en incasso van de eigen bijdrage.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid, volledigheid van en het naleven van het voorwaarden criterium bij de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat de gemeente bij de verantwoording van deze eigen bijdragen steunt op de informatie van het CAK en niet zelfstandig geheel sluitend de juistheid, volledigheid en rechtmatigheid van de eigen bijdragen hoeft te controleren. In 2024 is voor € 143.000 aan eigen bijdrage via het CAK verantwoord.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum te melden.

De volgende opdrachten zijn Europees aanbesteed:

	Onderwerp	Aard aanbeste- ding	Aanvang	Eind	Looptijd in jaren (incl. evt. verlenging)	Ingeschatte last per jaar
1	Inzameling van huishoudelijk afval	Dienst	01-01-2016	31-12-2022	5(7)	550.000

2	Onderhoud van openbare verlichting	Dienst	01-01-2021	31-12-2023	2(2*1)	120.000
3	Leveringsovereenkomst elektriciteit	Dienst	01-01-2016	31-12-2022	5(2)	150.000
4	WMO-hulpmiddelen	Dienst	01-10-2021	01-10-2025	4(2*1)	330.000

Bij 3 leveranciers is sprake van een onrechtmatige aanbesteding voor een bedrag van € 223.969.

4.4 Rechtmatigheidsverantwoording

Een balans is een financieel overzicht waarin de bezittingen van de gemeente zijn weergegeven. Het bezit noemen we activa. De passiva geeft aan hoe de gemeente het bezit heeft gefinancierd. Het bezit is gefinancierd met eigen financieringsmiddelen (eigen vermogen), langlopende geldleningen en vlottende passiva.

Dit onderdeel bestaat uit:

4.4.1 Waarderingsgrondslagen

4.4.2 Rechtmatigheidsverantwoording

4.4.1 Waarderingsgrondslagen inzake rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties en ook de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid, het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 16 december 2024 door de raad is vastgesteld;
- Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over-en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.
- Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief niet andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat een verantwoordingsgrens van 3% (zijnde € 1.733.000) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- Een rapporteringstolerantie van € 10.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

4.4.2 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 16 december 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.733.000. De grondslag voor deze verantwoording is de kadernota Rechtmatigheid 2024 van de commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 2.834.000 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 1.733.000. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 2.467.000 acceptabel op basis van door de raad vastgestelde afspraken.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium	
- Overschrijding van de lasten van programma's	2.610
- Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	0
- Afwijkingen van de begrote mutaties van reserves, die niet passen binnen het raadsbesluit	0
- Afwijkingen in de baten en/of onderschrijding van de lasten	0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	2.610
Voorwaardencriterium	
- Europese aanbestedingen	224
Misbruik en oneigenlijk gebruik	
Totaal M&O criterium	0
Totaal onrechtmatigheden	2.834
Splitsing begrotingscriterium acceptabel en niet acceptabel	
Acceptabel	
Overschrijdingen van de lasten die gecompenseerd worden door baten	2.467
Open einde regelingen	
Niet acceptabel	143
De niet acceptabele begrotingsonrechtmatigheden zitten in programma 3 omgeving. Dit betreft het vormen van de verliesvoorziening voor de grondexploitatie De Clossei en de doorbelasting vanuit GR 1Stroom. Deze posten waren niet in de begroting opgenomen.	

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie zij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

5. Bijlagen

- 5.1 SISA
- 5.2 Baten en lasten per taakveld
- 5.3 Geactiveerde kredieten

5.1 SISA

		E12.348	E24.318	I	616.3181
BZK	C62 Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfte opbrengsten (jaar T) die voortvloeien tot het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen Aard controle R Indicator 062.01	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator C62.02		
		E3517	Nee		
BZK	C91 Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator 092.01	Bedrag doorgeschoven naar t+1 Aard controle R	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert Aard controle de L Indicator 092.03	Aantal... en dat... het afgelopen jaar bij de informatiepunten in de gemeente behandeld is Aard controle del. Indicator 092.04 Aantal gebonkte leermiddelen Aard controle n.v.t. Indicator C92.05
OCW	DO Onderwijsachterstandenbeleid 2023.2026 (OM3)	E 15.274 Besteding (jaar T) aan overgangsgeschieden (eerst VWE) voor voorschot educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitsnormen (conform artikel 159, eerste lid WPO) Aard controle R Indicator 080.01	E 0 Besteding (jaar T) aan overgangsgeschieden (eerst VWE) voor leerlingen met een grote achterstand reed Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) Aard controle R Indicator DEL02	1. Besteding (jaar T) aan afspraken over vo- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen houdende van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) Aard controle R Indicator 080.03	142 Connectie besteding jaar T-1) Let op bv correctie verder vormken bij mndroator 05 Aard controle R Indicator 080.04
	Gemeenten	E 360.982 Hieronder per regel één gemeente(codes) selecteren en in de kolommen eraast de verantwoordingsinformatie voce die gemeente invullen Aard controle n.e.l. Indicator 080.07	E 31.954 Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag Aard controle R Indicator 080.08	E 29.672 Hieronder per regel één gemeente(ncode) selecteren en in de kolommen eraast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Bedrag Aard controle n.v.t. Indicator 084.19	E 27.894 Van andere gemeenten (re jaar T) overgeboekte middelen (baten) tid de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Aard controle R Indicator 080.10
		1			
		2			
		100			
OCW	014 Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld Aard controle R Indicator 014.01	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen Aard controle R Indicator 014.02	Besteding (jaar T) voor aanvullende capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs Aard controle R Indicator 014.03	

			Correctie besteding (par T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (par T-1)	Opgebouwde reserve (Ja/Nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator 014/214	Aard controle R Indicator 014/05	Aard controle R Indicator 014/06	Aard controle R Indicator 011/57		
			€ 0	€ 12 529	€ 12 529	Nee		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor de gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten), de specifieke uitkering gemeenten b v het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor de gemeente invullen	Van andere gemeenten (in par T) overgeboekte middelen (baten) int de specifieke uitkering gemeenten b v het Nationaal Programma Onderwijs		
			Aard controle R Indicator 014/08	Aard controle R Indicator 014/09	Aard controle R Indicator 014/10	Aard controle R Indicator 014/11		
		1						
		2						
		10						
OCW	D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Beschikkingnummer	Aard van de attentie besteding (par T)	Besteding (jaar T)	Indien van toepassing bedrag dat wordt meegenomen van 2024 tot jaar 2025	Aard van de adm. Cumulatie, besteding (Cm par T)	Cumulatieve besteding (tm jaar T)
			Aard controle R Indicator 023/21	Aard controle R Indicator 023/02	Aard controle R Indicator 023/03	Aard controle R Indicator 023/04	Aard controle R Indicator 023/05	Aard controle R Indicator 023/06
		1	50230112	0230112	€ 37 249	€ 182 751	c) De doorhinkkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening	€ 37 249
		2						
		100						
			Eindverantwoording (Ja/nee)					
			Aard controle R Indicator 023/27					
		1	Nee					
		2						
		100						
lenW	6448	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa nissen medeoverheden)	Hieronder per regel een CBS(code) uit (par T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor de medeoverheid invullen	Besteding (jaar T) ten laste van de wvstrekker	Cumulatieve besteding (Vn par T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering par T)	Besteding cofinanciering cumulatief (tm jaar T)	
			Aard controle R Indicator 044/01	Aard controle R Indicator 044/02	Aard controle R Indicator 044/03	Aard controle R Indicator E31804	Aard controle R Indicator 044/05	Aard controle R Indicator 5.148.06
		1	060299 Gemeente Zevenaar	060299 Gemeente Zevenaar	€ 0	€ 5 782	€ 0	€ 1 927
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator 044/07	Aard controle R Indicator 044/08	Aard controle R Indicator 044/09			
		1	060299 Gemeente Zevenaar	060299 Gemeente Zevenaar	Nee	Maatregel afgerond in jaar T (Ja/Nee) - per maatregel		
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingnummer	Maatregel afgerond in jaar T (Ja/Nee) - per maatregel			
			Aard controle R Indicator 044/10	Aard controle R Indicator 044/11	Aard controle R Indicator 044/12	Aard controle R Indicator 044/13		

			1	060299 Gemeente Zevenaar	IENW/BSK 2023/139660	borstenen verhard opperak vergroening (met als doel weer 45houdend infiltratievoorming)	Nee		
lenW	684	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023		Panmoes en Gemeenten	Bested.ng jaa, Ti	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatie, egen bijdrage en externe financiering (U/m par T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar 'N (Ja/Nee)	
				Aard controle R hroctor, 08499	Aard controle n u t Indicator E84/02	Aard controle R Indicator 884,03	Aard controle n u t Indicator E84/02		
			0		€ 0	€0		Itte	
				Naam/nummer per 1113.14e)	Per maatregel maatregel afgerond in (jaar T)je (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks meters)		Eventuele toelichting mits noodzakelijk	
				Aard controle n u t Indicator 884,05	Aard controle n v t Indicator 084/06	Aard controle n v t Indicator 081/07	Aard controle n v t Indicator 083/08		
			1	344 Het volwaardig afwaarderen van een GOW 50 kmh naar een ET10, 30 kmh/aantal in meters	Nee	0			
			23						
			4						
			50						
El	F20	Regeling specifieke uitkering impulsaanpak winkelgebieden		Beschikkingnummer	Projectnaam	Besteding (par T) ten laste .94 Rijksmiddelen	Toelichting afkijzing besteding (Jaar T) conform projectplan	Cumulatie, -besteding (Vn/ raar T)	Colinanciering baar T)
				Aard controle n u t Indicator F20/0	Aard controle n u t Indicator F20/02	Aard contro. R Indicator F27,03	Aard controle n 11 Indicator F20/04	Aard controle n u t Ind., F20/05	A. CO. - Indicator 02/
				SPUKIW23.03640390	Centrumpan Westeroord	€46215		E 46 905	E 138 645
				Kopie beschikkingnummer	Cumulatieve cofinanciering (Um jaar T)	Aantal verblijfsobjecten binnen panden waarvan realisatie renpabeiransformatie gestart is (jaar T) komt overeen met de fasering uit de projectaanvraag (Ja/Nee)	Cumulatief aantal verblijfsobjecten binnen panden renaratie/transformatie gerealiseerd (t/m par T)	Aantal verblijfsobjecten binnen panden waarvan realisatie sloop nieuw..uw gestart is (jaar T) komt overeen met de faseoog uit de projectaanvraag (Ja/Nee)	Cumulatief aantal verblijfsobjecten binnen panden sloop/nieuwbouw gerealiseerd (t/m J- T)
				Aard controls n v t Indicator F20/37	Aard controle n v t Indicator F20/428	Aard controle 01 Indicator 020/09	Aard controle". Indroge' F20/12	Aard controle 01 Indbet. F201 t	Aait contra. n v t Indoe., F20/12
			1	SPUKIVV23.03540390	€ 139 335	Ja	10	Nee	0
			2					Gedachte bij indiening was om delen al te slopen in 2024 De te slopen panden zun onderuussen wel ...n.v.: allemaal leeg Start sloop vracht neg pveereenstemming met de Albert Heijn	
			3						
			4						
				Kopie beschikkingnummer	Realisatie faseoog verloopt conform projectplan pa/n(ee)	Toelichting (verplicht indien bi Indicator F20/14 Nee is ingevuld)	Samenwerkingsovereenkomst aanwezig pa/n(ee)	Eindverantwoordiging (Jaineel	
				Aard controle n t Indicator F20/13	Aard controle DI lgr' F20/11	Aard controle n v t Indicator F20/15	Aard controle 02 Indicator F200 6	Aard controle n v t Indicator F20/17	

			1	SPUK1,123.03540390	Nee	Project verkocht conform ingediend verzoeken Deze is uitvoering voorbesproken met RVO en op 22-12-2024 ingediend. We wachten nog op akkoord.			S, e	
			2							
SAN	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024 Mie gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel oer paar T) ongeacht of de gemeente in (par T) geen enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Besteding (Ja. T) algemene bijstand Gemeente 1 Participatiewet (PW) Aard controle R Induk, 92/01	Baten Saar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente 1 Participatiewet (PW) Aard conatre R Indicator 92/02	Besteding (jaar 1.) IOAW Gemeente 12 Wet inkomensimorziening oudere en gedeeteeljk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator 92/03	Baten paar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente 12 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeteeljk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Ind., 92/04	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente 13 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeteeljk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (1041) Aard controle R Ind., 02/05	Baten haar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente 13 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeteeljk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (11041) Aard con. R Indicator 92/136	
				€ 5 168 618 Besteding (par T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente 1460.114.1 bjstandcerlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bb, 2004) Aard controle R Indicator 92/07	E 68 171 Baten (par T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente 14 Besluit bistandierlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle 9 Indicator 92/08	€ 159 732 Baten haar T) VVWIK (exclusief Rijk) Gemeente 16 Wel werk en inkomn kunstenaars (W WIK) Aard controle R Indicator 62/09	€ 486 Besteding paar T) Loonkostensubsidie o g ir art 10d Participatiewel Gemeente 17 Participatiewel (PW) Aard controle R Indicator G2/10	€ 2 627 Baten (jaar T) Loonkostensubsidii 9 g si art 10d Participat., (exclusief Rijk) Gemeente 17 Participatiewet (PW) Aard controle R Infficator G2/10	€ 0 Gederfde baten Me voortvloeiende uit kosten schulden gebundelde uitkering Participatiewet in paar T) v m de hersteloperatie kindermangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard con/ ,	
				E0 Mutaties (dotaties en inhu) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Partmpatiewet (jaar T) i v m de hersteloperatie kinderoprievangt oeslagaffaire Gemeente Participatiewel (PW) Aard controle D2 Ind., 62/13	E1334 Volledig zelfstandige tatvoening (3.0101) Aard controle n 9 Indicator 02/11	E0	E 521.394	E0	E0	
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstreking)gemeentedeel 2024 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel oer (jaar T) ongeacht of de gemeente in (Jaar T) geen enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Besteding (jaar T) kapitaalverstreking Gemeente Aard controle R Indicator 03/01	Baten (par T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator 93/02	Baten vanwege voer 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle 9 Indicator 03/03	Besteding jaar T) Bob Gemeente Aard controle Pt Indicator 03/04	Baten (par T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator 01/95	Besteding paar T) onderzoekscolleen artikel 52, eerste lid, onderdeel b Bbz 2004 (Bob) Gemeente Aard Gonade R Indicator G11	
				€ 3125	€ 4 732	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
				B82 veer 2020 - levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeiende uit kwijtschelden schulden levensonderhoud 802 in haar T) (exclusief BOB) i v m de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator 03/07	B82 wier 2020 - kapitaalverstreking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeiende uit kwijtschelden schulden levensonderhoud 802 in paar T) (exclusief BOB).01, om de hersteloperatie kindermangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator 93/08	BEIZ veer 2020 - levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB) Gederfde baten die ie. Moelen art kwijtschelden schulden levensonderhoud B82 en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in paar T) i v m de hersteloperatie kindermangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator 03/09	B82 vanaf 2020 - kapitaalverstrelding Gederfde baten die voortvloeiende uit kwijtschelden schulden levensonderhoud 802 in paar T) i v m de hersteloperatie kindermangtoeslagaffaire Gemeente Aard cola", R Indicator 93/10	Volledig zelfstandige uitvoering (JaMee) Aard contrae n v t Indicator 93/11		
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel 01er Tozo Om T) ongeacht of de gemeente al (jaar T) geen enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wg.		Welke regeling betreft het Tozo Om T) Gemeente Aard controle n c t Indicator 04/01	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente Aard controle R Ind., or 64/02	Besteding Om T) kapitaalverstreking Gemeente Aard conade 19 Indicator 04/93	Baten 041 T) levensonderhoud Gemeente Aard controle R Indicator 94/04	Baten (pa, T) kapitaalverstreking (aflossing) Gemeente Aard controle R Indicator 64/05	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (overig; Gemeente Aard controle R Indicator 04/138	
				1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 pm 2020)	E 0	E 0	E 0	E 21 522	E 515	
				2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	0	€ 0	€ 2 674	€ 219	
				3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 4 702	€ 337	
				4 Tozo 1 (geldend ven 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	E 0	0	E 0	€ 1 568	E 84	
				5 Ton 5 (geldend van 1 jul. tot 1 oktober 2021)	E 0	E 0	E 2 246	E 0	E 0	
				6 Totaal	E 0	E 0	E 2 246	E 30 466	E 1 155	
				Kopie regeling Aantal besluten levensonderhoud (Jaar T) Gemeente Aard dante n v t Indicator 04/07	Aantal besluten levensonderhoud (Jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator 04/08	Aantal besluten kapitaalverstreking paar T) Gemeente Aard drodde R indaal", 63/09	Volledig zelfstandige umoeng (JaMee) Gemeente Aa,r1 contra, n v t Indicator 03/10			
				1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja			
				2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja			
				3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja			
				4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja			
				5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja			
				6 Totaal	0	0	Nv t			
				Kopie regeling Besteding (par T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) Gemeente Aard controle n v t Indicator 04/10	Baten (par T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing Gemeente Aard controle R ..to, 94/12	Baten (par T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig Gemeente Aard conade R dicator 64/13	Baten haar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig Gemeente Aard controle R Indicator 04/14	Unieringskosten (jaar T) uitvoermg Tozo buitenland (gemeente Maastricht) Gemeente Aard controle R Incl.c.o, 04/05		
				1 Tozo 1 (1 rad tot 1 sen 2020)						
				2 Tozo 2 (1 pm tot 1 oktober 2020)						
				3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)						

		1 Tozo 'geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
		5 Tozo 5 'geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
		6 Totale	E0	E0	E0	E0
		Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien di kostischelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T v m de hersteloperatie kinderopvangtoeslagalfaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vnl.) voorziening duaaueze debiteuren gaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i le de hersteld kinderopvangtoeslagafdre	Kapitaalstrekkngen - Gederfde baten die voortvloeien lot kvntischelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstekkingen Tozo in die T km de hersteloperatie kinderopvangtoeslagafdrade	
		Aard controle n.v.t. Indicator 04/16	Gemeente	Aard contra R Indicator G-4/17	Gemeente	Aard controle R D2 ...tor G-4/18
		1 Tozo 1 f1 Tittel juni 2020)	E0		E0	E0
		2 Tozo 2 (f Juni tot 1 oktober 2020)	E0	E0	E0	E0
		3 Tozo 3 al oktober 2020 tot 1 spil 2 0 2 1)	E0	E0	E0	E0
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 012021)	E0		E0	E0
		5 Tozo 5 (geldend van 1 ula tot 1 oktober 2021)	E0	E0	E0	E0
		6 Totale	E0	E0	E0	E0
SZW	G10	Wer inburgering 2021_gemeentedeel 2024	Besteding gaar T)	Baten (gaar T1)0001.4010 Radj Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente	
		Alle gemeenten verantwoord bel het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T) ongeacht of de gemeente in gaar TI geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente			
		Aard controle R Indicator 01/04/21	Aard controle R Indicat, G12/02	Aard pntior Indicator, G 12/03		
SZW	G12	Kwitschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagalfaire_gemeentedeel 2024	Gederfde baten de voortvloeien uit kwaltschelden schulden Bijzondere baistand in gaar TI v m de hersteloperatie kinderodangtoeslagafdrade Gemeente	Gederfde baten de voortvloeien uit kwaltschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in gaar T) v m de hersteloperatie kinderodangtoeslagalfaire Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoere, ij (Ja/Nee)	
		Alle gemeenten verantwoord hier hel gemeentedeel gaar r) ongeacht of de gemeente in gaar T) geen enkele of alle taken heeft uibesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente	Gemeente		
		Aard controle R indicator 012/01	Aard controle R indicator 012/02	Aard cor, ov Indicator, G12/03		
SZW	G13	Onderwijsroute_deel gemeente 2024	Bestedingen ondermisroute gaar Gemeente	Baten ondermoute gaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Bestedingen overige voorzienngen gaar T) Gemeente	Baten 0103899 Oozorm 988 jaar flexclustel Rijk) Gemeente
		Me gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel gaar T) ongeacht of de gemeente in gaar T) geen, enkele of alle taken heeft ubesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr				Volledig zelfstandige uitvoering (Jalfee)
		Aard controle R indicator 013/01	Aard controle R indicator 013/02	Aard controle R Indicator 013/01	Aard controle R Indicate 013/01	Aard controle n.v.t Indicator 013/05

VWS	11-Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024. 2025 Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke betekende uitkering						
		Aard controle n d 1 Indicator H402	Aard controle n et Indicator. 11402						
		E 62 369	E 127 066						
		Actriniteiten	Totale werkelijke berekende 18.9 Pee P.J.. (Iias T)	Werkelijke besteding voor de aemteiten inclusief btw 0 18% gaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de actmterten inclusief btw x 18% gaar T) Roerende zaken	Werkelijke besteding voor de pteateerten inclusief btw x 18% gaaf T) Dienstverlening door derden	Toelichting		
		Aard controle n v t Indicator MAM	Aard controle net Indoet: H404	Aard controle R Incaktor brd05	Aard controle R lag,kabot 114,06	Aard controle R Indicator 844107	Aard controle eet Indicator. 84608		
		1 Onroerende zaken	E 70.705	f 70.705	f 0	E 0			
		2 Roerende zaken	E 20.667	f 0	E 20.667	E 0			
		100 Dienstverlening derden	E 35.894	E 0	E 0	E 35.694			
VWS	1830-Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023.2026	Naam onderdeel	Totaalbedrag gaar T) toegekend per onderdeel	Besteding ten laste van Rijksmiddelen gaar T) Pee onderdeel	Cumulative besteding ten laste van Rijksmiddelen aan jaar TV per onderdeel	VoIdaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n v t)7	Meegewerkt aan de mondonng (Ja/Meei n v t)7		
		Aard controle n v t Indicator H3001	Aard controle Aut Indicator F1304,12	Aard controle R Inktaior H2104,13	Aard...de n v t Indicator H371101	Aard c2ntrole n v 1 Inficator H3005	Aard controle n v t Indicator H3008		
		1 Lokaal Spotaakkoord	E 12.179	E 7.500	E 29.120	Ja	Ja		
		2 Brede regeling combinatiefuncties	E 83.379	e 85.206	E 165.697	Ja	Ja		
		3 Terugdringen Gezondheidszachtentanden	E 18.738	E 18.738	E34.048	Ja	Ja		
		4 Kansrijke Start	E 14.989	E 5.713	E 47.300	Nee	Ja		
		5 Mentale Gezondheid	E 4.685	fe	E 3.000	Ja	Ja		
		6 Aanpak overgewicht en obesitas	E 16.395	EO	E 4.924	Ja	Ja		
		7 Valpreventie	E 44.500	f 15.356	E 15.501	Ja	Ja		
		8 Leefomgeving	E 9.368	f 0	E 2.024	Nee	Ja		
		9 OKO 5 Vroegsignalering alcoholproblematiek	E 2.342	E2.950	E 2.950	Ja	Ja		
		10 Versterken sociale basis	E33.727	f 51.107	E 89.996	Ja	Ja		
		11 Mantelzorg	E3.368	EO	E 0	Nee	Ja		
		12 Een tegen eenzaamheid	E3.368	E 7.874	E 9.124	Nee	Ja		
		13 Welzijn op recept	E 8.900	E9	E 0	Nee	Ja		
		14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	E 2.342	E 0	E 2.248	Nei	Ja		
		15 Coördinatiekosten regionale aanpak	E 6.839	E0	EO	N.v.t.	Ja		
		Eindverantwoording (Ja Nee)							
		Aard controle n v t Indicator 830,07							
		Nee							
VWS	H358-Specifieke uitkering IZA-doelen 2023.2026 (5)Sis (tussen medeoverheden)	Hieronder par regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medecheheid 'vullen	Besteding gaar T)						
		Aard controle a v.1 Indicator 9835971	Aard coati... Indicator 0,3,4,...						
		1 050702 Gemeente Arnhem	E 23.662						

		2	
VRO	J95	Specifieke uitkering woningbouwimpuls	
		Tranche 1 Cm 6 Gemeenten	
		Projectnaamnummer	Aantal 0, algen waaraan bouw is gestart in (jaar T) komt overeen met fase 00 uit de projectentraag (Ja/Nee) - bij Nee, indicator 15 verplicht
		Aard controle n.v.t. Indicator J9402	Aard controle n.v.t. Indicator J9102
	1	Westerspoort Noord 2024-0000031957	Ja
	2		
	20		
		Kopie projectnaamnummer	Uitvoering WBI-maatregelen verloop conform fasering projectaantraag (Ja/Nee) - bij Nee, indicator 15 verplicht
		Aard controle n.v.t. Indicator J9107	Aard controle R Indicator J9108
	1	Westerspoort Noord 2024-0000031957	Nee
	2		E 502.134
	20		€ 502.134
		Kopie projectnaamnummer	Toelichting afwijking(en)
		Prijs categorieën woningen komen overeen met projectaantraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Eindverantwoording, project afgerond (Ja/Nee)
		Aard controle n.v.t. Indicator J9113	Aard controle n.v.t. Indicator J9114
	1	Westerspoort Noord 2024-0000031957	Ja
	2		Nee
	20		
VRO	J55	Aanpak energiearmoede	
		Het aantal huishoudens in huurwoningen aan leen energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten
		Aard controle n.v.t. Indicator J5510	Aard controle R Indicator J5502
	0		E0
			€ 117.845
			5
			E0
			E930

			Het aantal huishoudens dat ondersteuning-bijvoorbeeld aan draais aan huis heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zichtbaar energiegebruik mee heeft kunnen verminderen	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m mar T) van de onder inderioet, 07 gemeoede kosten					
			Aard controle n v t indicator J5507	Aard controle R Indicator J5511	Aard controle n v t indicator J5512					
			0	E0	E0					
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o radiatorfolie en tochtstops)	Het aantal (ideale) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.v o vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven achaezen met directe verlaging energieverbruikenergie rekening tot gevolg	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen		
			Aard controle n v t indicator J5513	Aard controle n v t indicator J5514	Aard controle n v t indicator J5515	Aard controle n v t indicator J5516	Aard controle n v t indicator J5517	Aard controle n v t indicator J5518		
			0	0	0	0	0	0		
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming 1... van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschrijfsnummer	Besterfening (021 T), n 094106 Lijn C94.08 opgespirst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6 eerste lid onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met is WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Bedrag dat van de stiftte kolom van bijlage III besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen inclusief acteren als bedoelde artikel 2 derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2)	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a		
			Aard controle n v t indicator J9401	Aard controle R Indicator J94,02	Aard controle D1 indicator J94103	Aard controle D1 Indicator J9404	Aard controle R Indicator J94,05	Aard controle R Indicator J94,06		
			1 LAI23-0359983	6 29 400.8	0	0	E 0	€ 0		
			2 LAI24-03761426	€ 0	0	0	E 0	€ 0		
			100							
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid onderdeel b	Bedrag dat van de specifieke uitkering besteed is aan de energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezunige ventilatiemaatregelen	Eindverantwoording (balnee)					
			Aard controle n v t Indicator J9,1/07	Aard nollenare n v t Indicator, J9408	Aard controle n v t indicator, J94/09					
			E 16 908	E 12 492	Nee					
			2 € 0	€ 0	Nee					
			100							
VRO	J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Projectnummer	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van start bouw gehaald (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief Wat mar T	Afgesproken datum van oplevering gehaald (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Besteding (jaar 5, 1.1, „st...“ - Rijksmiddelen		
			Aard controle n v t Indicator J105431	Aard controle n v t indicator J105432	Aard controle D1 Indicator J105123	Aard controle n v t Indicator J1105,04	Aard controle 01 Indicator J1105,05	Aard COntrle n P Indicator J1105,06		
			1 2023-0000096190	12	Nee	0	N v t	E 114 000		
			2							
			20							

			20	Kopie projectnummer	Cumulative besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Algesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee)
				Aard controle n.v.t. Indicator: J105/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/09	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/11	Aard controle D1 Indicator: J105/12
			1	2023-0000096190	€ 114.000	Nee	In de subsidieaanvraag 2023: 6 betaalbare woningen. Verkoop 2024: 7 betaalbare woningen. Oplevering 2025: 9 betaalbare woningen	9	Ja
			2						
			20	Kopie projectnummer	Endeantwoord (Ja/Nee)				
				Aard controle n.v.t. Indicator: J105/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/14				
			1	2023-0000096190	Nee				
			2						
			20						
KGK	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid		Besteding apparaatskosten (jaar T) salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T) kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T) overige goederen en diensten	Cumulative bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulative bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
				Aard controle R Indicator: K28/01	Aard controle R Indicator: K28/02	Aard controle R Indicator: K28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04	Aard controle R Indicator: K28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06
				€ 301.185	€ 47.207	€ 0	€ 348.392	€ 0	€ 0
				Endeantwoord (Ja/Nee)					
				Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07					
				Nee					
AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne		Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige terugkopen bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) t.b.v. de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)
		Gemeenten		Aard controle R Indicator: M16/01	Aard controle R Indicator: M16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03	Aard controle R Indicator: M16/04	Aard controle R Indicator: M16/05	Aard controle R Indicator: M16/06
				€ 1.351.886		€ 0	€ 0	€ 0	€ 108.969
				Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulative besteding (t/m jaar T)	
				Aard controle R Indicator: M16/07	Aard controle R Indicator: M16/08	Aard controle R Indicator: M16/09	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/10	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/11	
				€ 6.688	€ 14.676	€ 3.150	€ 1.488.469	€ 7.368.030	

AenM	M29B	Bekostigingsregeling eerste opvang ontheemden Oekraïne door Regionale openbare lichamen (SiSa tussen medeoverheden)	Naam regionaal openbaar lichaam, provincie of gemeente	Naam kostensoort	Besteding per kostensoort (jaar T)
		SiSa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: M29B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: M29B/02	Aard controle R Indicator: M29B/03
			1 060275 Gemeente Rheden	Meerkosten regie	€ 0
			2 060275 Gemeente Rheden	Meerkosten coördinatie van de spreiding van ontheemden	€ 0
			3 060275 Gemeente Rheden	Meerkosten communicatie	€ 0
			4 060275 Gemeente Rheden	Meerkosten zorgkosten	€ 0
			5 060275 Gemeente Rheden	Meerkosten materiële uitgaven	€ 1.863.278
			Endeantwoord (Ja/Nee)	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator 'nee' is ingevuld	
			Aard controle n.v.t. Indicator: M29B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: M29B/05	
			Nee	Uitzonderingsbepalingen nog niet afgerond	

5.2 Baten en lasten per taakveld

Bijlage 5.2 Baten en lasten per taakveld

Omschrijving taakveld	Begroting na wijziging			Gerealiseerd			Programma		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	1	2	3
0.1 Bestuur	-2.083	0	-2.083	-2.052	2	-2.050	-2.050		
0.2 Burgerzaken	-371	271	-100	-414	329	-85	-85		
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-562	428	-134	-732	437	-294	-294		
0.4 Overhead	-6.011	274	-5.738	-5.383	277	-5.106	-5.106		
0.5 Treasury	-116	559	442	-174	584	410	410		
0.61 OZB - woningen	-146	3.193	3.046	-174	3.188	3.014	3.014		
0.62 OZB - niet woningen	-126	600	474	-123	596	473	473		
0.64 Belastingen overig	-276	117	-160	-318	116	-203	-203		
0.7 Uitkering Gemeentefonds	-406	34.539	34.133	0	35.109	35.109	35.109		
0.8 Overige baten en lasten	-133	91	-42	-90	17	-73	-73		
0.9 Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.10 Mutaties reserves	-2.410	3.128	718	-3.061	2.608	-453	-1.064	635	-24

Omschrijving taakveld	Begroting na wijziging			Gerealiseerd			Programma		
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-837	0	-837	-835	15	-820	-820		
1.2 Openbare orde en veiligheid	-278	16	-262	-447	49	-398	-398		
2.1 Verkeer en vervoer	-1.692	46	-1.846	-1.774	170	-1.604			-1.604
2.2 parkeren	-26	2	-24	-37	0	-37			-37
2.5 Openbaar vervoer	-47	0	-47	-69	0	-69			-69
3.1 Economische ontwikkeling	-76	0	-76	-85	0	-85			-85
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-146	62	-85	-98	0	-98			-98
3.3 Bedrijvenloket en -regelingen	-13	7	-6	-14	55	41			41
3.4 Economische promotie	-178	0	-178	-223	1	-223			-223
4.1 Openbaar onderwijs	-185	0	-185	-208	0	-208		-208	
4.2 Onderwijshuisvesting	-375	0	-375	-380	0	-380		-380	
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-1.063	532	-530	-962	456	-506		-506	
5.1 Sportbeleid en activering	-531	98	-433	-378	222	-156		-156	
5.2 Sportaccommodaties	-381	37	-344	-378	41	-337		-337	
5.3 Cultuur	-166	2	-164	-70	4	-66		-66	
5.4 Musea	-69	0	-69	-119	0	-119		-119	
5.5 Cultureel erfgoed	-3	0	-3	-2	0	-2		-2	
5.6 Media	-338	1	-337	-309	38	-271		-271	
5.7 Openbaar groen	-1.384	4	-1.380	-1.611	132	-1.479		-1.479	
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-2.332	371	-1.961	-4.719	3.554	-1.164		-1.164	
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-1.505	1	-1.505	-1.611	9	-1.602		-1.602	
6.3 Inkomensregelingen	-7.168	5.728	-1.440	-7.021	5.698	-1.324		-1.324	
6.4 WSW en beschut werk	-3.228	0	-3.228	-3.053	0	-3.053		-3.053	
6.5 Arbeidsparticipatie	-1.690	0	-1.690	-1.788	0	-1.788		-1.788	
6.6 Maatwerkvoorzieningen WMO	-628	24	-605	-712	20	-692		-692	
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-234	300	66	-100	242	-143		-143	
6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)	-20	0	-20	-21	0	-21		-21	
6.71B Begeleiding (WMO)	-1.458	0	-1.458	-1.506	0	-1.506		-1.506	
6.71C Dagbesteding (WMO)	-142	8	-135	-102	0	-102		-102	
6.71D Overige maatwerkarrangementen	-17	0	-17	-21	0	-21		-21	
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-10	0	-10	0	0	0		0	
6.72A Jeugdhulp begeleiding	-3.435	140	-3.296	-3.379	143	-3.236		-3.236	
6.72B Jeugdhulp behandeling	-1.512	0	-1.512	-1.682	0	-1.682		-1.682	
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	-186	0	-186	-227	0	-227		-227	

Omschrijving taakveld	Begroting na wijziging			Gerealiseerd			Programma		
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	-3	0	-3	-8	0	-8		-8	
6.73A Pleegzorg	-264	0	-264	-251	0	-251		-251	
6.73B Gezinsgericht	-390	0	-390	-390	0	-390		-390	
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	-1.168	0	-1.168	-1.198	0	-1.198		-1.198	
6.74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	-1.574	0	-1.574	-1.314	0	-1.314		-1.314	
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-86	0	-86	-54	0	-54		-54	
6.74C Gesloten plaatsing	-61	0	-61	-207	0	-207		-207	
6.81A Beschermd wonen	-17	0	-17	-21	0	-21		-21	
6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-58	0	-58	-74	0	-74		-74	
6.82A Jeugdbescherming	-341	0	-341	-330	0	-330		-330	
6.82B Jeugdreclassering	-59	0	-59	-89	0	-89		-89	
7.1 Volksgezondheid	-950	111	-839	-823	17	-806		-806	
7.2 Riolering	-1.619	1.810	191	-1.598	1.811	212			212
7.3 Afval	-1.452	1.841	389	-1.504	1.882	379			379
7.4 Milieubeheer	-424	2	-422	-764	407	-357			-357
7.5 Begraafplaatsen	-81	28	-54	-83	60	-23			-23
8.1 Ruimte en leefomgeving	-1.108	5	-1.103	-1.485	152	-1.333			-1.333
8.2 Grondexploitatie	-374	12	-362	-121	-38	-158			-158
8.3 Wonen en bouwen	-897	283	-614	-999	447	-552			-552
Totaal exclusief resultaat	-55.117	54.665	-452	-	58.850	1.075	28.912	-23.906	-3.932
0.11 Resultaat	173	279	452	0	0	-1.075	-	23.906	3.932
Totaal inclusief resultaat	-54.944	54.944	0	-	58.850	0	0	0	0

5.3 Geactiveerde kredieten

GRBK	omschrijving	bedrag Begroot	bedrag Werkelijk	bedrag Restant	Afsluiten / Overzetten	Onderbouwing
705801	Camera-toezicht Station(K)	2.000,00	2.306,75	-306,75	A	Krediet afsluiten
706208	Brug Hivb31 de Kermfens(K)	90.000,00	26.458,00	63.542,00	O	Werk is opgedragen, post overboeken naar 2025
706210	Brug Eevb32 Waemelslant(K)	60.000,00	0,00	60.000,00	O	Werk is in voorbereiding, post overboeken naar 2025
706211	Vervanging houten brug B3(K)	40.000,00	0,00	40.000,00	O	door tijdelijke maatregel is werk uitgesteld, post overboeken naar 2027
706507	Vervangen armaturen 2023(K)	9.585,00	9.537,64	47,36	O	Restant wordt gebruikt in 2025
706508	Vervangen armaturen 2024(K)	64.500,00	62.096,49	2.403,51	O	Restant wordt gebruikt in 2025
706511	Vervangen armaturen voor LED verlichting(K)	712.430,00	104.747,52	607.682,48	O	Voortgang vervanging oude armaturen in 2024, overzetten naar 2025
706802	Vervangen toegangspoller Dorpsplein(K)	34.285,00	27.123,20	7.161,80	A	Werk is afgerond in 2024
706803	Vervangen VRI Brugstraat/Dorpstraat(K)	350.000,00	1.992,50	348.007,50	O	Wordt in 2025 uitgevoerd, overzetten naar 2025
707001	Claim sneefietsroute F12(K)	92.411,00	2.892,31	89.518,69	O	Uitvoering in 2025-2026
707010	Rehabilitaties wegen 2018(K)	184.215,00	0,00	184.215,00	O	Geen idee wat dit is, is van 2018?
707013	Fietspadenplan 2020(K)	27.524,00	27.980,00	-456,00	A	Krediet afsluiten
707014	Fietspadenplan 2021(K)	70.000,00	0,00	70.000,00	O	Deze is 100% ten behoeve van Project Heilweg, uitvoering 2025. Graag zo labelen.
707015	Fietspadenplan 2022(K)	67.196,00	32.758,26	34.437,74	A	Krediet afsluiten
707016	Herinrichting Heilweg(K)	93.233,00	42.482,74	50.750,26	O	Project wordt uitgevoerd in 2025
707017	Fietspadenplan 2023(K)	70.000,00	0,00	70.000,00	O	Deze is 100% ten behoeve van Project Heilweg, uitvoering 2025. Graag zo labelen.
707018	Fietspadenplan 2024(K)	70.000,00	10.340,00	59.660,00	O	Deze gaan we inzetten voor de compensatie van de onderfinanciering voor de fietsbrug Rivierweg in de F12, uitvoering 2025/2026 - ik zou hem ook zo labelen
707019	Rehabilitatie Heilweg(K)	85.962,00	200,63	85.761,37	O	Project wordt uitgevoerd in 2025
707020	Rehabilitatie Dorpsstraat(K)	202.762,00	4.124,00	198.638,00	O	Project in uitvoering
707028	Verv. asfalt fietspad Schans(K)	200.000,00	98.936,10	101.063,90	A	Werk is klaar, restant afboeken, door goedkopere maatregel zijn de kosten flink lager geworden

707029	Aanbrengen asfalt Dorpsr/Hamersustr(K)	470.001,00	399.360,92	70.640,08	O	Is werk van Joris Bergman
707030	Verv noord parallelweg Iemerallee st wervenriede(K)	410.000,00	6.321,34	403.678,66	O	Werk is in voorbereiding, post overboeken naar 2025
707032	Vervangen asfalt Iathumse afweg(K)	70.000,00	70.906,55	-906,55	A	Is gereed, afboeken restant
709001	Vervanging dakconstructie IKC de Brug(K)	0,00	2.573,26	-2.573,26	A	Is gereed kan afgesloten worden.
709002	Uitbreiding de Brug(K)	1.723.432,00	0,00	1.723.432,00	O	Wordt in 2025 opgestart en loopt door in 2026
709003	Aankoop grond nieuwbouw Montessorischool(K)	750.000,00	0,00	750.000,00	O	Wordt in 2028/2029 opgestart en loopt door in 2030/2031 en heeft samenhang met Westervoort Noord.
709004	Nieuwbouw Montessorischool(K)	4.754.054,00	0,00	4.754.054,00	O	Wordt in 2028/2029 opgestart en loopt door in 2030/2031 en heeft samenhang met Westervoort Noord.
711111	Kunstgrasveld sportclub Westervoort(K)	430.000,00	342.564,10	87.435,90	O	Werk is uitgevoerd. In overleg gekozen voor kunstgras met rubber infill ipv een ander type.
711112	Revitalisatie voetbalvelden sportclub Westervoort(K)	0,00	0,00	0,00	A	Krediet afsluiten
711113	Revitalisatie voetbalvelden AVW 66(K)	12.168,00	0,00	12.168,00	O	De benodigde werkzaamheden vielen mee op dit veld.
711114	Hekwerken sportclub Westervoort(K)	70.000,00	50.241,45	19.758,55	A	Ivm prijsstijgingen staal is deze post wat ruimer geraamd.
714509	Achterstanden groenrenovaties(K)	16.562,00	18.652,63	-2.090,63	A	Krediet afsluiten
714510	Achterstanden boombestand(K)	19.866,00	18.918,39	947,61	A	Krediet afsluiten
714511	Wijkrenovatie Leigraaf(K)	85.000,00	80.000,00	5.000,00	O	Krediet meenemen ivm nazorg
714512	Wijkrenovatie Naederhuizen(K)	60.000,00	0,00	60.000,00	O	Uitgesteld ivm capaciteits tekort
714606	Speeltoestellen 2022(K)	7.632,00	3.466,75	4.165,25	A	Krediet afsluiten
714607	Speeltoestellen 2023(K)	22.425,00	22.425,00	0,00	A	Krediet afsluiten
714608	Speeltoestellen 2024(K)	76.000,00	11.713,11	64.286,89	O	Verschillende speeltuinen zijn in voorbereiding. Daadwerkelijke uitvoering in 2025
714610	Speeltoestellen Mosterdhof 2022(K)	15.000,00	15.000,00	0,00	A	Krediet afsluiten
720019	Duikers en kunstwerken 2020(K)	0,00	0,00	0,00	O	
720020	Duikers en kunstwerken 2021(K)	30.000,00	0,00	30.000,00	O	onderzoek word gedaan naar welke maatregelen uitgevoerd worden.
720026	Rioolgemeent Rosmolen(K)	100.000,00	0,00	100.000,00	O	dit hangt af van project gelders oord.
720032	Vervangen riool kruising Dorpsstraat-2.Parallelweg(K)	150.000,00	0,00	150.000,00	O	maatregel is relinen maar is nog in onderzoeksfase of dit nodig is.
720033	Vervanging riolering Heliweg(K)	1.525.000,00	0,00	1.525.000,00	O	project is bijna in uitvoering
720035	Investeringen DPRA 2023(K)	0,00	0,00	0,00	O	Uitvoering 2025-2026

GRBK	omschrijving	bedrag Begroot	bedrag Werkelijk	bedrag Restant	Afsluiten / Overzetten	Onderbouwing
720036	Investeringen DPRA 2024(K)	17.290,00	0,00	17.290,00	O	Uitvoering 2025-2026
720038	Afkoppelen Mosterdhof(K)	429.410,00	429.410,00	0,00	O	project is bijna in uitvoering
720040	Vervanging riool 2023(K)	300.000,00	40.300,00	259.700,00	O	budget word ingezet voor diverse kleinere projecten zoals de Flierefluiter. Planvorming 2025/ Uitvoering 2026
720050	Reconstructie Heliweg 2023(K)	150.000,00	0,00	150.000,00	O	Voorbereiding dunder langer dan verwacht.
720051	Calamiteiten riolering 2024(K)	75.000,00	0,00	75.000,00	O	elk jaar word deze afgeboekt en weer aangevuld tot 75.000 euro. dit geld is bedoelt voor als er een grote calamiteit is zoals een ingestort riool.
720054	Vervanging riool kruising Dorpsstraat(K)	100.000,00	0,00	100.000,00	A	project is gearmuleerd
720055	DPRA Plein Korte Griet(K)	555.328,00	11.791,62	543.536,38	O	Laten staan, uitvoering 2025-2026
720057	DPRA vergoeringsstrategie(K)	57.116,00	0,00	57.116,00	O	
720204	Vervanging oeverbeschoeiing 2024(K)	20.000,00	0,00	20.000,00	O	word ingezet waarneer oevers slecht zijn. dit gebeurt middels het piepsysteem.
720207	Vervanging gemalen bouwkundig 2023(K)	50.000,00	0,00	50.000,00	O	is in voorbereiding
720211	Calamiteiten gemalen 2024(K)	75.000,00	0,00	75.000,00	O	elk jaar word deze afgeboekt en weer aangevuld tot 75.000 euro.
720901	Vervanging ondergrondse glascontainers(K)	37.000,00	0,00	37.000,00	A	Glascontainers voldeden aan inspectie, geen vervanging nodig. Per 1 januari 2025 in eigendom bij Circulus
721102	Ondergrondse containers hoogbouw(K)	35.091,00	9.012,50	26.078,50	A	Uitstel naar 2025 door plaatsingsprocedures. Per 1 januari 2025 in eigendom bij Circulus
721103	Vervanging minicontainers(K)	15.000,00	1.586,00	13.414,00	A	Door vertraging in bestelling minder kosten gemaakt, Circulus heeft betaald/overgenomen eind 2024. Per 1 januari 2025 in eigendom bij Circulus
721104	Verv ondergrondse minicontainers restafval 2024(K)	7.125,00	0,00	7.125,00	A	Door vertraging in bestelling minder kosten gemaakt, Circulus heeft betaald/overgenomen eind 2024. Per 1 januari 2025 in eigendom bij Circulus
721105	Vervanging minicontainers gif afval 2024(K)	11.400,00	0,00	11.400,00	A	Door vertraging in bestelling niet veel kosten gemaakt, Circulus heeft betaald/overgenomen eind 2024. Per 1 januari 2025 in eigendom bij Circulus

727601	Openbare ruimte centrum Westervoort(K)	1.150.000,00	126.711,41	1.023.288,59	O	
727701	Schans(K)	12.029,00	0,00	12.029,00	O	
730301	Ontwikkeling Uitterweert tot ZPP centrum(K)	11.765,00	0,00	11.765,00	A	
730303	Renovatie toiletgroepen en sanitair Uitterweert(K)	109.302,00	88.280,56	21.021,44	O	In samenghang bezien met 730304 beide budgetten hebben betrekking renovatie Uitterweert 2. Laatste hand wordt in 2025 gelegd, dus krediet nog open laten.
730304	Renovatie en verbouw Uitterweert(K)	17.698,00	17.697,93	0,07	O	Laatste hand wordt in 2025 gelegd, dus krediet nog open laten.
731601	RID/Bibliotheek elektrotechnische maatregelen(K)	10.500,00	0,00	10.500,00	O	
733501	DPRA Uitvoeringsprogramma 2023(K)	16.442,00	0,00	16.442,00	O	Laten staan, uitvoering 2025-2026
733502	DPRA Uitvoeringsprogramma 2024(K)	16.442,00	0,00	16.442,00	O	Laten staan, uitvoering 2025-2026
733506	DPRA Westervoortse oplegger 2025(K)	0,00	390,00	-390,00	O	
733508	Plein Korte Griet(K)	58.414,00	-13.436,08	71.850,08	O	Laten staan, uitvoering 2025-2026
742301	Wijkontwikkelingsplan Mooi Mosterdhof 2020(K)	228.619,00	83.164,06	145.454,94	O	Uitvoering in 2025 en in voorbereiding dus laten staan.
742801	Recreatieve maatregelen Rivierklimaatpark(K)	580.000,00	0,00	580.000,00	O	
751803	Brandveiligheid gemeentehuis Westervoort(K)	17.400,00	0,00	17.400,00	O	
751804	Elektrotechnische installaties Gemeentehuis W'voort(K)	12.856,00	0,00	12.856,00	O	Uitvoering in 2025 en in voorbereiding dus laten staan.
751805	Brandveiligheid GH W'voort (aansl RID/Bieb)(K)	195.000,00	0,00	195.000,00	O	Uitvoering in 2025 en in voorbereiding dus laten staan.
751806	Verv hoofverdeel en groepenkasten GH W'voort(K)	30.000,00	0,00	30.000,00	O	Uitvoering in 2025 en in voorbereiding dus laten staan.
751807	Gemeentehuis Westervoort vernieuwen waterleidingen(K)	17.000,00	0,00	17.000,00	O	Uitvoering in 2025 en in voorbereiding dus laten staan.
751809	Aanpassing balie gemeentehuis(K)	0,00	0,00	0,00	A	Krediet kan afgesloten worden.
		17.741.470,00	2.291.027,64	15.450.442,36		

6. Controleverklaring en besluiten

- 1 Controleverklaring
- 2 Besluit tot vaststelling van de jaarrekening

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Gemeenteraad van de gemeente Westervoort

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van de gemeente Westervoort gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2024 en van het vermogen van de gemeente Westervoort op 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten over 2024;
2. de balans per 31 december 2024;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het college van burgemeester en wethouders over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2024;
4. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen;
5. het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook vallen:

- de Nederlandse controlestandaarden;
- het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado);
- de Nota verwachtingen accountantscontrole 2024;
- de controleverordening, vastgesteld door de Gemeenteraad op 6 november 2023;
- het controleprotocol, vastgesteld door de Gemeenteraad op 6 november 2023;
- het controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024.

Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Westervoort zoals vereist in

- de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta);
- de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO);
- andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland.

Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden - rechtmatigheidsverantwoording

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel rechtmatigheidsverantwoording in de toelichting op de jaarrekening op pagina 131 en 132. Het college van burgemeester en wethouders heeft in deze rechtmatigheidsverantwoording toegelicht dat een deel van de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand is gekomen.

Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten), voor een bedrag van in totaal € 2.834.000 ligt boven de door de gemeenteraad vastgestelde verantwoordingsgrens. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

e info@stolwijkkelderman.nl
www.stolwijkkelderman.nl

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 577.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2024.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de Gemeenteraad overeengekomen dat wij aan de Gemeenteraad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 10.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Bij de aanvang van onze controle hebben wij een frauderisico analyse uitgevoerd. Hierbij hebben wij risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening als gevolg van fraude. De uitkomsten van deze frauderisico analyse zijn vertaald naar generieke en specifieke controlewerkzaamheden die onderdeel uitmaken van onze controleaanpak.

Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het systeem van interne beheersing, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het College van burgemeester en wethouders inspeelt op frauderisico's. Ook hoe het College van burgemeester en wethouders het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de Gemeenteraad toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het beperken van frauderisico's.

Als onderdeel van het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

Aangezien de baten hoofdzakelijk bestaan uit de Algemene uitkering, subsidie ontvangsten van het Rijk en Provincies, lokale heffingen en leges, onderkennen we geen frauderisico in de verantwoording van de baten. De algemene uitkering en de subsidie ontvangsten zijn beperkt tot een opgave van derden. De lokale heffingen en leges betreffen een veelheid van posten van beperkte omvang waardoor geen risico ontstaat op een afwijking van materieel belang.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

e info@stolwijkkelderman.nl
www.stolwijkkelderman.nl

We hebben de beschikbare controle-informatie in overweging genomen en navraag gedaan bij relevante personen, waaronder de concerncontroller, de gemeentesecretaris en de portefeuillehouder financiën. Hieruit volgden geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Geïdentificeerd frauderisico	Controlewerkzaamheden en observaties
MO: Beïnvloeden schattingen en doorbreking interne beheersing De directie/het College van B&W heeft een unieke positie om fraude te plegen, omdat ze in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken. Daarom besteden wij bij al onze controles aandacht aan het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het de directie. Wij hebben in dat kader bijzondere aandacht gehad voor tendenties in schattingen als gevolg van mogelijke druk op de directie/het College van B&W om het resultaat te beïnvloeden.	Wij hebben, voor zover relevant voor onze controle, de opzet geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing die het risico op doorbreking van de interne beheersing moeten mitigeren, waaronder de ingebouwde waarborgen in de processen met betrekking tot handmatige journaalposten. In respons op de bevindingen vanuit deze werkzaamheden hebben wij journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria, journaalposten gegenereerd tijdens het proces van opmaken van de jaarrekening met mogelijk resultaat sturend effect. Wij hebben bij de controlewerkzaamheden specifieke aandacht gehad voor eventuele manipulatie of bovenmatige bemoeienis van het management bij de totstandkoming van cijfers en belangrijke toelichtingen. Daarnaast hebben wij op journaalposten die zijn gegenereerd door, of in opdracht van, de directie/het College van B&W specifieke controlewerkzaamheden verricht. Wij hebben specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van schattingen. Wij hebben getoetst of de gehanteerde uitgangspunten en veronderstellingen adequaat zijn. Wij hebben in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het management bij deze schattingen. <i>Indicatie uitkomst werkzaamheden</i> Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door de directie of vooringenomenheid van de directie bij schattingsposten.
Prestatieonderbouwingen Het risico dat inkoopfacturen betaald worden, zonder dat hier een prestatie tegenover staat	Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen geëvalueerd die bedoeld zijn om het risico op fraude te beperken met betrekking tot het leveren van de prestaties van de ingekochte goederen en diensten. Wij hebben door middel van een deelwaarneming vastgesteld dat de levering van goederen/diensten voor de onderzochte gevallen heeft plaatsgevonden overeenkomstig de inkoopfacturen.

	Er is wel een niet materiële integriteitskwestie geweest waarbij goederen niet volgens het eigen inkoopbeleid zijn aangekocht. Hiervoor heeft de directie en het College voldoende compenserende maatregelen getroffen. Zie ook de toelichting op pagina 75 van het jaarverslag. Wij hebben hierop extra onderzoekswerkzaamheden uitgevoerd die de conclusie dat het een niet materiële integriteitskwestie is, ondersteunen. <i>Indicatie uitkomst werkzaamheden</i> Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot de inkoop.
Ongeautoriseerde betalingen Een combinatie van te ruime bevoegdheden ten aanzien van het doorvoeren van wijzigingen in stambestanden crediteuren, de verwerking van inkoopfacturen biedt in opzet aan medewerkers de gelegenheid om onrechtmatige betalingen te laten verrichten met als doel het oneigenlijk toe-eigenen van activa.	Wij hebben, voor zover relevant voor onze controle, de opzet geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing die het risico op het verrichten van onrechtmatige betalingen moeten mitigeren. Tevens hebben wij werkzaamheden verricht op de rechtenindeling in het bankpakket en de interne procedures met betrekking tot de controle van personeelsmutaties. Tot slot hebben wij middels data-analyse alle bankmutaties geanalyseerd. <i>Indicatie uitkomst werkzaamheden</i> Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het verrichten van onrechtmatige betalingen.
Corruptierisico Het risico op corruptie door ambtenaren, bestuurders en toezichthouders	We hebben vastgesteld dat er maatregelen zijn genomen rondom het bewaken van de integriteit en het voorkomen van integriteitsschendingen. We hebben navraag gedaan of er meldingen zijn geweest. <i>Indicatie uitkomst werkzaamheden</i> We hebben geen specifieke aanwijzingen voor corruptie of vermoedens van corruptie.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Het College van B&W heeft de jaarrekening opgesteld waarbij inzicht is gegeven is de mate waarin de gemeente in staat is om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te kunnen vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder.

Onze controlewerkzaamheden om het inzicht, dat het College B&W, geeft te evalueren en de beoordeling van de gehanteerde veronderstellingen omvatten onder andere:

- Kennisnemen van de toelichting op de financiële positie zoals deze is beschreven in de paragraaf weerstandsvermogen;
- Kennisnemen van de beoordeling van de Provincie over de financiële positie inzake de begroting 2024 en 2025 en evalueren of de daarbij behorende opmerkingen voldoende zijn toegelicht in de paragraaf weerstandsvermogen;

- Evalueren van het proces van risicoanalyse en de gehanteerde veronderstellingen die het College van B&W heeft gehanteerd bij de totstandkoming van de informatie opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen;
- Evalueren of de paragraaf Weerstandsvermogen alle relevante informatie bevat, waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hebben gekregen;
- Inwinnen van inlichtingen bij het college over zijn kennis van risico's na de periode van de door het College van B&W verrichte risicoanalyse.

Uit onze werkzaamheden blijkt dat de door het college gegeven inzicht aanvaardbaar is.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2024 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstreking SiSa.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstreking SiSa. In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

e info@stolwijkkelderman.nl
www.stolwijkkelderman.nl

Lid van: **stolwijk kennisnetwerk**

Terborgseweg 25b
7001 GM Doetinchem

Mercurion 3
6903 PX Zevenaar

Keulenstraat 12
7418 ET Deventer

Nieuweweg 273
6603 BN Wijchen

Postbus 595
7000 AN Doetinchem

kvk 09197964
btw NL0075.20.992.B.01
iban NL10ABNA0446421928
iban NL31RABO0105152153

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder

- de Nederlandse controlestandaarden;
- het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado);
- de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2024, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2024 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa.

Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader, zoals vastgesteld door de Gemeenteraad op 16 december 2024, en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Verantwoordelijkheden van de gemeenteraad voor de jaarrekening

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

e info@stolwijkkelderman.nl
www.stolwijkkelderman.nl

Lid van: **stolwijk** **kennisnetwerk**

Terborgseweg 25b
7001 GM Doetinchem

Mercurion 3
6903 PX Zevenaar

Keulenstraat 12
7418 ET Deventer

Nieuweweg 273
6603 BN Wijchen

Postbus 595
7000 AN Doetinchem

kvk 09197964
btw NL0075.20.992.B.01
iban NL10ABNA0446421928
iban NL31RABO0105152153

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met :

- de Nederlandse controlestandaarden;
- het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado);
- de Nota verwachtingen accountantscontrole 20 februari 2025;
- het controleprotocol, vastgesteld door de gemeenteraad 6 november 2023;
- het normenkader voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door de gemeenteraad op 16 december 2024;
- het Controleprotocol WNT 2024;
- ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Doetinchem, 16 september 2025

Stolwijk Kelderman Accountants Fiscalisten

w.g. De heer R.H. Gosselink-Wolbrink RA

e info@stolwijkkelderman.nl
www.stolwijkkelderman.nl

Lid van: **stolwijk kennisnetwerk**

Terborgseweg 25b
7001 GM Doetinchem

Mercurion 3
6903 PX Zevenaar

Keulenstraat 12
7418 ET Deventer

Nieuweweg 273
6603 BN Wijchen

Postbus 595
7000 AN Doetinchem

kvk 09197964
btw NL0075.20.992.B.01
iban NL10ABNA0446421928
iban NL31RABO0105152153

6.2 Besluit tot vaststelling van de jaarrekening

Nr. Z/25/139186/201703197

Jaarstukken 2024.

Gelezen de door Burgemeester en Wethouders opgestelde jaarstukken over 2024 en het verslag als bedoeld in artikel 213. tweede lid van de Gemeentewet, opgesteld door Stolwijk Kelderman Accountants. En gelet op de desbetreffende bepalingen in de Gemeentewet en het Besluit Begroting en Verantwoording.

besluit:

1. Uit het jaarrekeningresultaat 2024 een bedrag van € 76.000 te onttrekken en toe te voegen aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve Klimaatadaptatie.
2. Uit het jaarrekeningresultaat 2024 een bedrag van € 149.613 te onttrekken en toe te voegen aan de bestemmingsreserve Budgetoverheveling.
3. Het restant resultaat van de jaarrekening ad € 849.378 te storten in de Algemene Reserve van de gemeente Westervoort.
4. De definitieve jaarrekening 2024 vast te stellen.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 29 september 2025.

De raad van de gemeente Westervoort,

griffier, voorzitter,